

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerkljimi, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasednjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Devored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

CEZAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432/731190

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI
SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

1500 LIR

EUROSAVA s.r.l. Trst Tel. 361177

SREDA, 8. MAJA 1996

Avtogol šolnika pri... odbojki

MARJAN KEMPERLE

Žavlje dobijo plinski terminal

TRST - Družba Seastok (Socogas-Agip) bo od grupe Shell Italia kupila zemljišča, kjer je bila nekdanja žavelska rafinerija Aquila. Gre za kaksnih 90.000 kv. metrov površine, na kateri ima Seastok že dalj časa v načrtu izgradnjo podzemnega skladišča za utekocinjeni plin propan, zoper katerega se je del prebivalstva Žavelj ter miljske in dolinske občine pred časom izrekel z referendumom.

Na 5. strani

V Mieli sinoči o nevrozah večin

TRST - V okviru pobude "Kdo so drugi" je bila včeraj v gledališču Miela razprava o nevrozah večin, na kateri sta sodelovala evropski poslanec Gianni Tamino in Georges de Rivas z Inštituta za novo Evropo. V razpravi, ki jo je vodil Fabio Amodeo, je sodeloval tudi predsednik ZSKD Ace Mermolja.

Jutri in popjutrisnjem bo v Mieli gostoval ljubljanski Cankarjev dom z monodramo Alma.

Na 6. strani

Zaostritev med Rusijo in VB

MOSKVA - Ruska varnostna služba je včeraj po izbruhu vohunskega škandala uradno zahtevala, naj devet britanskih diplomatov zapusti državo, saj naj bi v Rusiji organizirali in vodili vohunsko mrežo. Velika Britanija se je na najhujši vzhodno-zahodni diplomatski zaplet po hladni vojni odzvala z opozorilom, da pripravlja »oster« odговор na obtožbe, ki naj bi bile popolnoma neresnične.

Na 12. strani

ITALIJA / LEVA SREDINA ODKLANJA KANDIDATURO COSSIGE ZA PREDSEDNIKA SENATA

Razkol med desnico in Oljko

Kartel svoboščin noče Luciana Violanteja za novega predsednika poslanske zbornice
Negotovost pred jutrišnjo umestitvijo novih zbornic - Severna liga se bo najbrž vzdržala

RIM - Kandidatura Francesca Cossiga za novega predsednika senata je povzročila politični razkol med Kartelom svoboščin, ki je predlagal bivšega predsednika republike, in levosredinsko Oljko. Prodijevi pristasi so kandidaturu Cossiga označili za nesprejemljiv politični diktat, medtem ko je desnica dala vedeti, da ne mara Luciana Violanteja za predsednika poslanske zbornice.

Pred jutrišnjo uradno umestitvijo novoizvoljenega parlamenta vlada torej velika negotovost o novih predsednikih. Medtem ko je Umberto Bossi napovedal, da se bo Liga vzdržala, je Walter Veltroni mnenja, da so v Kartelu svoboščin znova prevladali politični jastrebi, ki izkoristijo tudi najmanjšo priložnost za spopad z Oljko.

Pogajanja so za sedaj prekinjena, ni pa izključeno, da bo na koncu, kot se večkrat dogaja v podobnih primerih, prevladal politični kompromis.

Na 2. strani

SODIŠČE V HAAGU

Prvi proces zaradi vojnih zločinov v Bosni in Hercegovini

HAAG - Včeraj se je v Haagu začelo sojenje prvemu obtožencu vojnih zločinov na Balkanu. Po nürnberskem procesu nasističnim zločincem je to prvo sojenje pred mednarodnim sodiščem. Na zatozni klopi tega procesa sedi bosanski Srb Dushko Tadić (na sliki), odgovorni za pokole pa so se na svobodi.

Na 13. strani

PO ŠTIRIH LETIH IN POL

Iz Zagreba v Beograd zopet po avtocesti

ZAGREB - Po štirih letih in pol je avtocesta, ki povezuje hrvasko in srbsko prestolnico, od včeraj znova odprta za redni mednarodni javni promet. Opoldne so na simbolični slovesnosti »prerezali trak« podpredsednik hrvaske vlade

Ivica Kostović, minister za promet Zvezne republike Jugoslavije Zoran Vujević in ameriški general Jacques Paul Klein, vodjačasne uprave ZN v vzhodni Slavoniji (Untaes).

Na 13. strani

Izpraznjeno vrni Maurizia Costanza nova premiera SSG v Kulturnem domu

V Kulturnem domu v Trstu bo drevo Slovensko stalno gledališče postavilo na oder novo premiero, komedijo Maurizia Costanza Izpraznjeno vrni, v kateri nastopata samo dva igralca, Polona Vetrih in Adrijan Rustja (na sliki, foto KROMA). Na 10. strani objavljamo intervju z mladim režiserjem Jašo Jamnikom.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Tatovi v dvojezični šoli

Iz solskega centra v Spetru so v noči na nedeljo odnesli računalnik in nekaj druge opreme v skupni vrednosti 10 milijonov lir.

Stran 3

Samo dve letali za Milan

Protest trzaskega zupana Illyja ni preprical družbe Alitalia, da bi ohranila tudi tretjo dnevno povezavo z glavnim mestom Lombardije.

Stran 3

Speš nesreča pri delu

V trzaski tovarni Stock je električni tok oplazil 45-letnega uslužbenca, ki so ga v bolnišnici sprejeli s pridržano prognozo.

Stran 5

Zaskrbljeni zaradi bolnišnice

Goriški občinski svetovalci večine in opozicije so zaskrbljeni za bodočnost zdravstva in opozarjajo, da je načrt o novi mestni bolnišnici le namerno zavajanje javnosti.

Stran 8

Amato za hitre privatizacije

Predsednik antitrusta Giuliano Amato se je v svojem poročilu zavzel za pospešitev privatizacij, vendar je opozoril, da je treba Enel in Stet prej temeljito reorganizirati.

Stran 9

A pustimo polemiko, vrnimo se k sportu, ki je gotovo mnogo bolj prijetna in zabavna zadeva.

Prof. Ughi je verjetno spregledal letošnje uspehe odbojkaric sole Srečka Kosovela, ki so osvojile najprej naslov pokrajinskega, nato pa še deželnega solskega prvaka, sicer bi ne izustil »velikanske neumnosti«. Morda pa je - takrat - pozabil tudi na tistih 75 članov slovenskega učnega in neučnega osebja, o katerih nam je januarja 1994. leta pisal, da so včlanjeni v »njegov« sindikat. Ko bi bil nanje pomislil, ne bi tako vehementno zahteval racionalizacije slovenskih sol, saj bi se zavedal, da bi s tem stregel tudi po njihovih delovnih mestih.

Ali - z nogometno prišodobno: s svojo »velikansko neumnostjo« je tajnik sindikata SNALS dosegel... klasični avtogol!

NOVICE

Pobratenje z mestom nemškega krvnika

BONN - »Nemskemu častniku Wolfgangu Lehnigku-Emdenu nismo nikakor odpustili umor 22 ljudi v naši vasi Caiazzo. Nas kraj se je pobratil z nemskim mestom Ochtrup, v katerem sedaj živi nemški morilec, prav z namenom, da bi se tudi prebivalci tistega kraja začeli sprasevati o pokolu iz leta 1943, ki ga je zakrivil njihov občan.« Tako je Nicola Sorbo, župan Caiazza, občine v pokrajini Caserta, odgovoril na kritike, češ da se je njegova občina pobratila z nemško z namenom, da bi nekako opustila krivcu strahotnega pokola. Častnik Lehnigk-Emden je bil leta 1944 v Italiji obsojen na dosmrtno ječo. Pred kratkim so ga tudi nemški sodni organi spoznali za krivega, a ga niso obsodili, ker je po njihovem mnenju zapadel termin za sodni pregon krivca.

Porast poskusov samomora

BOLOGNA - V desetletju 1985-1994 si je v Italiji vzelo življenje 38.919 ljudi (ali povprečno več kot 10 na dan), poleg tega pa so zabeležili še 23.942 poskusov samomora (ali več kot 6 na dan). Podatke je sporočila statistična družba BPA. Več samomorov so zabeležili na Severu (osem samomorov na 100 tisoč prebivalcev), manj na Jugu (4, 4). Med deželami je Furlanija-Juljska krajina na četrtem mestu na lestvici samomorov.

Oderuhu zaplenili za 15 milijard nepremičnin

BARLETTA - Karabinjerji so zaplenili 57-letnemu trgovcu Gaetanu Guerri za 15 milijard lir nepremičnin. Dve palači, štiri stanovanja, dva trgovska lokala in dve vili si je »prislužil« z izposojanjem denarja z astronomsko visokimi obrestnimi merami (več kot 25 % mesečno). Aretirali so ga januarja letos.

Zaščiteni ježek med »tradicionalnimi jedmi«

FIRENCE - Zakonsko je sicer zaščiten, znal pa se je na jedilniku med »tradicionalnimi jedmi«. Govor je o ježku, ki je v Italiji zaščiten (od 11. februarja 1992, ko je stopil v veljavo ustrezeni zakon). V publikaciji, ki jo je izdala Unioncoop iz Pontedere pri Pizi, so namreč med »specialitetami« iz Volterre vključene tudi jedi z ježkovim mesom. Naravovarstvena organizacija Legambiente je protestirala, ker je »lov« na ježka prepovedan, prav tako pa je prepovedana prodaja ježkovega mesa.

Gradili so ječo, a je niso dogradili

ORISTANO - V kraju Busacchi so začeli v osemdesetih letih graditi jetnišnico. Za gradnjo so potrošili 5 milijard lir, a strukture niso nikoli dogradili. Zaradi pomanjkanja denarja, so se izgovarjali. Včeraj je sodnik za predhodne preiskave odredil začetek sodnega postopka proti 39 ljudem, ki so vpletene v afero. Proces se bo začel 28. maja.

Odstranili so ji zdravo dojko

VICENZA - Ženska se je leta 1992 v kliniki Villa Berica podvrgla zdravniškemu pregledu, da bi ugotovili, ali boleha za rakom na dojki. Zdravniki pa so jo operirali in ji odstranili dojko, češ, da je bilo rakasto obolenje že tako razširjeno, da ni bilo druge pomoči. Naknadni pregled tkiva je dokazal, da so se zdravniki krepko zmotili. Ženska sedaj upravičeno zahteva odškodnino: 150 milijonov lir.

POLITIKA / POLITIČNI RAZKOL O PREDSEDNIKIH SENATA IN POSLANSKE ZBORNICE

Cossiga močno razdvaja desnico in Prodijskevo Oljko

Veltroni: V Kartelu spet prevladujejo jastrebi - Še nejasni izgledi

RIM - Kandidatura Francesca Cossiga za predsednika senata je po pričakovanjih povzročila razkol med Oljko in Kartelom svoboščin. Delegaciji obeh taborov sta se včeraj razšli brez vsakršnega sporazuma, tako da bo jutri po uradni umestitvi senata in poslanske zbornice vsaka politična skupina najbrž podprla svojega kandidata. Severna liga je že napovedala, da bo oddala belo glasovnico.

Obe strani obtožujeta drugo, da je odgovorna za razkol, čeprav je kandidatura Cossiga od vsega začetka napovedovala politični spor. Prodijskevo zavezništvo ne more namreč podpreti predsednika senata, ki je med bivanjem na Kvirinalu s svojim početjem večkrat hudo pretresel državne institucije, čeprav je Cossiga tokrat povedal, da hoče biti predsednik »super partes«. V zameno za odklon kandidature nekdanjega državnega poglavarja je desnica zavrnila kandidato Luciana Violanteja (DSL) za predsednika zbornice.

Walter Veltroni je prepričan, da so v Polu svoboščin znova prevladali tako imenovani jastrebi, ki odklanjajo vsakrš-

ni institucionalni dogovor z Oljko. Voditelja Krščansko demokratskega centra Pierferdinando Casini in Clemente Mastella pa očitata Prodijevemu zavezništvu nedoslednost pri iskanju skupne politike o t.i. pravih igrice.

Silvio Berlusconi, ki je predlagal kandidato Cossiga, pa molči, čeprav je s svojo potezo zmešal strene vsem, ki v Kartelu svoboščin računajo na dialog s Prodijem. Zanimivo je, da so mnogi v Oljki (med njimi je tudi Veltroni) pohvalili treznost bivšega predsednika republike, ki je povedal, da bo sprejel kandidato le pod pogojem, da bo odraz sirovega političnega sporazuma. Prav ti sedaj upajo, da se bo Cossiga po sinocnem političnem razkolu sam umaknil.

V tem primeru bo za predsednika senata skoraj gotovo spet izvoljen doseženi predsednik Carlo Scognamiglio (Forza Italia), ki odkrito računa na ponovno izvolitev. To je jasno povedal tudi včeraj, čeprav njegova kandidatura ne uživa podpor v Nacionalnem zavezništvu, ki se ogreva za kandidato Domenica Fisichelle.

ZDRAVSTVO / ODLOČITEV

Eksperimentalno zdravljenje aidsa

V Italiji je 12 tisoč še živčih bolnikov, okuženih z aidsom

RIM - Tudi v Italiji bodo preizkusili novo eksperimentalno zdravljenje proti aidsu. Protokol o eksperimentiranju je včeraj odobrila vsedržavna komisija za aids, ki se je sestala na ministrstvu za zdravstvo. Nova zdravila proti aidsu delujejo tako, da onemogočijo encim, ki omogoča razmnoževanje virusu aidsa.

Tega eksperimentalnega zdravljenja bo deležno od 800 do 1.000 bolnikov, ki jih bodo izbrali v 40 centrih po vsej Italiji. To bodo bolniki, v katerih se je virus že zelo razvil. Izbrali bodo tiste paciente, ki ne boleha na jetrih ali za drugimi infekcijami. Vsako zdravlilo stane kakih 20 tisoč lir. Država bo tako v to eksperimentiranje investirala 2.600 milijard lir.

V Italiji so od leta 1982 zabeležili skupno 33.304 primere okužbe z viru-

som aidsa. Velika večina je moskih: 26.238 ali 79 odstotkov. Otrok je 648. Največja večina (548) se jih je okužilo z aidsom ob rojstvu. Včeraj so tudi prvi objavili število živčih bolnikov za aidsom. Le-teh je skupno 12 tisoč, katerim pa je treba pristeti še približno 90 tiso seropozitivnih.

Največ obolelih z aidsom so zabeležili v Lombardiji (10.376 primerov), sledijo ji Lacij (4.220) in Emilija-Romagna (3.205). Na pokrajinski rang lestvici »vodi« Pavia pred Milanom, Brescia, verono, Rimini in Rimom. Po podatkih ravnatelja operativnega centra proti aidsu se je povprečna starost, pri kateri ugotovijo seropozitivnost, dvignila na 32 let pri moskih in 30 let pri ženskah, povečalo pa se je tudi število bolnikov, ki so oboleli za aidsom preko heteroseksualnih odnosov.

Škofje nočejo odcepitve Severa, a »novo Italijo«

RIM - Italijanska skofvska konferenca (CEI) nasprotuje odcepitvi Severa od Juga, ki jo predlaga Severna liga, a se zavzema za »novo Italijo«, ki bi resnično odgovarjala zahtevam in pričakovanjem ljudi. O tem problemu so razpravljali na včerajšnjem plenarnem zasedanju konference, ki je predsinočnim s toplim aplavzom pozdravila uvodni poseg predsednika kardinala Camilla Ruinija. Slednji je bil kritičen do Umberta Bossija, a tudi do centralistične politike, ki je po njegovem se močno prisotna v državnih vrhovih.

Država se večkrat predstavlja občanom le kot iztirjevalka davkov in kot izraz nevidne ter oddaljene oblasti, menijo italijanski škofje, ki očitno hočejo dobro razumeti razloge volilne uveljavitve Bossijeve stranke v nekaterih severnih dezelah. Med vodilnimi predstavniki CEI vlada namreč prepričanje, da bo tudi tokrat Rim spregledal pojav Lige in da bo nadaljeval na poti centralistične politike, ki je daleč od realnih potreb ljudi.

Skofom je sinoči neposredno odgovoril sam Bossi, ki je očitno zadovoljen, da so cerkvene hierarhije zelo pozorne do vprašanj, ki jih tako glasno in polemično postavlja Severna liga. Stališče CEI po njegovem dokazuje, da federalizem sam po sebi ne bo rešil številnih odprtih problemov Severa in Juga in da je treba zato narediti se korak naprej v smislu neodvisnosti razvitih severnih dežel.

Bossiju je včeraj odgovoril tudi neapeljski župan Antonio Bassolino, ki je mnenja, da je potreba po federalistični ureditvi Italije močno prisotna tudi v južnih dezelah. S tem v zvezi je Bassolino napovedal politično pobudo zupinov večjih mest, ki bodo od nove Prodijske vlade zahtevali prav konkretne obveze za federalizem, zacenski z davcnim. Casopisne polemike so popolnoma odveč, treba je končno začeti z dejanji, je poudaril se neapeljski župan, ki ga je ugledni mednarodni tisk pred kratkim proglasil za najboljšega italijanskega upravitelja.

Oglasil se je tudi nacelnik senatorjev Severne lige Francesco Tabladini, ki je zelo kritičen do generala Bertolosa. Slednji je dejal, da je vojska pripravljena na poseg proti morebitni odcepitvi Severa.

RIM / IZJAVE GIANCARLA CASELLIJA OB PREDSTAVITVI VIOLANTEJEVE KNJIGE O MAFIJI

Današnje razmere spominjajo na obdobje, ko so ubili sodnika Falconeja in Borsellina

»Pri pokolih so sodelovali mafija, nekateri deli državnega aparata in prevratniške lože«

RIM - »Mafijo lahko premagamo ze tako, da dobro izkoristimo dosedanje rezultate in se učinkoviteje lotimo mafijskega premoženja, vendar se država ne sme omejiti samo na sodni pregon, temveč mora ovrednotiti solo, delo in zdravstvo.« To je povedal predsednik parlamentarne komisije za boj proti mafiji Luciano Violante, ko je včeraj skupaj s firenskim tožilcem Pierluigijem Vigno in njegovim palermskim kolegom Giancarlom Casellijem predstavil svojo knjigo Mafija-Antimafija 1996 (zalozba Laterza). Senator DSL Massimo Brutti ga je dopolnil rekoc, da se ljudje na jugu za pravico obračajo na mafijo zato, ker jim te pravice ne zagotavlja država.

Od tod poziv novinarjem, institucijam in javnosti, da se ne gre odreči budnosti, kajti mafija je se zmeraj nevarna. Primerjali so jo s kamnitim blokom, ki ga lahko sodni zasekac samo okruši, ne pa razbije, zaradi tega so mafijski skesanci dobrodosli, a le pod pogojem, da se njihove izpovedi in pričevanja stoodstotno preverijo,

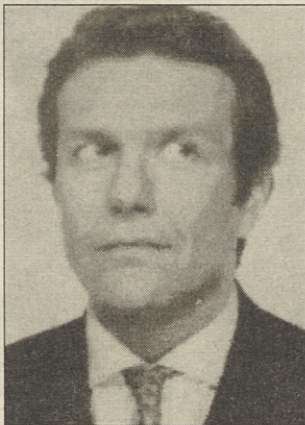
drugace lahko preiskovalec nasede podtaknjeni tezi.

Zaskrbljenost nad razponom organiziranega kriminala so izrazili tudi s trditvijo, da pokolov, v kakršnih sta bila ob življenje Falcone in Borsellino, ne gre pripisati zgolj mafiji, temveč tesni povezavi med njo ter nekaterimi deli državnega aparata in prevratniškimi lozami.

Na takšne in podobne vezi je očitno mislil Caselli, ko je kritiziral tiste, ki napadajo razsodbe proti mafijcem, češ da gre za udinjanje javnim tožilcem. »Price smo znamenjem, ki spominjajo na razmere, v katerih sta dozorela atentata na Falconeja in Borsellina,« je zatrdil Caselli ob pripombi, da se napadi na tožilstva stopnjujejo vsakokrat, ko sodne obravnave dosežejo neko do loceno raven. Palermski sodnik je poleg tega obsodil početje (Fininvestovega) televizijca Alberta Castagne, ki je med oddajo Stranamore pokazal otroke nekega mafijskega skesanca oziroma sodelavca policije. »Zdaj jih bo treba na državne stroške skriti in varovati,« je dejal Caselli.

Za zapahi 60 oseb zaradi preprodaje mamil in orožja

MILAN - Karabinjerji so onespobili večji del zločinske organizacije, ki se je pečala s preprodajo mamil in orožja. Po dveletni preiskavi so včeraj ponoči aretirali 60 oseb, od tega 44 v Milanu in 6 v Petilii Policastro (Kalabrija), kjer se je tolpa tudi razvila. Med zajetimi so poleg vidnih mafijcev Vincenza Scandaleja "Magliùja" in Floriana Garofala "Fifi" se vodja razpečevalcev heroina Francesco Giordano ter Amneris Campostrini iz Brescie, družica znanega turskega prestopnika

v odvetnikovi pisarni pa 60 milijonov lir). Vsi so obtoženi združevanja zločinskega kova za razpečevanje mamil.

Abeja Abayaka, ki se se vedno skriva, a tudi odvetnik Marco De Giorgio iz Neaplja (na sliki AP), ki je druscino obvescal o namerah varnostnikov zoper mafijske združbe.

Organizacija je imela svoj brlog sredi Milana v poslopju, ki je last glavne mestne bolnice. Tu so orožniki zaplenili 1 kg heroina (tedensko so pridobivali 3 do 4 kg), pet pistol, dve puski in ročno bombo,

Bossi in Feltri naj bi žalila sodnika Di Pietra

MILAN - Lider Severne lige Umberto Bossi, odgovorni urednik Berlusconijskega Il Giornale Vittorio Feltri in novinarka Enza Cusmai se bodo morali zagovarjati pred sodnikom zaradi zalitve nekdanjega javnega tožilca poola čistih rok Antonia Di Pietra. Tako je včeraj odločila sodnica za predhodne preiskave sodisca v Monzi Franca Anelli. Casopis je objavil Bossijevo izjavo, češ da je Di Pietro deloval proti Severni ligi. Proces bo 27. januarja prihodnjega leta.

MANJŠINSKI JEZIKI / ODBORNICA GUERRA

Deželni zakon za furlanščino

Poziv odborništva za kulturo

TRST - Deželni svet je pred nekaj meseci odobril zakon za zaščito in ovrdenotenje furlanskega jezika in kulture, ki med drugim predvideva finančne podpore občinam za sirjenje furlanščine. Pravico do deželnih podpor imajo občinske uprave, na ozemlju katerih je furlanski jezik zgodovinsko navzoč in ki sodi v jezikovno ter kulturno zakladnico vsaj dela domačinske prebivalstva. Deželna uprava je v ta namen dala na razpolago skoraj poldrugo milijardo lir, ki jih mora, kot rečeno, porazdeliti posameznim občinam.

Odbornica za kulturo in solstvo Alessandra Guerra pa v tiskovnem sporočilu ugotavlja, da je do tega trenutka za te prispevke zaprosilo le majhno število furlanskih uprav. Rok za predložitev prošnje je sicer zapadel 30. aprila, ne gre pa za časovno omejen rok, zato Guerrova javno poziva vse zainteresirane Občine, naj čimprej zaprosijo za te prispevke, ki bodo v nasprotnem pri-

meru ostali v deželnih blagajnah. Vse informacije v zvezi s tem nudijo na odborništvo za solstvo in kulturo. Predsednik deželnega odbora Sergio Cecotti bo namreč prav na osnovi prošnje občinskih uprav izdal dekret, ki bo na nek način zemljepisno "zakolil" območje furlanskega jezika in kulture. Pristojna odbornica ugotavlja, da bo ta odlok prvenstvene pomena za stvarno izvajanje tega zakona, čeprav bo mogoče sklep v bodoče dopolniti oziroma vsebinsko obogatiti.

Poleg posameznih občinskih uprav bo pomembno vlogo pri izvajanju zakona za furlanščino igral novoustanovljeni Deželni observatorij za furlanski jezik in kulturo, ki bo posvetovalni organ deželne vlade. Zakon, ki ga je rimska vlada v začetku zavrnila, po nekaterih popravkih pa nato dokončno odobrila, predvideva tudi ustanovitev Deželne urada za manjšinske jezike in kulturo, ki naj bi se ukvarjal tudi s problematiko slovenske manjšine.

KOROŠKA / MANJŠINSKA POLITIKA

Premiki o slovenskih radijskih oddajah

Podpora ustavnemu določilu o raznolikosti Avstrije

DUNAJ/CELOVEC - Vecletna zahteva osrednjih slovenskih političnih in kulturnih organizacij ter tudi odgovornih oseb za slovenske radijske oddaje pri avstrijski radioteleviziji (ORF) v Celovcu bo morda - prav ob letošnji 50. obletnici uvedbe slovenskega sporeda - le se uslišana: pristojni državni sekretar pri Uradu zveznega kanclerja Karl Schlögl je v ponedeljek v pogovoru s predsednico Delovne skupnosti »Avstrijske narodnosti« v socialdemokratski stranki Anjo Blatnik ter predsednikom sosveta za koroske Slovence Marjanom Sturmom napovedal sklic sestanka z najvišjimi pristojnimi osebami pri avstrijski radioteleviziji, v okviru katerega naj bi preučili stališče te javnopravne radijske ustanove in se hkrati začela pogajanja o možnostih razširitve manjšinskih oddaj v ORF-u. Oblikovala naj se bi tudi posebna delovna skupina, v kateri bi strokovnjaki urada zveznega kanclerja, deželnih vlad, ORF-a in predstavniki vseh narodnostnih so-

svetov izdelali in konkretizirali nacrt za razširitev radijskih oddaj v jezikih vseh v Avstriji živečih manjšin - se posebej za koroske Slovence in gradiscanske Hrvate.

Schlögl je s tem v zvezi že na prvem tozadavnem sestanku konec februarja letos zatrdil, da se bo prizadeval za postopno razširitev oddaj za avstrijske manjšine, uvedba celodnevne manjšinskega radia pa je zanj - vsaj zaenkrat - še »vizija«. Izrecno pa je izpostavil, da vsekakor daje prednost rešitvi problema v okviru javnopravnega ORF-a.

Kot znano, imata (tudi) o tem vprašanju obe osrednji politični organizaciji koroskih Slovencev različna koncepta. Narodni svet koroskih Slovencev se vse bolj ogreva za zasebni manjšinski radio in je kot družabnik že pristopil k zasebni slovenski medijski družbi Radio Korotan, Zveza slovenskih organizacij pa zagovarja sedanjo javno-pravno ureditev pri radiu in televiziji, kajti leta bi - vsaj v Avstriji - zagotovila širok

pluralizem v kulturi in narodnostni politiki.

Sogovorniki so se na srečanju lotili tudi vprašanja ustavnega določila, v katerem Republika Avstrija priznava svojo zgodovinsko zraslo jezikovno, kulturno in etnično raznolikost. Schlögl je s tem v zvezi poudaril, da se je tudi on v parlamentarni razpravi zavzel za tak državni ukrep, dokončna odločitev o tem pa da bo po vsej verjetnosti padla po seji slovenskega sosveta na pogovoru z vodji polsanskih klubov vladnih strank Petrom Kostelko (SPÖ) in Andreasom Kholom (ÖVP). Kot smo poročali, ustavno določilo podpirajo skorajda vsi narodnostni svetovi (pridržke ima Narodni svet koroskih Slovencev), podprl pa ga je šele pred nekaj dni sam zvezni kancler Franz Vranitzky ko je dejal, da bi tak ukrep »prav gotovo pozitivno vplival na zmanjšanje diskriminacije do pripadnikov različnih narodnostnih skupnosti v Avstriji.

Ivan Lukan

ŠPETER / V NOČI OD SOBOTE NA NEDELJO

Tatovi vdrli v špetrsko dvojezično šolo

Ukradli so računalnik in nekaj druge opreme - Kradli so tudi na županstvu v Sv. Lenartu

SPETER - Tatovi na pohodu v Nadiskih dolinah. V noči od nedelje na ponedeljek so neznanci vdrli v špetrsko dvojezično šolo in v prostore županstva v Sv. Lenartu. Povedati velja, da so neznanci tatinske podvige opravili že nekaj dni prej v treh tovarnah v špetrski industrijski coni.

Po vsej verjetnosti so neznanci solski center nameravali okraštiti že v petek zvečer. Ob prihodu na dvorišče sole pa so ugotovili, da v eni od učilnic je potekal tečaj komunikacije za starše otrok, ki obiskujejo center in so zato svojo pozornost »usmerili« v parkirana vozila. Iz dveh avtomobilov so odnesli torbi z dokumenti in denarjem.

V špetrski center so prišli, po-

tem ko so vdrli skozi vhodna vrata in nemoteno prebrskali vse prostore sole. Iz uradov so odnesli najosodnejši računalnik (starejše so pustili v soli), fax, snemalno kamero in nekaj denarja v gotovini. Skoda po prvih ocenah presega 10 milijonov lir.

O tatinskem podvigu je osebje sole že v ponedeljek zjutraj obvestilo orožnike iz Spetra (kasarna karabinjerjev stoji nekaj deset metrov od dvojezične sole), ki pa se niso odzvali klicu, tako da je tajnica centra zaprosila za pomoč orožnike iz Podbonesca, ki so opravili prve preiskave.

Nepridipravi pa niso imeli »srečne roke« v županstvu v Sv. Lenartu. Potem ko so vdrli skozi

vhodna vrata, so se lotili železne blagajne, ki pa je niso uspeli odpreti. »Zadovoljili« so se z nekaj desetstičniki, ki so jih našli v predalih županstva.

Orožniki iz Cedada, kateri vodijo preiskavo o zadnjih tatinskih dejanjih, menijo, da je ena in ista skupina ljudi opravila vsa kaznjiva dejanja, ki so jih v zadnjih dneh zabeležili v Nadiskih dolinah.

Preiskovalci sumijo, da gre za isto skupino žlikovcev, ki so pred nekaj meseci vdrli v županstvo v Tavorjani in Remanzacu. Izključujejo pa možnost, da bi imeli ti podvigi kakršnokoli politično ali protislovensko konotacijo.

Rudi Pavšić

DEŽELA

Srečanje o programu E

TRST - Deželna odbornica Alessandra Guerra se je včeraj srečala s predstavniki občin in pokrajin, ki so zainteresirane za izvajanje programa Interreg v sodelovanju s sosednjimi občinami Slovenije in Hrvaske. Srečanju, na katerem je bila poudarjena volja po okrepitevi sodelovanja, sta prisostvovala tudi dva funkcionarja Sveta Evrope, ki sta se pravkar vrnila iz Slovenije in Hrvaske.

NOVICE

Milka Kokot nova predsednica Zveze slovenskih žena

CELOVEC - Na rednem občnem zboru Zveze slovenskih žena v glavni dvorani novega k+k-centra v Sentjanžu je bila za novo predsednico izvoljena Milka Kokot, namesčenka iz Celovca. Nasledila je dolgoletno predsednico Mileno Gröblacher, ki je funkcijo oddala, da bi »glavna teza dela prešla v mlajše roke«. Imenovana je bila za častno predsednico. Podpredsednici sta Melitta Reichmann iz Bilcovsa in Marica Pradetto iz Celovca, tajnica je Vida Obid (Celovec), blagajničarka pa Mira Prusnik iz Cahorc. Zveza slovenskih žena je najpomembnejša organizacija koroskih Slovencev, nastala pa je takoj po vojni iz Antifasistične fronte žena na Koroskem. Na obecnem zboru je bilo ugotovljeno, da bi se koroske žene zelele več plodnega sodelovanja z ženskimi organizacijami v R Sloveniji in tudi z uradom za žensko politiko pri slovenski vladi. (I.L.)

Največja tovarna v Rožu odpustila četrtno uslužbencev

CELOVEC - Tovarna akumulatorjev Jungfer na Bistrici v Rožu je zaslila v krizo in bo do konec leta odpustila najmanj 85 od skupno 350 delojemalcev. To je te dni sporočilo vodstvo največje tovarne v Rožu, katere lastnik je italijanski koncern Fiamm. Po besedah poslovođe tovarne Ulricha Popovića je vzrok ukrep napaden menedžment v zadnjih letih, z redukcijo števila sodelavcev pa naj bi tovarno resili pred še hujšo krizo ali morda celo pred zapretjem. Koroski politiki so na napoved poslovođstva o odpustitvi četrtnine delojemalcev zahtevali takojšnji sanacijski nacrt, ki naj bil dolgoročno zagotovil proizvodnjo akumulatorjev na Bistrici ter podjetju zagotovili pomoč dežele. (I.L.)

Dve milijardi šilingov za program proti brezposelnosti

CELOVEC - Koroski politiki so skupaj z interesnimi zastopstvi delojemalcev in gospodarstva predstavili skupen koncept, s katerim hočejo zagotoviti oz. ustvariti približno 6000 delovnih mest in s tem omiliti dramatično zaposlitveno situacijo. Statistika delovnega trga namreč kaže, da je prav na Koroskem največ brezposelnih v avstrijskem povprečju in da je bilo konec aprila brez dela skoraj 25.000 ljudi ali za 18 odstotkov več kot pred letom dni. Istocasno se je število prostih delovnih mest zmanjšalo za kar 40 odstotkov. Nacrtovanih 6000 delovnih mest želijo ohraniti oz. ustvariti z investicijami v višini skoraj dve milijardi šilingov, konkretno gre za gradnjo avtoceste med Celovcem in Velikovcem in novega varnostnega centra v Celovcu, izvoznog ofenzivo (Slovenija, Hrvaska, Bosna, Češka), pospeševanje mladih podjetnikov, pospeševanje akcije za podjetja, ki nastavljajo brezposelne za določen čas, izobraževalne programe, itd. (I.L.)

Seminar klavirske didaktike v Špetru

SPETER - Glasbena sola iz Spetra prireja v nedeljo, 12. maja v občinski dvorani v Špetru seminar klavirske didaktike, ki ga bo vodil sloviti klavirski pedagog Sijavus Gadzijev. Pianist se bo najprej (ob 9. uri) srečal z učitelji in jim nakazal odnos med učiteljem in učencem, govoril bo o motivaciji za študij inprumenta, predstavil bo zamisli o zasnovi produktivnega pouka, spregovoril bo o osnovni klavirski tehniki in o osnovnih elementih za dobro interpretacijo, pa tudi o koristnosti razvijanja kompozicijskih sposobnosti učenca. Sledilo bo srečanje z učenci Glasbene sole Špeter (ob 10.30). Na srečanju bodo gojenci izvedli vsak po eno skladbo, učitelj Gadzijev pa bo pripomnil svoje o tehniki, izraznosti, študijskih metodah, vlogi staršev in tedenskem sosedstvu lekcij. Seminar je namenjen vsem učiteljem in učencem (tudi z drugih sol in ne samo pianistom).

Dobitniki nagrade Hemingway v Lignanu

LIGNANO - Vittorio Zucconi za novinarstvo in Vittoria Ronchey za pripovedništvo so dobitniki letosnjih nagrad Ernest Hemingway - Lignano Sabbiadoro 1996. Zucconi je prejel nagrado zaradi »priznane visoke profesionalnosti in velikih mednarodnih izkušenj«. Žirija ga je izbrala iz trojice kandidatov, ki so jo sestavljali še Bruno Vespa in Giancarlo Perna. Vittoria Ronchey je prejela nagrado za roman La fontana di Bachisaray, ki je izšel pri založniku Mondadoriju. Na drugo mesto je žirija uvrstila ex-aequo Roberto Piumini z delom La rosa di Brod in Frediano Sessi (L'ultimo giorno). Nagrade bodo podelili v soboto v Lignanu. V okviru prireditve bo Podjetje za turistično promocijo Lignana nagradilo tudi pisatelja in psihologa Francesca Alberonija, dežela Furlanija- Julijska krajina pa Piera Fortunato za 50-letno novinarsko delo.

PROMET / POSEG ŽUPANA ILLYJA

Od Ronk do Milana le dva poleta dnevno

Tretji polet je družba Alitalia ukinila

TRST - Dežela Furlanija-Julijska krajina je vse bolj odrezana od ostalih italijanskih krajev. Zadnji primer, ki potrjuje gornjo trditev, zadeva letalske povezave z italijanskim gospodarskim središčem, Milanom. Državna letalska družba Alitalia je pred časom crtala s svojega letalskega plana eno od treh vsakodnevnih povezav z letališčem v Ronkah.

Tržaški zupan Riccardo Illy je pred nekaj tedni pisal predsedniku Alitalie Faust Cereti pismo, v katerem je izrazil svojo zaskrbljenost zaradi letalskih povezav med Trstom in Milanom prav glede ukinjenega poleta, zazelel pa je tudi, da bi anticipirali prvi jutranji

polet Trst-Milan. Zelja izhaja predvsem iz gospodarskih krogov, saj so krajevni gospodarstveniki prav zaradi kasnejšega odhoda vedno na tesnem s časom, ko jih posli klicejo v lombardsko glavno mesto. Illy je v pismu še izrazil svoje nezadovoljstvo zaradi nenehnih zamud večernega poleta Milan-Trst.

Predsednik Alitalie je pred dnevi odgovoril tržaškemu zupanu, odgovor pa ni kdove kako zadovoljiv. Inz. Cereti je v bistvu potrdil, da je bilo število poletov na progi Trst-Milan v poletni sezoni že zdavnaj določeno, in bo ostalo do konca sezone, to je do 26. oktobra, nespremenjeno. Z Ronk bosta

tako proti Milanu dnevno poleteli dve letali: letalo M82 v dopoldanskih urah in letalo ATR 42 v zgodnjih popoldanskih.

Cereti je Illyju vendarle zagotovil, da bodo tehniki, ki bodo pripravljali letalski plan Alitalie za zimsko sezono, poskušali ugoditi željam tukajšnjih koristnikov letalskih uslug.

Predsednik italijanske letalske družbe je v svojem pismu tudi obrazložil, zakaj je pristalo (in se prihaja) do zamud večernega poleta Milan-Trst. Temu naj bi bil kriv prenasičen letalski promet na milanski letališču Linete. Cereti je vsekakor zagotovil, da bodo že v teku maja te nevednosti odpravili.

OGLEDALO

Ne znamo poslušati, ne znamo pripovedovati

ACE MERMOLJA

V poznomodernem in razvitem svetu izgublamo smisel za zgodbe. Ne znamo poslušati in ne znamo pripovedovati. S tem izgublamo zaklad, ki je eden izmed temeljev kulture. Človek brez zgodbe je človek brez prave preteklosti in brez načrtov. Podobno velja za skupnost. Zgodovina je zgodba, saj se preteklosti spomnimo tako, da jo predstavimo v smiselni obliki, ki ima svoj začetek in konec. Vmes je toliko in toliko dogodkov, ki jih med sabo povezujemo, osmisliamo, postavljamo v vzročni red zato, da jih lahko beremo ali poslušamo. Se tako velik arhiv ne bi pomenil nice-sar, če bi kopice dokumentov ne znali uvrstiti v red, skratka, v zgodbo, ki ima svoj smisel. Zgodbo potrebujeta analiza sedanjosti in načrtovanje prihodnosti. Načrt je zgodba, ki jo želimo udejanjiti. Če načrt nima pripovedne strukture, ki povezuje posamezne dele v logično celoto, ostane prepuščen naključju in ni več načrt. Zgodbo potrebujejo kultura, gospodarstvo, politika, znanost in vse, kar človek počne v nekem zaporedju in ne le slučajno. Brez pripovedovanja in poslušanja ne bomo znali razumeti in razbirati dogodkov, sveta in življenja. Ti sposobnosti nam zmanjkujeta. Človek brez zgodbe je človek brez identitete, isto se dogaja s skupino ali narodom.

Izguba pripovedi in zgodbe je za posameznika in narod veliko nevarnejša od znanih sistemov asimiliranja. Ko govorimo o narodu, pripisujemo največjo nevarnost sosedu, s katerim smo v sporu. Radi pa pozabimo na tiste mehanizme poznomodernega sveta, ki nam kradejo zgodbe. Navedel bom štiri primere, ki kažejo na naše težave z zgodbami in s pripovedovanjem.

V svoji skromni profesorski izkušnji sem lahko opazil, kaksne težave imajo dijaki s pripovedovanjem zgodb. Zagata je morila njihove uspehe. Ko so prihajali pred kateder, da bi jih izprašal, sem že po vedenju opazil, če so se pripravili. Kdor se ni učil, je brezupno brskal po spominu in to z različnim uspehom. Dijaki, ki so imeli smisel za pripovedovanje in poslušanje, so lahko blefurali, ostali so obmolknili. Najhuje pa je bilo tistim, ki so se učili, a niso znali urediti znanja v urejeno pripoved. Na splošno je dijake zmedel že »vrinec« v snov, ki so se jo naučili, a je niso v sebi »predelali«. Skratka, iz zgodbe v knjigi ali v zvezku niso znali povzeti nove zgodbe, z drugačnim vrstnim redom, a spodobnim smislom. Prav tako so mnogi dijaki s težavo sledili daljši pripovedi. Če upoštevam, da sem bil verjetno dolgocasen, me je vseeno zaskrbelo, ko sem opazal težavo, da se kljub naporom vključijo v pripovedni tok. Zaslutil sem, da težav ne morem pripisovati skromni nadarjenosti. Mnogi preprosto niso zmogli hoditi poti, ki jo zahteva vsaka zgodba. Tudi v neobveznem pogovoru so uporabljali sistem komunikacije, ki je bil bolj podoben reklamnim vložkom kot pa vsebinskemu filmu.

Veliko težavo pri poslušanju in pripovedovanju zgodb sem doživel pri skupinskih psihoterapijah. Pacienti so želeli povedati svoje življenje, a so se znašli pred nenavadnimi težavami. Velik del krivde za to gre pripisati psihiki zmede, zaradi katere so se zdravili. Del težav pa je povzročala skromna sposobnost pripovedovanja. Marsikdo je zreduciral svoje življenje na nekaj povsem običajnih dogodkov, kot so odrasčanje v družini, solanje, delo, poroka itd. Pripoved je ob bolezenski patologiji izdajala nekaj povsem vsakdanjega: nesposobnost kompleksnejšega komuniciranja. Terapija je nujno postala šola pripovedovanja, saj ne moreš izpovedati stiske, če ne znaš povedati zgodbe.

Del letošnje italijanske predvolilne kampanje je bil pripravljen tako, da bi lahko sporočila politikov dosegla tudi tiste volilce, ki ne znajo več poslušati zgodbe. Zlogani, prepri, veliki nasmeški, jezne parole na račun nasprotikov, demagoške obljube so triki, s katerimi želijo politiki prepričati državljane, ki s težavo poslušajo daljše pripovedovanje. Predstavitve programa zahteva pripovedovanje daljših zgodb. Kdor želi

povedati, kaj namerava ukreniti z gospodarstvom, z brezposelnostjo, s socialo in z zdravstvom, mora nujno seči po kompleksnejši zgodbi. Lahko je reči: »bomo znižali davke«, težje je obrazložiti, kako. Se zahtevneje je povedati stvari tako, da bo razlaga verodostojna. Težava pa ni samo v pomanjkanju dobrih idej, največja težava je v tem, da del poslušalcev kmalu izgubi »nit« pripovedi. To so marketinški strategji dobro vedeli. Ideja o Padski republiki je lahko za mnoge zanimiva in privlačna. Doslej pa nisem se slisal ali bral, kako naj bi izgledal proces osamosvajanja in kakšna bi bila ta republika. Ideja je verjetna, ker nismo več vajeni zgodb. Mene je sin spravil v težavo, ko me je začel sprasovati o podrobnostih pravljice in sem moral logično povedati, kako je lahko princ v enem dnevu prejahal sedem dežel in to z enim samim konjem. Rešil sem se z ugotovitvijo, da je v pravljicah vse možno. Ko bi mi ohranili sposobnost otrok, da poslušajo z odprtimi usti in da jim ne zbeži nobena podrobnost! V svetu z vedno manj zgodb prezremo vse tiste »malenkosti«, ki dajejo pripovedi smisel in verodostojnost.

Cetrti primer povzamen iz našega narodnega življenja. Zanimivo se je z nekom pogovarjati o vzrokih se vedno aktualne narodne mrznje, ki pogojuje trzasko življenje. Zanimivost pa je v tem, da se zgodba kmalu zaključi in prepušči širok prostor nedorečenim občutkom, strahovom, nezaupanjem, skratka, custvom. Utemeljevanje strahov bi potrebovalo različne specialiste: od psihologov do zgodovinarjev.

Primer, ki ga navajam je iz vsakdanjega življenja, dokazuje pa moč in vlotost strahov. Spoznal sem ladijskega kapetana, ki mi je v bolj zaupnih pogovorih zaupal trenutke svojega življenja. Preseñetil me je s stavkom, da se je po vojni verjetno spopadel z mojim očetom. Odgovoril sem mu, da to ni mogoče, ker očeta nisem poznal. Zanimalo pa me je, od kod misel na spopad. Kapetan mi je nato pripovedoval o nacionalnih izgre-dih v Trstu. Obiskoval je trzasko pomorsko solo, ki je bila znana zaradi nacionalističnega vzdusja, ki je vladalo med profesorji in dijaki. Mladi so bili pripravljeni na pretep s Slovenci in so bili aktivni pri izgreduh. S kapetanom sva se pogovarjala o vzrokih mrznje. On je z leti spremenil stališče do Slovencev, ker je uvidel, da je pododeval vzdusje, ki ga ni krepila zgodba z racionalnimi vzroki za sovražstvo. Kritični odnos do latnih custev, do uveljavljenih parol in do stereotipnih pojmov o Slovencih mu je pomagal, da je premagal v sebi gnev. V pogovorih z njim, a ne samo z njim, sem spoznal, kako živi v ljudeh sovražstvo brez prave osnove. Večkrat nima zgodovinskega spomina, ne pozna kritičnega razmišljanja in se zaupljivo prepušča argumentom, ki jih tke dnevna politika. Veliko je osebnih zgodb, ki so boleče (zgodbe ezulov), vendar posamezniki ne znajo kritično oceniti vzrokov svojih osebnih in družinskih peripetij. Prepuščajo se občutkom, ki jih politiki ne-tijo s spretno propagando. Kritično branje skupne zgodovinske zgodbe bi omililo ali celo odgnalo veliko strahov in sovraštv.

Izguba zgodbe, majhna sposobnost pripovedovanja in poslušanja in nekritično sprejemanje votlih parol nas delajo ranljive in nam jemljeno identiteto. Ljudje s sibko identiteto so izpostavljeni vsakovrstnim manipulacijam. Sodobna množična komunikacija in predvsem televizija nam posredujejo predvsem kratka sporočila, izseke dogodkov in življenja. Svet nam predstavljajo v drobcih z enominutnimi novicami. Pomanjkanje medsebojnega dialoga dodatno sibi nase sposobnosti, da se lotevamo problemov na poglobljen način in da si prisvajamo daljše zgodbe. Informacija nas dela plitve in sibke. Zato se mora skrb za osebno in narodno identiteto utemeljevati v učenju pripovedovanja in poslušanja zgodb. Branje, pisanje in smiselno govorjenje so osnovna »tehnična« sredstva vsake zgodbe. V dobi računalnikov so te stare veščine največji izziv.

SPOMIN

Pred 20 leti je tragično umrl tržaški glasbeni pedagog Erminij Ambroset - Ino

Z njim je v prometni nesreči med Zagrebom in Ljubljano izgubila življenje tudi gojenka Glasbene matice Jožica Lasič-Čefarin

Nobeden od učencev »Ambrosetove sole« ne bo pozabil tistega osmega maja 1976, ko se je na Trzaskem in Goriskem razširila tragična novica, da sta v prometni nesreči med Zagrebom in Ljubljano izgubila življenje glasbenik, pianist, pedagog Erminij Ambroset ter njegova gojenka Jožica Lasič-Čefarin, obe-tavna in briljantna pianistka na pragu diplomskega izpita. Vračala sta se z mednarodnega klavirskega tekmovanja v Osijeku, bila pa je njuna zadnja pot.

Ambrosetovi - Inotovi učenci tedaj nismo izgubili le učitelja in klavirskega pedagoga, izgubili smo prijatelja in usmerjevalca, ki je s svojo močno osebnostjo, neizmerno predanostjo svojemu delu ter z ljubeznijo do svojih gojencev pustil v vsakem izmed nas neizbrisno sled, tako v glasbenem kot v osebnostnem pogledu.

Erminij Ambroset je bil markantna osebnost. Mocan, ekspanziven, med njegovimi vehementnimi kla-

virskimi lekcijami so se zidovi plosolja Glasbene matice na ul. Ruggero Manna včasih kar tresli. Tudi njegova dovornost in sposobnost izražanja v slikovitih metaforah sta postali sestavni del življenja glasbene sole. Toda za navidezno osornostjo in nepopustljivo strogostjo smo gojenci kaj kmalu uzrli učiteljevo dobrodušnost in dobronamernost, katere edini cilj je bil, da bi gojenci nasli svojo glasbeno in življenjsko pot.

V letih, ko je poučeval na Glasbeni matici v Trstu (1958-1976) je Erminij Ambroset ustvaril pravo klavirsko solo ter pripeljal do diplome celo vrsto pianistov. Na Glasbeni matici v Trstu je bil med klavirskimi pedagogi nesporna avtoriteta, ki so mu jo priznavali tako gojenci kot kolegi. Njegovi gojenci smo bili zelo povezani med seboj in smo se imeli za nekaksen Ambrosetov »klan«. Samozvest nam je vlivalo dejstvo, da smo pod učiteljevim vodstvom sledili drug drugemu in beležili napre-

dek pri sebi in pri drugih.

Erminij Ambroset je bil doma iz Skednja, kjer se je rodil leta 1933. Studij je začel privatno, leta 1943 pa se je vpisal na tržaški konservatorij »Tartini«, kjer je diplomiral leta 1949, takoj nato pa se je vpisal na Glasbeno akademijo v Ljubljani, kjer je diplomiral leta 1957 v razredu pianista in skladatelja Janka Ravnika. Z Ravnikom je ostal potem povezan vse življenje. Pred kakim pomembnejšim nastopom je bila tudi za nas gojenke lekcija pri prof. Ravniku v Ljubljani skoraj obvezna. Na Glasbeni matici v Trstu je začel poučevati leta 1958 in je to službo obdržal do smrti leta 1976.

O Ambrosetovem glasbenem delu na Trzaskem bi zgodovinar moral napisati se marsikaj drugega. Naj bodo pričujoče vrstice le skromen in hvaležen sopek cvetja, ki ga ob dvajsetletnici smrti učenci poklanjajo svojemu nepozabnemu učitelju Erminiju Ambrosetu.

Tomaz Simčič

PATRONAT INAC

10-odstotni prispevek obvezen za nezavarovane sodelavce

Potem ko je državni svet cenzuriral nekatere vsebinske postavke zavarovalnega prispevka za sodelavce, upravitelje in nadzornike, ki opravljajo samostojno dejavnost, je bil z enomesečno zamudo objavljen medministrski odlok, ki uvaja 10-odstotno socialno dajatev. Besedilo bi moralo biti dokončno in odlok se bo začel izvajati, čim bo računski dvor prizgal zeleno luč.

Zadnji odlok vsebuje dve novosti v primerjavi s prejšnjo formulacijo. Privatizirane ustanove niso več dolžne, da s svojo prispevke, ki so jih zavarovanci morebiti plačali zavodu INPS. Kdor bo uveljavil pokojnino tudi na osnovi 10-odstotnega prispevka, bo imel pravico do dodatka prvič po dveh letih in nato vsakih pet let.

Zavezanci so razvrščeni v dve kategoriji: nezavarovani samostojni delavci oziroma komitenti bodo morali do 20. maja (in nato do 20. naslednjega meseca) plačati 10-odstotni prispevek na honorarje za dejavnost po 1. aprilu 1996. Prejemki, ki so dozorili do 31. marca (niti

ce bodo izplačani naknadno), pa ne bodo podvrženi nikakršni dajatvi. Dve tretjini prispevka bremenita komitenta, ki tudi opravi vplacilo. Zgornja meja dohodka, ki je podvržen socialni dajatvi, je 132 milijonov lir na leto, ustrezna pokojnina pa bo izplačljiva po 57. letu starosti na osnovi vsaj 5-letne prispevne dobe. Kdor se ni še vpisal v posebni seznam na zavodu INPS, bi to moral storiti čimprej.

Za profesionalce, ki so zavarovani pri svoji blagajni in imajo številko IVA, bo obveznost stopila v veljavo od 30. junija dalje. Na fakturi bodo lahko zaračunali za 4 odstotke višji znesek.

Medministrski odlok dokončno potrjuje nacelo, da niso dolžni plačati 10-odstotnega prispevka sodelavci oziroma upravitelji, ki so dopolnili 65. leto starosti. Tudi osebe, ki bodo izpolnile 65 let pred letom 2001, se bodo lahko zbrisale iz seznamov. Kdor pa bo dopolnil 65 let po letu 2001, bo moral redno plačevati prispevek, vse dokler bo opravljal samostojno dejavnost. (ma)

PISMA UREDNIŠTVU

Poročanje o Černobilu

Obletnica: Pred 10 leti je černobilska tragedija odprla novo poglavje v zgodovini človeštva (Primorski dnevnik 21.4.1996). Sem narocnik Primorskega dnevnika že par let, inženir elektrotehnike s specializacijo iz jedrske fizike in znanstveni svetnik ENEA (do 1993) za studije o vplivu černobilske nesreče in njenih posledic na teritorij, moram opozoriti na napake, ki jih vsebuje obsirno poročilo g. Colje.

Ni mi znano odkod je g. Colja dobil podatke za posamezne prispevke: a v uvodniku, v članku »Tragedijo povzročil tvegani in lahkomišeln poizkus« in predvsem v članku »V državah nekdanjega socialističnega bloka bi morali zapreti 35 nukleark«, se govori o reaktorjih, v katerih je moderator grafit, hladilno sredstvo pa ogljikov dioksid. V reaktorjih tipa RBMK je moderator grafit, hladilno sredstvo pa »kipeča« voda.

Kaj je »nuklearka« - jedrska centrala z enim ali več reaktorji? In potem »Poglavje zase je 15 grafitnih elektrarn tipa RBMK«, ki se nahajajo na tleh nekdanje SZ, ker so jih uporabljali tudi za proizvodnjo jedrskega orožja.« - Elektrarna proizvaja električno energijo, ne pa jedrskega orožja! Pu, ki se akumulira v reaktorju RBMK ni uporaben za atomsko bombo.

Poglavje zase je 13 grafitnih reaktorjev tipa RBMK, ki obratujejo se danes v jedrskih centralah lokaliziranih na teritoriju nekdanje SZ: in sicer v Rusiji - S. Petersburg (4 RBMK), Kursk (4 RBMK), Smolensk (3 RBMK); na Ukrajini - Černobil (1 RBMK) in v Litvi- Ignalina (1 RBMK).

Konstruktorji prve (prvih!) atomske bombe (Fermi v USA, Kurcatov v SSSR, Angleži in Francozi) so zgradili najprej grafitne reaktorje na naradni uran, ker so bili ti sposobni proizvajati plutonij-239 potreben za atomsko bombo. ZDA po koncu druge svetovne vojne niso razvile grafitnih reaktorjev za miroljubno izkoriščanje jedrske energije v električnih centralah, temveč reaktorje »na vodo in lahko obogateni uran« (moderator in hladilno sredstvo navadna voda). Tudi Francija je kasneje sledila temu zgledu. V Angliji pa se danes obratujejo reaktorji v katerih je moderator grafit, hladilno sredstvo ogljikov dioksid (tipa Magnox in AGR). SZ pa je razvila grafitne reaktorje na lahko obogateni uran (~ 2% U-235) ohlajene s kipečo vodo tipa RBMK - Kanalni reaktor visoke moči - ker so nudili prednost enostavne ... izgradnje, kljub nevarnosti zaradi notranje nestabilnosti reaktorja, predvsem pri nizki moči. Ti reaktorji niso bili razviti na podlagi opusčenega britanskega programa.

»Černobilska izkušnja je strahotna...« je napisal inz. Marn v ljubljanskem Delu ob sedmi obletnici nesreče v Černobilu (18.3.1992) in strinjam se z njim, da je »Černobilska nesreča bila in bo ostala opomin vsem - tistim ki menijo, da je jedrska energija obvladljiva (med nje sodi tudi pisec tega sestavka - in jaz tudi!) in tistim ki menijo, da prednosti jedrske energije ne odtehtajo nevarnosti, ki jih zavoljo neodgovorne uporabe prinese s seboj«. Jaz tega lepše po slovensko ne znam povedati!

Dodala bi samo, da morajo razlogi, na katerih je osnovano eno ali drugo prepričanje, temeljiti na zanesljivih, odgovornih in neoporečnih strokovnih informacijah.

Devana Lavrenčič

Pojasnilo: članke, objavljene v prilogi o černobilski katastrofi smo povzeli po italijanski tiskovni agenciji ANSA. Za gornja pojasnila se seveda zahvaljujemo in jih bomo pri nadaljnjem poročanju upoštevali.

Ur.

ŽAVLJE / KUPILA BO ZEMLJIŠČE AQUILE

Seastok zgradi plinski terminal

Podpis kupoprodajne pogodbe z družbo Shell Italia bodo sporočili morda že danes

Predstavniki družbe Seastok in kolosa Shell Italia so na delu za podpis kupoprodajne pogodbe, po kateri naj bi prva odkupila večji del zemljišč, na katerih rjavijo ostanki nekdanje naftne čistilnice Aquila v Žavljah. Kakor je znano, si delniška družba Seastok, katere večinski delež (60%) ima Socogas (družina Zucchi), manjšinskega (40%) pa Agip, že dalj časa prizadeva, da bi tam uresničila podzemeljsko skladišče tekočega propana. Prvotno je imela to v programu multinacionalka Shell prek družbe Monteshell, ki pa se je potem nacrta, kakor kaže, dokončno odpovedala.

Kaj več o zadevi se bo morda izvedelo danes, prav gotovo pa bo dogodek že spet vzbudil tiste žavljčane in prebivalce miljske, a tudi dolinske občine, ki so se zoper terminal utekočinjenega plina izrekli z referendumom.

Pogajanja za rešitev Salde

Stodvajset uslužbencev kovinsko-mehanskega holdinga Salda, ki ga vodi komercialist Renato De Massa iz Trevisa in nadzoruje dve tovarni v Trstu (Salda caffè in Salda carpenteria) ter eno v Tolmeču (Sermet), je skoraj štiri mesece brez plače zaradi pomanjkanja likvidnosti. Nekajkrat so že dvignili glas in stavkali, potem se je stanje začelo izboljševati, a zdaj se je spet poslabšalo. Predvčerajšnjim so se zbrali na protestni skupščini za nedoločen čas, sinoči pa je bil na deželnem odborništvu za industrijo sestanek med glasniki holdingovega vodstva, kovinarskih sindikatov FIOM-CGIL in UILM-UIL ter deželne vlade in njene finančne družbe Friulia, ki je soudeležena pri Saldinemu kapitalu. Pogajanja so se zavlekla pozno v noč.

DOLINA / KONEC LETOŠNJE MAJENCE

Maju zadnjič zapeli in ga spustili ob tla

Praznik je znova privabil veliko obiskovalcev

Okrašena krošnja podrtga maja je postala »plen« najmlajših (foto KROMA)

Letošnje majence je konec: s podiranjem maja se je sinoči tudi »uradno« koncal praznik, ki se je pričel v soboto zvečer. Kot veleva običaj, so se sinoči na Majenci zbrali predvsem domačini. Potem ko je Pihalni orkester Breg imel koncert na vaškem trgu, so na Gorico ob parterjih in partercah, »županu« Dejanu Kozini in predstavnici dekliske Martini Mauri prisli tudi ostali vaščani. Zbrali so se v krogu pod majem in mu se zadnjič zapeli pesem o drevcu. Dekleta so zatem ustvarila živo mejo med majem in gledalci, fantje so sli »na vrce«, nakar je župan z zamahom roke dal znak: maj je tresnil na tla, pričelo se je veselje otrok, ki so se zapodili v njegovo okrašeno krošnjo.

PROTEST / SINDIKAT SAP

Stopnjevanje nelagodja med obmejnimi policisti

Pripadniki samostojnega policijskega sindikata SAP so včeraj uprizorili nov protest zoper pristojne oblasti, ker jim se niso uredile delovnih razmer na mejnih prehodih Rabujez-Skofije, Fernetic-Sezana in Pesek-Krvavi potok. Od 8. do 11. ure so avtomobilistom, ki so prečkali mejno črto, razumnoževali letak z navedbo svojih zahtev ter s pozivom političnim in družbenim silam, da jim te zahteve pomagajo uresničiti. Če bodo oblasti do njih še naprej ravnodusne, bodo policisti svoj boj primerno zaostri, da bo pac še odmevnejši.

Agenti, ki so zaposleni na mejnih prehodih, se že dalj časa pritožujejo zaradi neustreznosti kabin, v katerih morajo sedeti ure in ure, ne da bi bile te prezračene oziroma pozimi ogrevane in poleti hlajene; pri tem gre predvsem za zdravje, saj se

promet na meji iz dneva v dan povečuje, z njim pa stopnja onesnaženosti. Dalje zahtevajo izvajanje rednih in izrednih vzdrževalnih del na kasarnskih zgradbah pri Rabujezu in Koroscih, vključitev teh dveh prehodov, pa še železniskega na Opcinah med nelagodna delovišča, ter odprtje menze na enem izmed policijskih sedežev v miljski občini.

Prof. Salvatore v Trstu

Prof. Dominick Salvatore, predstojnik ekonomske fakultete Fordham v New Yorku in eden največjih izvedencev mednarodnega gospodarstva, bo danes v Trstu kot gost Erdisu predaval o perspektivah Italije po razširitvi EU na države Srednje Evrope. Predavanja, ki bo na pomorski postaji, se bosta udeležila tudi rektor tržaške univerze Borrudo in deželna odbornica Guerrova.

ŠOLSTVO / AVTONOMNI SINDIKAT

SNALS zahteva racionalizacijo

Avtonomni sindikat solnikov SNALS zahteva, naj solski skrbnik vključi slovenske sole v svoj nacrt za racionalizacijo solske mreže na Trzaskem. Tako je razbrati iz izjav tajnika sindikata Ughija na ponedeljkovem srečanju, ki so se ga udeležili nekateri tržaški parlamentarci in solski skrbnik. Srečanje je sklical, da bi predstavil predloge solskih sindikatov o letošnjem racionalizacijskem nacrtu.

O njem smo že poročali, ko je tržaški solski skrbnik seznanil Sindikat slovenske sole, da je za letošnje leto »zamrznil« vsak racionalizacijski ukrep, pri čemer se je izrečno skliceval na vsebino pisma ministra za solstvo Lombardija didaktični ravnateljici Kseniji Dobrili. Ta njegova odločitev je že na prvem skupnem srečanju predstavnikov solskih sindikatov vznejevoljila tajnika avtonomnega sindikata SNALS, ki je že takrat

nasprotoval dejstvu, da bi bile slovenske sole »izvzete« iz racionalizacijskega postopka.

Vodstvo Sindikata slovenske sole se je v preteklih dneh večkrat sestalo s solskimi sindikati enotne sindikalne zveze CGIL, CISL, UIL, da bi skupaj izdelali alternativni predlog racionalizacije. Ta predlog je bil naposled tudi izdelan, preden so ga uradno predstavili pa je tajnik avtonomnega sindikata solnikov SNALS sklical srečanje s parlamentarci, da bi jim iznesel svoje poglede na zadevo. Sindikat slovenske sole ni bil o tistem srečanju niti obveščen, niti povabljen nanj. Pa tudi ko bi ga bili povabili, bi se tajnica ali njena namestnica srečanja ne mogli udeležiti, ker je bilo sklicano ob urah, ko sta zaposleni na soli oziroma v vrtcu; velja namreč ponoviti, da Sindikat slovenske sole in uradno priznan, zaradi

cesar ne razpolaga z osebjem, ki bi koristilo sindikalni dopust.

Tajnik sindikata SNALS je torej - ob odsotnosti predstavnikov slovenskega solskega sindikata - zagovarjal tezo, da je tržaska solska stvarnost kompleksna, saj jo sestavljajo italijanske in slovenske sole, in da gre torej tudi slovenske sole vključiti v racionalizacijski nacrt. To pa predvsem zato, ker jih obiskuje mnogo manj učencev in dijakov, kot italijanske, ki bodo deležne »racionalizacije«. Iz krajevnega tiska je bilo mogoče izvedeti tudi za tole sočno prispevilo, ki jo je tajnik SNALS izrekel na ponedeljkovem srečanju: »Stevilne slovenske sole ne premorejo niti toliko dijakov, da bi lahko sestavili odbojarsko ekipo.« Takole sportno navdahnjeni prof. Ughi je bil - milo rečeno - nesporten, saj je svojo kozlarijo izrekel, ko nasprotnika ni bilo na igrišču, da bi mu primerno odgovoril. (M.K.)

Tržaški Goethe Institut ostane

Tržaški prefekt Mario Moscatelli je sinoči sporočil, da je italijanska vlada dobila iz Bonna zagotovila, da tržaškega sedeža Goethe Instituta ne bodo zaprli, pa čeprav bodo mrežo tovrstnih institutov širom po svetu močno zreducirali. Prefekt Moscatelli je že 2. aprila, ko se je razširila vest o namestitvi zaprtju Goetheja, obvestil rimsko vlado, ki je nato posegla pri nemških oblasteh.

Prefekt je v včerajšnji izjavi poudaril, da so bile za ohranitev tržaškega sedeža odločilne zaskrbljene reakcije tolikih intelektualcev, kulturnikov in politikov, kot tudi krajevnega tiska.

ROJAN / V TOVARNI STOCK

Delavca oplazil močan električni tok

Za 45-letnega delavca Giorgia Zeriula (na sliki), ki je včeraj zjutraj tvegati življenje v obratu Stock v Rojanu, so si zdravniki sicer pridržali prognozo, a če ne bo komplikacij, bo v kratkem lahko odšel domov. Zeriul je popravljal električni pano, ko ga je ošinil močan električni tok. Izgubil je zavest in oblezal na tleh. Zeč nekaj minut je bila na mestu ekipa za hitro pomoč, prisli so tudi gasilci in izvedenci zdravstvenih ustanov, ki se ukvarjajo z nesrečami pri delu. Zeriula, ki je že dolgo let zaposlen pri Stocku, so zatem odpeljali v glavno bolnišnico, kjer so ga sprejeli na oddelek za urgentno medicino. V takih primerih se drži ustaljene prakse, da ranjenici ostanejo na opazovanju okrog 24-36 ur, ker se aritmija, ki je lahko tudi usod-

na, pojavi kasneje, ne samo v trenutku, ko osebo zadene električni tok. Na vsak način naj bi iz dosegljivih izvidov izhajalo, da srce ni utrpelo nobene poškodbe.

Z včerajšnjo nesrečo se ukvarja tudi policija, ki bo skušala ugotoviti morebitne odgovornosti.

Zal se z včerajšnjim primerom vse bolj daljša seznan nesreč pri delu v industrijskem sektorju, a naša dežela je na tem seznamu skoraj pri vrhu: pred njo so samo Ligurija, Dolina Aosta, Umbrija ter Tridentinska-Juzna Tirolska.

V dveh letih je namreč izgubilo življenje kar 82 delavcev, ranjenih je bilo 54.765, torej povprečno po ena smrtna žrtev vsakih devet dni, kar je zastrašujoča številka: na vsakih sto zaposlenih je bilo povprečno 37,6 nesreč, medtem ko državno poprečje znaša 26,1.

Najhuje je vsekakor v Liguriji (49,8 nesreč), najmanj nesreč so prijavili v Lombardiji (18, 9). Poleg osebnih tragedij pa te nesreče predstavljajo tudi hudo breme za državo (okrog 40-45 tisoč milijard lir na leto).

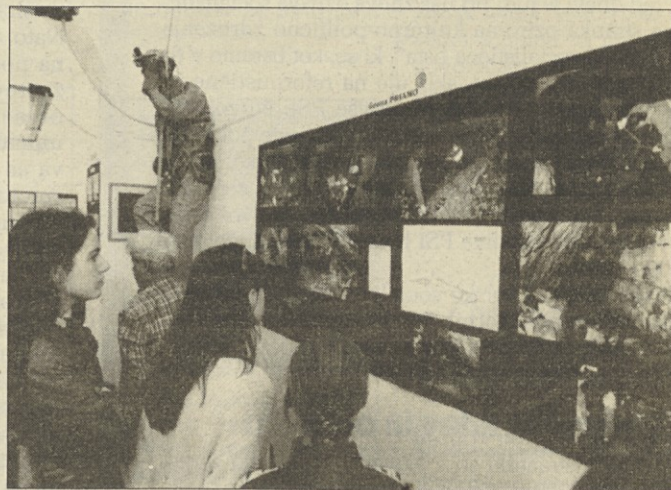
VČERAJ ODPRTJE RAZSTAVE V OBČINSKI GALERIJ

Mlake bližje mestu

Posnetki s pobude za očiščenje mlak in kraških jam

Kraske mlake in jame so za korak bližje mestnemu središču. Speleološka skupina San Giusto je namreč v sodelovanju s tržasko občino dala pobudo za razstavo SOS Ambiente. Razstava, ki so jo otvorili včeraj v občinski galeriji na trgu Unità (na sliki - foto KROMA), prikazuje fotografske posnetke, nastale med projektom Scuola ambiente in drugimi sorodnimi pobudami. Namen le-teh je bil obnovitev zanemarjenih mlak in očiščenje nekaterih kraških jam. Pomembno vlogo pa je odigrala tudi naravoslovna vzgoja solarjev.

Ob odprtju razstave je bila predstavljena publikacija Nicole Bresia, enega od odgo-

vornih pri izpeljavi projekta. Vzgojno-naravovarstvena pobuda je ena najuspešnejših v državnem merilu,

kljub temu, da je sele v eksperimentalni fazi.

Razstava bo odprta do ponedeljka, 13. t.m. (m.g.)

GLEDALIŠČE MIELA / RAZPRAVA O NEVROZAH VEČIN

»Gradimo mostove in rušimo zidove...«

Poseg evroposlanca Tamina - Prispevek ZSKD

Prireditve "Kdo so drugi" je nudila priložnost za razpravo o nevrozah večin in na splošno o odnosih med različnimi in drugačnimi. Gosta zadruge Bonawentura in Zveze slovenskih kulturnih društev sta bila evropski poslanec Gianni Tamino, ki je v Strasbourgu prevzel mesto preminulega Alexa Langerja, in Georges de Rivas z Mednarodnega laboratorija za novo Evropo. Srečanje je uveljavil predsednik Bonawenture Gianni Torrenti, vodil pa ga je novinar Fabio Amodeo.

Narodne in jezikovne manjšine so večkrat zelo zaprte, za njihovo zaprtost pa nosijo odgovornosti tudi nevrotične večine, ki se tako prepogosto odpovedujejo lastni obogatitvi. Amodeo je navedel primer Trsta, ki je razdvojen med odprtostjo in zaprtostjo, med gradnjo mostov in zidov, med sprejemanjem in odklanjanjem različnega.

O tem vprašanju je obsirneje spregovoril poslanec Tamino (Zelena lista), ki je govoril o položaju na Kosovu, v Bosni in tudi na Južnem Tirolskem. V svojih posegih in razmišljanjih nerad uporablja izraza manjšina in večina, ki sama po sebi pricata o številčnosti oziroma o podrejenosti ene ali druge skupnosti. Evroposlanec je nato spregovoril o svojih izkušnjah v Strasbourgu in o naporih, ki jih je za zaščito narod-

Diskutanti na včerajšnjem srečanju o nevrozah večin v gledališču Miela (f.KROMA)

nih in jezikovnih skupnostih doslej vložila parlamentarna komisija za kulturo, podpredsednik katedre je prav Tamino.

De Rivas je predstavil svojo dokaj nepoznano organizacijo, ki je izbrala Trst za sedež stalnega Observatorija za narodne in jezikovne manjšine. Projekt, ki ga bodo predstavili konec junija, je že doživel podporo Občine Trst in združenja "Alpe-Adria cinema".

V razpravi se je prvi oglasil predsednik ZSKD Ace Mermolja, ki je izpostavil napor kulturne zveze pri pobudi "Kdo so drugi". Ne gre za edinstveno sodelovanje, ampak za skupne napore ZSKD,

Miele in Bonawentura, da bi tudi pri nas prevladala logika mostov v nasprotju z logiko zidov, ki ni navzoča le v italijansko govoreči skupnosti. Upoštevati je treba različnosti, a ob zavesti, da so nekateri problemi skupni in jih je treba zato tudi skupno reševati.

Funkcionarica deželnega odborništva za kulturo Adriana Janežič je napovedala bližnjo ustanovitev posebnega deželnega urada za manjšinske jezike in kulture, ki se bo v glavnem ukvarjal s problematiko slovenske in furlanske skupnosti. Janežičeva, ki je zastopala odbornico Alessandro Guerro, je spregovorila o pristojno-

stih ter o naporih deželne uprave za ovrednotenje svoje pisane narodnostne in jezikovne stvarnosti, pri čemer je omenila večno (in nerešeno) dilemo, ali je prav, da slovensko manjšino zaščiti država ali pa dežela.

Bivša ravnateljica Teatra Stabile Mimma Gallina, ki se sedaj ukvarja s cedajskim Mittefestom, je napovedala, da bo letošnji festival v Cedadu posvečen temi identitete in torej tudi narodnim manjšinam. Pohvalila je Slovensko stalno gledališče, ki je v italijanskem prostoru se vedno zal premalo poznano, za kar nosi odgovornosti nepazljiva italijanska gledališka kritika.

JUTRI IN V PETEK V GLEDALIŠČU MIELA

Drama o življenju in delu popotnice Alme Karlinove

Na odru gledališča Miela bo jutri in v petek Polona Vetrih (na sliki) uprizorila monodramo "Alma", ki velja za izjemen gledališki dogodek in sodi med najzanimivejše pobude v okviru prireditve "Kdo so drugi". Monodramo je postavil na oder ljubljanski Cankarjev dom, besedilo je napisala Ursula Cetinski, delo pa govori o življenju in delu Alme Karlin, svojevrstne raziskovalke in svetovne popotnice, ki se je rodila v Celju, njena domovina pa je bil svet. "Alma" bo jutri v slovenscini, pojutrišnjem pa v anglescini. Zacetek ob 21. uri.

Alma Karlin ali, kot se je sama imenovala, bitje zenskega spola, se je rodila v Celju leta 1889 v družini upokojenega majorja avstrijske vojske. Ze kot otrok je potovala po Dalmaciji, Italiji, Tirolski in Bavarski ter začela pisati prve pesmi in krajše zgodbe. Začela je študirati jezike in se preživljati s prevajanjem in instruiranjem, azijski prijatelji pa jo kmalu seznanijo z vzhodnjasko filozofijo. Zivi v Parizu in v Londonu, kjer z odliko opravi izpite iz osmih tujih jezikov.

Po končani prvi svetovni vojni se vrne v Celje, kjer ustanovi solo za tuje jezike. Kmalu se odloči za potovanje ok-

rog sveta, v Trstu po dolgem cakanju dobi eno samo vizo in sicer za Japonsko. Ustavi pa se v Kaliforniji in v Južni Ameriki, nato na Havajih, kjer ji mama pošlje prvi izdani roman "Moj mali Kitajec".

Nekaj časa živi na Japonskem, potem obišče Korejo in Kitajsko, nato Novo Zelandijo in otoke Tihega oceana. Potuje po Indoneziji in Indiji. Meseca januarja leta 1928 se vrne v Celje izmučena in bolna, kjer se loti urejanja ogromnih količin zbranega znanja. Karlinova sklene prijateljstvo s slikarko Theo Schreiber Gamelin, vključno s v

protinacistični odpor, zaradi česar jo aretirajo Gestapo. Uspe ji pobegniti v partizane in se po vojni vrne v Celje, kjer se s prijatelji Theo za stalno preseli na hrib Pecovnik nad mestom.

Almo in Theo pesti hudo obubožanje in obup. Karlinova umre za rakom 15. januarja 1950. Dva dni zatem jo Thea pokoplje na Sveti pri Celju. Napisala je vrsto knjig, potovalnih dnevnikov in esejev o lepoti ter o umetnosti. Vse življenje je Alma Karlin iskala samo sebe, spoznala je in razumela druge, ki pa večkrat zal niso razumeli, kaj jim je zelela povedati.

NOVICE

Togliatti, Italija in Trst

Na pobudo deželnega instituta za osvobodilno gibanje v FJK bodo danes ob 17.30 v Vili Primc (Reber za Greto 38) predstavili knjigo prof. Roberta Gualtierija o Togliattiju in italijanski zunanji politiki v letih 1943-47. Ob navzočnosti avtorja bo razpravo na temo Togliatti, Italija in Trst uvedel predsednik instituta Gianpaolo Valdevit, makar bo spregovoril prof. Raoul Pupo s Trzasko univerze.

Skupščina SKP o volitvah

Stranka komunistične prenovе vabi člane in volilce na današnje javno skupščino o rezultatih nedavnih parlamentarnih volitev. Razpravo bo uvedel pokrajinski tajnik Giorgio Canciani. Skupščina bo ob 18. uri na sedežu strankine federacije v Ul. Tarabocchia 3.

Speš socialistična stranka

Pred dnevi je tudi pri nas znova oživela socialistična stranka oziroma kulturno-politično združenje "Trzaska socialistična lista", ki se, kot beremo v tiskovnem sporočilu, sklicuje na reformistične in avtonomistične vrednote bivše PSI. Novoustanovljeno gibanje, ki je zavzelo neke vrste politično ekvidistanco tako do desnice, kot do Olike, napoveduje sodelovanje na bodočih volitvah z novim simbolom ali s simbolom PSI. Na vsedržavni ravni je pobudnik oživitve PSI bivši Craxijev sodelavec Ugo Intini. Predsednik "Trzasko socialistične liste" je nekdanji deželni odbornik PSI Dario Tersar. Podpredsednik je Gianmaria Franza, tajnik pa Raffaele Nobile.

Zaplenili obutev in oblačila

Finančni stražniki so v Novem pristanišču zaplenili okrog 300 parov čevljev ter 768 parov kavbojk, ki so nosili ponarejene znamke (bodisi italijanskih kot tujih podjetij). Blago je bilo na dveh tovornjakih, vkrcanih na ladji Burhanettin, ki je pršla iz Turčije in je bila namenjena na Dansko.

SKLENJEN KROG ZGODOVINSKIH PREDAVANJ V DSI

O položaju slovenske Cerkve po vojni

Po mnenju dr. Griesserjeve leto 1945 ni prineslo osvoboditve

S ponedeljkovim srečanjem, katerega naslov je bil Položaj katoliške Cerkve ob koncu 2. svetovne vojne, se je zaključil ciklus starih predavanj na zgodovinsko tematico v Društvu slovenskih izobražencev. Vsa štiri srečanja si je omislil Ivo Jevnikar, v goste pa so prisli izvedenci za dogajanje v Sloveniji okrog leta 1945.

Ponedeljkovo sklepno predavanje je vodila dr. Tamara Pečar Griesser (na sliki KROMA), ki se izrecno posveča studiju položaja Cerkve in sodeluje s slovenskim tožilstvom pri reviziji procesa proti skofu Rozmanu.

Predavateljica je najprej orisala položaj Cerkve na Slovenskem v današnjih dneh in celotnem povojnem obdobju. Nato se je osredotočila na leto 1945 in na podlagi svojih raziskovanj v arhivih zastopala tezo, da je zelela takratna oblast sistematično onemogočiti in uničiti katoliško Cerkev. Dr. Griesserjeva se je zaustavila ob ideološkem nasprotovanju Cerkve novi oblasti pa tudi o pomenu, ki ga je religiozna institucija imela na Slovenskem. Poseben poudarek je bil med predavanjem namenjen primeru skofa Rozmana, ki je bil po vojni (krivico - tako se je dalo razbrati iz referata) obsojen zaradi sodelovanja z okupatorjem. Raziskavo so dopolnjevali statistični podatki o preganjenih, zaprtih ali ubitih duhovnikih in redovnicah, za katere pa je predavateljica povedala, da se niso popolni. »Zaradi teh grozodejstev sem že predlagala, da bi imeli maj 45 za konec vojne, ne pa za trenutek osvoboditve,« je še dodala dr. Griesserjeva. (m.g.)

Zakaj podpora Dežele Pirinovi knjigi o fojbah

Deželna svetovalca SKP Elena Gobbi in Roberto Antonaz sta na deželni odbor naslovila svetovalsko vprašanje v zvezi s podporo, ki jo je Dežela naklonila Studijskemu centru Silenter Loquimur in njenemu predsedniku Marcu Pirini za izdajo knjige o fojbah (slednja je tudi osnova sodni preiskavi rimskega tožilstva, ki vsebuje vrsto izkrivljenih trditev in zgrešenih ter pretiranih podatkov). Predstavnika SKP sprašujeta, zakaj Dežela podpira takšno znanstvenega vidika dokaj neresne pobude, ki samo vnašajo zmedo in dezinformiranje o tako delikatnih temah.

V PETEK NA POBUDO KROŽKA ŠČEK

Okrogla miza in predstavitev gradiva o parku na Krasu

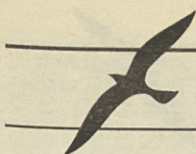
Združenje zasebnih kraških lastnikov in Krožek za družbeno vprašanja Virgil Šček prirejata v petek, 10. maja, ob 20. uri v Prosvetnem domu na Opcinah okroglo mizo ob izidu gradiva s posveta Zasebna uprava kraškega parka: edino učinkovito sredstvo za razvoj in ohranjanje teritorija. V slovenscini in italijanscini je nedavno izšlo kot 18. zvezek knjižne zbirke Krožka V. Šček z naslovom Posvet o kraškem parku - Convegno sul Parco del Carso.

Posvet je bil 10. decembra 1994 na Padricah in je vzbudil veliko pozornost. Udeleženci niso le spoznali izkušenj domačinov s parkoma Dolomiti d'Ampezzo in Colli Euganei, temveč so lahko razpravljali o varstvu in upravljanju Krasa. Močno je prislo do izraza spoznanje o razliki med golim uživanjem jurskih pravic in izvajanjem lastninskih pravic nad skupno, nedeljeno lastnino »srenj« ali »jusov«. Člani srenj, ki jih je na Trzaskem okoli 2.000, so ravno po posvetu pozivali svojo dejavnost in postavili zahtevo po sou-

deležbi pri odločanju o načrtovanem kraškem parku in po priznanju lastninske pravice nad površinami, ki v trzaski pokrajini presegajo 37 milijonov kvadratnih metrov.

V knjigi, ki steje 158 strani, so poleg referatov in prepisa razprave s posveta še besedilo deželnega zakona o pravnem priznanju srenj, seznam 22 srenjskih odborov na Trzaskem in 11 odborov za loceno upravljanje jurskega premoženja v trzaski pokrajini. Te odbore bodo, kot je znano, v kratkem obnavljali na volitvah.

O dragoceni publikaciji in o problemih, ki jih obravnava, bodo v petek govorili ob okrogli mizi na Opcinah predsednik koordinacije odborov za loceno upravljanje jurskega premoženja Zoran Sosić in zastopnik Združenja zasebnih kraških lastnikov Karlo Grgić, ki je vodil posvet leta 1994, strokovnjaka inž. Vladimir Vremec z Opcin in inž. Silvester Cehovin iz Smarij, predsednik Agrarnih skupnosti v Sloveniji dr. Rudi Simac in Ivo Jevnikar, ki je urednik zbirke Krožka Virgil Šček.

PINO RUDEŽ PRI SV. IVANU

Film o daljni Kitajski lepo kulturno doživetje

Zelo dobro obiskan večer sta skupaj priredila
Marijin dom in SKD Slavko Škamperle

Fantastično podozvljanje današnje, z vectisocletnim zgodovinskim in vzhodnjasko filozofskim verskim izročilom prepletene stvarnosti prostrane dežele Kitajske, je bilo izredno kulturno doživetje. Deležni so ga bili prejšnji petek obiskovalci in prijatelji, ki so navali v Marijin dom pri Sv. Ivanu na večer priljubljenega in vsem znanega Pina Rudeža, ki se je prvič predstavil kot predavatelj in novopečeni filmski snemalec.

Njegov videofilmski prvenec »Cesarska Kitajska« je bil prijetno presenečenje za vse, ki so se ob predvajanju vziveli v Rudeževa spoznanja in presenetljiva odkrivanja kitajske kulture in zgodovine na lanskem potovanju po najznamenitejših cesarskih mestih in pokrajinah te obsirne azijske, nam Evropejcem se premalo poznane dežele. Pričetni so sledili dojetemu

Rudeževemu prikazu najbolj značilnih aspektov Kitajske, od znamenitih palač pekinskega prepozanega mesta, impozantnega kitajskega zidu in svetih votlin z v skalo vklesanimi Budhovimi kipi, do svetišča v mestu Saolin in svetovno znanege arheološkega najdišča armade glinastih vojskakov v cesarskem mestu Xian, tja na jugovzhod do Nanjinga, Sangaja in Hong Konga. Prikaz, ki ga je Rudež opremil s svojim dognanim komentarjem, v katerem je dal poudarek ne sedanje naglo razvijajoče se politične, gospodarske in socialne razmere, v katere se v postopnem sprejemanju modernih tržnih pristopov vzivlja sodobni Kitajec, ki pa le ohranja duhovno navezanost na starodavne običaje, folklor in nekdanje oblike kulture.

Za gledalce je bilo torej predvajanje filma o zna-

menitostih Kitajske pravi užitek, ki ga je Pino Rudež obogatil se z dodatnim presenečenjem. V odmoru po enournem prikazu videofilma, je vse prisotne povabil na kitajski prigrizek. Za to priložnost je kitajske specialitete pripravila izvedenka kitajske kuhinje Mariuca Offizia, ki je za svoje gastronomske umotvore, zlasti so ji v slast »znajevji oblaki«, zela veliko pohvalno odbravane.

K uspehu kitajskega večera so pripomogli se Manuel Ferfolja, ki je poskrbel za montažo videofilma, katerega je z glasbenimi vložki opremil David Cok, medtem ko je Marko Kandut bil zadolžen za tehnično opremo in je usposobil posebno videoaparaturu za projekcijo filma na veliko platno.

Ob tem kulturnem dogodku je treba zlasti poudariti pomembno dejstvo, da je bilo Rudežovo videofilmsko predavanje o Kitajski hvalevredna spodbuda zbližanja med svetoivanskim Marijinim domom in kulturnim društvom »Slavko Škamperle« in pričak ovati je, da se bo tako sodelovanje ugodno razvijalo tudi v bodoče.

L.A.

Honorarji za skrutinatorje

Občina Devin - Nabrezina sporoča, da bodo od jutri, 9. maja, v občinski zakladnici v Nabrezini (Zadružna kraska banka - fil. Nabrezina) izplačevali honorarje za predsednike volišč, tajnike in skrutinatorje, ki so bili zaposleni ob priliki političnih volitev 21. aprila letos.

VČERAJ-DANES

Danes, SREDA,
8. maja 1996

VIKI

Sonce vzide ob 5.43 in
zatone ob 20.20 - Dolžina
dneva 14.37 - Luna vzide
ob 0.42 in zatone ob 10.27.

Jutri, CETRTEK,
9. maja 1996

IRMA

VREME VCERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
18,5 stopinje, zračni tlak
1015,8 mb narasča, veter
severo-zahodnik 8 km na
uro, vlaga 72-odstotna, ne-
bo jasno, morje skoraj mir-
no, temperatura morja 17,6
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Nicoletta
Vatovec, Marco Zarli,
Matthias Francesco Molli-
ca, Enrico Pietrobello, Gem-
ma Dorothy Aquilante, Lo-
renzo Macor.

UMRLI SO: 82-letni Bru-
no Quaia, 81-letni Mario
Vidi, 60-letni Pietro Sircelj,
72-letna Luciana De Carli,
80-letni Guerrino Cividin,
82-letni Lorenzo Bonifacio,
57-letni Luciano Derossi,
88-letna Francesca Strukelj,
74-letni Luigi Riefolo, 84-
letna Maria Mercedes D'An-
drea, 93-letni Mario Borri-
ni, 66-letna Giosiana De
Rose, 76-letni Enzo Cana-
rutto.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 6., do
SOBOTE, 11. maja 1996
Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 13.00
do 16.00

Ul. Oriani 2 (tel.
764441), Barkovlje - Mira-
marski drevored 117 (tel.
410928).
BOLJUNEC (tel. 228124)

- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

Lekarne odprte od 19.30
do 20.30

Ul. Oriani 2, Barkovlje -
Miramarski drevored 117,
Trg Cavana 1.

BOLJUNEC (tel. 228124)

- samo po telefonu za naj-
nужnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30
do 8.30

Trg Cavana 1 (tel.
300940).

Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -
TELEVITA

Urad za informacije
KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

Zdravstvena dežurna
služba

Nocna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala
KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 17.45, 20.00,
22.15 »Ninfa Plebea«, r. Li-
na Wertmüller, i. Lucia Ca-
ra, Stefania Sandrelli,
Raoul Bova, prepovedan
mladini pod 14. letom.

EXCELSIOR - 17.30,
19.45, 22.15 »Piume di
struzzo«, i. Robin Wil-
liams, Gene Hackman.

EXCELSIOR AZZURRA
- 16.30, 18.20, 20.10, 22.00
»L'albero di Antonia«, r.
Marleen Gorris.

AMBASCIATORI -
16.00, 18.00, 20.05, 22.15
»Il giurato«, i. Demi Moore,
Alec Baldwin.

NAZIONALE 1 - 16.15,
18.15, 20.15, 22.15 »Specie
mortale«, i. Ben Kingsley.

NAZIONALE 2 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Four
Rooms«, i. Madonna, Anto-
nio Banderas, Bruce Willis,
Jennifer Beals.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

MAURIZIO COSTANZO

IZPRAZNJENO VRNI

Igrata POLONA VETRIH in ADRIJAN RUSTJA, režija JAŠA JAMNIK

PREMIERA

Danes, 8. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED A

PONOVITVI

V soboto, 11. t. m., ob 20.30 - ABONMA RED B
v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri - ABONMA RED C

ALMA

O življenju popotnice
ALME KARLIN

Besedilo URSULA CETINSKI

Igra POLONA VETRIH

Produkcija Cankarjevega doma - Ljubljana

Gledališče Miela v Trstu

jutri, 9. maja '96, ob 21. uri v slovenscini

v petek, 10. maja '96, ob 21. uri v anglescini

Psihiater dr. Hektor Jogan
za predaval o temi KDAJ,
KAKO IN ZAKAJ SANJA-
MO. Zacetek ob 18.30.

KD I. GRBEC - Skedenj-
ska ul. 124 vabi svoje člane
in prijatelje na CLANSKI
VEČER, ki bo v soboto, 11.
t. m., ob 20. uri v društveni
dvorani. Večer bo popestril
tamburaski ansambel KD F.
Prešeren iz Boljunca. Men-
tor Ervin Zerjal. Vabljeni,
vabljeni, vabljeni!

GODBA NA PIHALA
RICMANJE - PROMENAD-
NI KONCERTI 10. izvedba
v nedeljo, 12. in 19. maja v
Ricmanjih. Zacetek ob 17.
uri. Nastopajo: Mladinski
pihalni orkester Glasbene
sole VIVA Zagorje, Pihalni
orkester Videm - Krško,
Godba Ricmanje in Delav-
ska godba Trbovlje. V pri-
meru slabega vremena bo-
sta koncerta v gledališču F.
Prešeren v Boljuncu.

KDO SO DRUGI - ZSKD,
BONAWENTURA in ZA-
LOZBA DEVIN vabijo v to-
rek, 14. t. m., ob 18. uri v
Gregorčičevo dvorano (Tr-
st, Ul. Sv. Franciska 20) na
predstavitve slovenskega
prevoda knjige Alexandra
Langerja ODLOCITEV ZA
SOZITJE. Sodelujejo Rosel-
la Pesciotta, Ace Mermolja,
Andrej Furlan in Marino
Vocci.

ŠOLSKE VESTI

DIDAKTICNO RAVNA-
TELSTVO PRI SV. IVANU
vabi na predavanje dr. Die-
ga Marege, ki bo danes, 8. t.
m., ob 18. uri v prostorih
O.S. O. Zupaničica pri Sv.
Ivanu. Tema predavanja:
PRVA POMOČ OTROKU
PRI NEZGODAH DOMA IN
V SOLI.

IZLETI

PARTIZANSKI KLUB iz
Boljunca prireja v nedeljo,
26. maja, izlet v Benecijo.
Vpisovanje poteka v Klubu,
kjer boste prejeli podrobn-
nejše informacije. Pohitite
z vpisi.

OBVESTILA

PD SLOVENEK iz Boršta
vabi v ponedeljek, 13. t. m.,
ob 21. uri v Srenjsko hišo
na sestanek v zvezi z orga-
nizacijo praznika vina, ki
bo 1., 2. in 3. junija.

KRUT prireja letovanje
na Malem Losinju v treh
10- dnevih izmenah od 20.
junija do 20. julija. Vpis in
informacije od 6. do 15.
maja na sedežu krožka v Ul.
Cicerone 8/B, tel. 3720062
ali 360072 vsak dan v urad-
nih urah razen sobot.

JUTRI, 9. t. m., ob 20.30
v Peterlinovi dvorani v Ul.
Donizetti 3 pevska vaja za
mladinsko pripravo na Pa-
pežev obisk. Vabljeni vsi
maldi pevci in pevke.

SD PRIMOREC sklicuje
v petek, 10. t. m., ob 20.30 v

Ljudskem domu v Trebčah
REDNI OBCNI ZBOR.

ODBOR za mladinsko
pastoralo v trzaski skofiji
vabi mlade na dohovno pri-
pravo na papežev obisk.
Srečanje bo v nedeljo, 12. t.
m. v Marijanisu na Opci-
nah s pricetkom ob 19. uri.
Srečanje bodo oblikovali
mladi skupaj z odgovornim
pripravljalnega odbora v
Sloveniji, duhovnikom Pri-
možem Krečičem iz Kopra.
Vabljeni vsi, ki ste že vpisa-
ni in tisti, ki se se želite
udeležiti srečanja s Pa-
pežem v Postojni 18.t.m.
Odhod z avtobusom ob 8.
uri jutraj. Točnejše infor-
macije dobite na srečanju v
nedeljo.

OBCNI ZBOR Sloven-
skega dobrodelnega društva
bo v drugem sklicanju v
petek, 24. t. m., ob 18. uri v
društvenih prostorih v Ul.
Mazzini 46/1. nadstr.

SKD TABOR se bo pok-
lonilo spominu slikarja Vla-
dimirja Razma. Naprosamo
lastnike njegovih slik, da
nam jih pošodijo. Sprejema-
mo po dogovoru. Tel. st.
040/213945 od 16. ure
dalje.

KLUB SLOVENSKIH
STUDENTOV vabi v sobo-
to, 11. t.m., od 10. ure dalje
na športno srečanje zamej-
skih ter primorskih stude-
ntov v Ankaranu (Hotel
Adria) v sledečih panogah:
tenis, minigolf, mali nogo-
met in beach volley. Sledila
bo zabava z rock skupino.
Informacije dobite po 19.
uri na tel.st. 0038667/73043
(Monika) ali 040/304315.

ČESTITKE

V Stajah JOLANDA ok-
roglo stevilo let slavi in Gi-
lota jezici. Da bi se s pok-
ravne kaj zagrmelo ji zeli
stajarska kompanija vesela.

Nasa BOZKA je dosegla
lep življenjski jubilej. Vsi
njeni domači ji iskreno ce-
stitamo in ji želimo vse le-
po.

Sonja, Patrick, Erika in
Kevin voscijo teti BOZKI ob
njem rojstnem dnevu in
ji posiljajo vsak po deset
poljubckov.

S Prisko in Igorjem se
veselimo, pridružil se je
jima mali

Gregor

Vso srečo mu želimo!

Nonota Eda in
Ervin ter stric
DavorinMALI OGLASI
tel. 040-361888

ALFA ROMEO 75 2000
TS, letnik '87 ugodno pro-
dam. Tel. st. 299806 od 19.
do 20. ure.

PRODAM mercedes 190,
letnik '89, dobro vzdrže-

van, garaziran in brezhi-
ben, izjemna priložnost.
Tel. st. 637530 od 8. do 13.
ure.

Y10 ELITE, junij '93,
prevozenih 66.000 km, sive
kovinske barve, notranjost
alcantara v odličnem
stanju, edini lastnik, pro-
dam. Tel. st. 0481/412804.

V PREDMESTJU prodam
zelo dobro vpeljano cistil-
nico, svetlo, z električnimi
napeljavami CEE, stroji v
odličnem stanju, zanimiva
cena. Tel. st. 417937 - ob
uri obedov.

V CENTRU Nabrezine
prodamo lepo hišo v
gradnji z vrtom, ze od 350
milijonov. Tel. st.
040/212267.

BAS kitaro Warwick
streamer v odličnem stanju
prodam. Cena po dogovoru.
Tel. st. 214527 od 13. do
14. ure ali po 17. uri.

PODARIM televizor po-
treben majhnih popravil.
Tel. st. 040/44631.

ODDAM dve muc. Tel.
st. 229528 od 16. do 18.
ure.

ISCENO resni in posteni
zakonski par kot čuvaj vile
v Trstu. On sofer in vrtnar,
ona kuharica in gospodin-
ska opravila. Pismene po-
nudbe poslati na Publiet
Srl, Ul. Valdirivo 36, 34132
Trst.

SKLADISCNIKA do 25
let starega z vozniškim do-
voljenjem za takojšnjo za-
poslitev isce slovenska fir-
ma na Goriskem. Pismene
ponudbe poslati na ured-
ništvo Primorskega dne-
vnika v Gorici, Ul. 24. maja
1, pod sifro "Skladišcnik".

SLUŽBO do slovenska
izobrazenka, starost 25/40
let Pogoji: dobro znanje ita-
lijansčine in slovensčine.
Razpoložljivost tudi ob de-
lavnikih. Službeni premiki
Gorica-Rim, Ponudbe po-
slati na: ravnateljstvo Pala-
ce hotel, C.so Italia 63,
34170 Gorica-Gorizia.

URADNICA z večletno
izkusnjo isce delo tudi part
time. Tel.st. 0481/539970 v
večernih urah.

KNJIGOVODKINJA z
večletno prakso vešca kate-
rikoli uradniškega dela isce
službo v jutranjih urah.
Tel.st. 812309.

GOSPA izkusena kot ci-
stilka, likanje, pomožna
kuharca s sanitarno knjiž-
co isce delo v dopoldan-
skem casu. Tel. ob uri obe-
dov na st. 040/225023.

OSMICO sta odprla v
Mavhinjah Franc in Tomaz
Fabec. Vljudno vabljeni
prijatelji dobre kapljice.

OSMICO je odprl Emilio
Puric, Repen 15.

OSMICO ima v Trnovci
Berto Škerk.

BORIS LAURIHA ima
odprto osmico v Dolini.
Toči belo in crno vino.

PRISPEVKI

V počastitev spomina ob
20. obletnici smrti prof. Er-
minija Ambroseta daruje
Marija 1.000.000 lir za Gla-
sbeno matico - klavirski ode-
delek.

V počastitev spomina
Marije Puntar vd. Ukmar
darujejo Vida, Vojka in
Ivan Ukmar 50.000 lir za
Kulturni dom Prosek - Kon-
tovel.

V počastitev spomina
Pepke Pertot vd. Sardoc da-
rujeta Vojko in Ivan Ukmar
20.000 lir za prosesko
cerkev.

V spomin na pok. oceta
Riolina daruje sin Marcelo
100.000 lir za Skupnost
družina Općine.

Ob 40. obletnici smrti

MALI OGLASI IN RAZNA
OBVESTILA ZA OBJAVO
NASLEDNJI DAN
se sprejemajo
od 8.30 do 12.30
od ponedeljka do petka
OB SOBOTAH IN PRAZNIKIH
ZAPRTO
PUBLIEST - Ul. Valdirivo 36 - I. nad.
Tel. 361888 - Fax 768697

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvo Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejemata tudi krožek
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tlicje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.30-17.30
od ponedeljka do petka.

Franca Osic se ga spo-
minjajo vsi njegovi in da-
rujejo 50.000 lir za popravi-
lo orgel v sempojski cerk-
vi in 50.000 lir za popravi-
lo »stalce« v Sempolaju.

V spomin na pok. Alojza
Stranja darujejo Bruno, Um-
berto in Vinko 90.000 lir za
slovensko solo v Spetru
Slovenov (Benecija).

Namesto cvetja na grob
Vanje Turina in Ani Ber-
ginc daruje Rozica Počkar
30.000 lir za Zadružni cen-
ter za socialno dejavnost.

V spomin na tovarišico
Jelko Grbec daruje Vilma
Orel por. Vodopivec 30.000
lir za Stanko komunistične
prenove - Krožek Kras.

Ob 8. obletnici smrti se-
stre Dragice Kosmina da-
ruje Julko Kosmina 30.000
lir za SKD Vigred.

Namesto cvetja na
grob g. Olge Sonc da-
rujejo Dana, Nusha in
Davorin Sinigoi 150.000
lir za SKD Tabor.

Nepričakovano nas je
zapustila naša draga teta

Albina Pertot

(iz Spolovine v
Barkovljah)

Od nje se bomo poslo-
vili jutri, 9. t. m.. Pogreb
bo ob 12. uri iz pokopa-
lišca v Barkovljah, kjer bo
ležala v mrliski vežici.

Zalostno vest sporočajo
Sergio Pertot, Iris Veglia,
Myriam Ferrara, Carletto
Marzani, Majda Legisa
in ostali sorodniki

Posebna zahala g. Veri
Poljsak in vsem njenim
družinskim članom za
njihovo dolgoletno nese-
bično prijateljsko pomoč.

Barkovlje, 8. 5. 1996

Od

Vanje Turina

se bomo poslovili jutri, 9.
t. m., ob 13. uri v Ul. Co-
stalunga.

Pogreb bo v soboto, 10.
t. m., ob 12. uri iz cerkve
na Općinah na pokopa-
lišče.

sestra Zora

Općine, 8. 5. 1996

Ob nepričakovani iz-
gubi svoje dolgoletne od-
bornice, g. Vanje Turina,
sočustvujeta s prizadeti-
mi svojci

Dijaska matica in
Združenje Slovenski
Dijaski dom Srečko
Kosovel v Trstu

8. 5. 1995

8. 5. 1996

Stanko Bole

Zlati očka, leto je mini-
lo odkar Te ni več, toda
zdi se nama včeraj, ko si
sedel z nama za mizo in
govoril z optimizmom o
prihodnosti.

Sedaj, sta ti in mami,
kot dve zvezdi na nebu
življenja, ki nama kažeta
pravo pot.

Tvoji hcerki
Natasia in Mira

Trst, 8. 5. 1996

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka od 8.30 do 15. ure
PUBLIEST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040-768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

GORICA / SINOČI V OBČINSKEM SVETU

Velika zaskrbljenost glede nove bolnišnice

Marsikdo meni, da gre le za zavajanje javnosti

Vprasanje bodocnosti bolnišnic na Goriskem se kot neskončna telefonela vleče za nekaj let. Občasno se pojavljajo novi predlogi, konkretnih korakov naprej pa ni, tako da se marsikomu vsiljuje vtis, da je vse že odločeno v škodo Gorice in da je namen vsega praznega besedenja okrog nove bolnišnice le zavajanje javnosti. Tak je bil vtis večine goriskih občinskih svetovalcev, ki so spregovorili o tem, potem ko je župan Valenti sinoči v občinskem svetu poročal o zadnjem zasedanju konference županov. Valenti je povedal, da so župani med tremi predlogi Zdravstvene ustanove - selitev splosne bolnišnice v bolnico Janeza od Boga, obnova in dograditev sedanjega kompleksa v Ul. V. Veneto ali gradnja nove manjše bolnišnice na istem območju - izbralo zadnjo varianto, ki jim je bila predstavljena kot najboljša iz tehničnega vidika.

Načelnik DSL Furlan je odvrnil, da je to stališče v nasprotju z opredelitvami občinskega sveta, ki se je

zavzel za obnovo sedanjega kompleksa. Polemično je vprašal župana, ali res misli, da bo mogoče najti denar za novo gradnjo in povrh se za rušenje sedanje bolnice, medtem ko ni mogoče najti obcutno manjše vsote za obnovo in dozidavo sedanjega kompleksa. Upravo je posvaril: sedanje poslopje je dovolj prostorno, da bi v bodoče lahko postalo sedež enotne pokrajinske bolnišnice. Če ga bomo porušili, zato da sezidamo novo polovično bolnišnico s 320 ležisci, ki je najbrž ne bomo videli nikoli, tvegamo, da bo enotna bolnišnica šla v Trzic, za kar se potihem zavzema deželni odbor in za zdravstvo Fasola.

Podobne pomisleke so imeli tudi drugi iz vrst večine in opozicije. Zappalà (CDU) je ugotavljal, da besedam sledijo le besede in ni nobenih dejanj, zato obstaja nevarnost, da se bo kmalu uresnil namen dokončnega zaprtja vseh bolnišnic v Gorici. Fiorelli je dejal, da je Gorica v bistvu že izgubila svoje bolnišnice

in da Fasola načrtno razgrajuje zdravstvo v tem delu pokrajine. Kolege je pozval, naj se z vso odločnostjo postavijo po robu tem načrtom in naj ne nasedajo več praznim obljubam. Z njim je soglašal Glessi (CCD), ki je dejal, da ima "Trzican" Fasola jasen načrt in ga dosledno izvaja, v Gorici pa se mu nihče ne zna postaviti po robu: potrebni so konkretni alternativni predlogi, če sploh se ni prepozno, je zaključil.

Župan Valenti je v repliki dejal, da so na konferenci županov pač sprejeli rešitev, ki jim jo je Zdravstveno podjetje predstavilo kot najboljšo. Obnova sedanjega kompleksa bi sicer stala nekaj manj, a naj bi po oceni tehnikov ne bila smotna. Po drugi strani je skušal odvrniti kritike od sebe in jih v celoti naprtiti Dezezi, "kjer je na oblasti drugačna politična večina" in kjer je edino pristojno mesto za spremembo načrtov o zdravstvu, od katerih odvisi tudi organizacija bolnišnic na Goriskem.

KULTURNI DOM / SPORED ZA MESEC MAJ

Film in gledališče ter šolske prireditve

Čeprav se redna kulturna sezona bliža koncu, je spored dogajanja še precej natrpan

Pred dnevi je izšla majska številka Informativnega biltena Kulturnega doma s programom prireditve v tem mesecu. Kulturna sezona se že nagiba h koncu, saj so na sporedu razne zaključne šolske prireditve, sportne akademije in podobno. Sicer pa bo tudi v tem mesecu program dejavnosti v Kulturnem domu precej pester in raznolik.

Glavno besedo bodo imele filmske in gledališke predstave ter likovne razstave. Filmski večeri se bodo vrstili vsak četrtek in to po programu goriskega kluba Kinoatelj. Glede gledaliških predstav na po sinocnem poklonu Pasoliniju in Marinu omenimo se dva humorna večera posvečena

tržaskim "Maldobriam" (13. in 14. maja). Predstava v abonmaju slovenskega gledališča bo na sporedu 27. in 28. maja z delom Maurizia Costanza "Izpraznjeno srce".

Glede razstavne dejavnosti povejmo, da bodo v petek, 10. maja, otvorili razstavo slikarke Laure Grusovin; konec meseca (datum ni še določen) pa bo otvoritev razstave del novogoriškega slikarja E. Tute. V okviru glasbenopevskih manifestacij izstopa koncert Tržaškega okteta, ki ga prireja Glasbena matica iz Gorice v petek, 17. t.m. V nedeljo, 12. t.m., pa se bo predstavil Sinfonični orkester "G. Verdi" iz Trsta.

Glede dijaskih manifestacij gre omeniti dva

večera tradicionalne majske prireditve vseh goriskih srednjih sol "Evropa skupaj" (prvi bo nocoj ob 19.30, drugi pa v soto- bo, 11. maja). V zaključku naj omenimo se solidarnostno manifestacijo "Vsi drugacni, vsi enakopravni", v okviru zaključne sportne akademije društva Dom iz Gorice. Na tej manifestaciji bodo poleg telovadcev in telovadk belordecnega sportnega društva, nastopili tudi otroci iz begunskega centra v Škofji Loki ter pevski zbor nižje srednje sole "Ivan Trinko" iz Gorice.

Pojasnili in vse potrebne dodatne informacije glede predstav in nastopov lahko dobite v uradu Kulturnega doma, tel. 33288.

NOVICE

Nocoj v Kulturnem domu prireditve "Evropa skupaj"

V Kulturnem domu v Gorici bo nocoj ob 19.30 drugi večer iz niza "Evropa skupaj", ki se je sinoči začel v Trzicu. Nocoj se bodo predstavili učenci sole Ferretti iz Gorice ter dijaki srednjih sol iz Ločnika, Slovrenca in Zalaerszega na Madžarskem. Srečanje se bo sklenilo v soboto v Kulturnem domu, ko bo na matineji s pricetkom ob 10. uri med drugimi nastopil tudi zbor slovenske srednje sole Ivana Trinka, zvečer pa bo zaključno slavnostno srečanje z nastopi skupin iz Gorice ter Avstrije, Slovenije, Hrvaške in Madžarske.

Predstavitve knjige E. Sgubina o Puškinu in uporju Kozakov

Prof. Eraldo Sgubin, dolgoletni ravnatelj srednje sole v Ločniku in eden med najaktivnejšimi predstavniki furlanske kulture v Gorici, bo danes ob 18. uri v konferenčni dvorani Državne knjižnice v ul. Mameli predstavil svojo knjigo "Alessandro Puškin e la rivolta Cosacca di Pugaciov", ki je izšla pri založbi Braitan. Knjiga predstavlja lik velikega ruskega pesnika prejšnjega stoletja, zlasti pa usmerja pozornost na zgodovinske romane, v katerih pripoveduje o kazaskih uporih proti carici Katarini II.

Zavarovanje kmečkih pridelkov bo za člane konzorcija cenejše

Pokrajinski Konzorcij za zascito kmetijskih pridelkov obvešča člane, da lahko odslej zavarujejo svoje pridelke pod znatno ugodnejšimi pogoji, kot v preteklosti. V izvajanju evropske direktive št. 49/92 je namreč konzorcij sklenil dogovore z vrsto zavarovalnic, ki so sprejele ponujene pogoje. Člani konzorcija se lahko obrnejo na sledece zavarovalnice: Axia, Cattolica, Duomo, Fata - Ina/Assitalia, Fondiaria, Generali, Itas, Ras, Reale, Saturno, Siac, Unipol. Dodatne informacije nudijo na sedežu konzorcija v Ul. Boccaccio 5, tel. 532033.

Težave mestnih avtobusov zaradi zapore Drev. 24. maja

Zaprtje Drevoreda 24. maja zaradi del na napeljavah komunalnih podjetij se bo zavleklo dlje od predvidenega roka. Poleg drugih težav povzročajo zapora te prometne ulice precej nevsečnosti tudi v voznem redu mestnih avtobusov. Voznje na pogah st. 6 (posta-Sv. Ana-pokopalisce) in na Rdeci in Crni notranji krožni progi (posta-Stražice-bolnišnica) so preusmerili na Ul. Canova. To povzroča nekolikšne zamude v voznem redu in možnost zamud tudi na zunanjih krožnih progah proti Ločniku in Mošu. Vodstvo mestnega avtobusnega podjetja prosi uporabnike za razumevanje.

Vaje na strelišču pri Doberdobu

Dejavnosti na vojskem strelišču nad Selcami se v mesecu maju nadaljujejo danes, nato pa se 14., 16., od 21. do 23. maja ter od 29. do 31. maja, vsakod 8. do 17. ure. Tako sporoča županstvo iz Doberdoba. V omenjenih dneh je prepovedan dostop na ozje in širše območje poligona, ki je ustrezno označeno in zavarovano.

PORDENON / PRIZNANJE UČENCEM ŠOL F. ERJAVCA IN O. ŽUPANČIČA

Nagrada za ribico Sočico

Učenci 5. razreda osnovnih sol Otona Zupancica v Gorici in Frana Erjavca v Standrežu so v nedeljo v Pordenonu prejeli prestižno priznanje na natečaju "VideoCinema e scuola", ki ga prireja tamkajšnji Center za kulturne dejavnosti pod pokroviteljstvom generalnega tajnika Sveta Evrope in s podporo deželnega Konzorcija ljudskih bank. Slovenski učenci so prejeli posebno priznanje v kategoriji za otroške vrste in osnovne sole za video "Socica zeli preživeti". Povedati gre, da je na natečaju sodelovalo kar 3.200 uencev in dijakov ter 250 učiteljev in profesorjev sol iz raznih dežel Italije, pa tudi iz Slovenije in Hrvaške. Učenci sol Erjavca in Zupancic so edini nagrajeni iz Gorice, med solami iz go-

riske pokrajine pa so podobna priznanja prejele se osnovna sola Dante Alighieri iz Gradeza, srednji soli Alighieri iz Starancana in Marco Polo iz Gradeza ter trgovski tehnični zavod Einaudi iz Starancana. Drugo nagrado v posebni tekmovalni skupini za profesorje sta prejela Lorenzo Boemo in Matteo Marchesan iz sole Marco Polo iz Gradeza za video "L'isola di Biagio Marin".

Video, ki je prinesel pomembno priznanje slovenskima solama v Gorici, zasluži nekaj besed več. Gre za 20-minutno ekološko pravljico, ki so jo učenci pripravili v okviru lanskega projekta o ekosistemu Soce pod vodstvom učiteljev Silvana Bevcarja, Mirke Bric in Zdenke Kovic. Projekt je poleg studija reke

in njenega okolja obsegal tudi izlet na Tolminsko, kjer so obiskali Gregorčičevo Vrsno in hidroelektrarno. Vse te izkušnje so učenci strnili v videopravljico o postvi Socici, ki iz Standreža potuje proti izviru reke. Med potjo srečuje razne ovire in težave, predvsem zaradi onesnaževanja. S pomočjo povodnega moza in po dolgi vrsti doživetij Socica končno priplava v čisto okolje ob izviru. Besedilo, ki so ga sestavili otroci, spremljajo posnetki risb, likovnih izdelkov in doživetij z obiskov v Posočju. Vse to daje zaokroženo podobo videozdelku, ki na sodoben in obnem otroško preprost način obravnava pomembno ekološko tematiko, kar je tudi pordenonska žirija primerno ocenila.

GORICA / OGLEDALI SO SI RAZNE ZANIMIVOSTI

Obisk koroških učencev

V petek popoldne je skupina uencev in učiteljev dvojezicne glavne sole iz Borovcl na Koroškem obiskala Gorico in si obenem ogledala tudi Kulturni dom. Obisk uencev sodi v okvir vzajemnih stikov med slovensko solo Igo Gruden iz Nabrežine ter koroškimi sovrstniki. V jutranjih urah so mladi Korošci obiskali Nabrežino, kjer so se srečali z dijaki tamkajšnje sole, popoldne pa so se podali na Gorisko.

V Gorici so si ogledali najznacilnejše

mestne točke (Travnik, grad, itd.) nakar so sli v Kulturni dom, kjer jih je sprejel ravnatelj Igor Komel (na sliki - foto Bum-baca). Poleg ogleda posameznih prostorov so bili seznanjeni tudi o stvarnosti Slovencev na Goriskem, s posebnim poudarkom na solsko dejavnost ter stike s Slovenijo oz. Novo Gorico. Koroške dijake in učitelje sta ob tej priložnosti spremljala tudi ravnatelj nižje sole "Igo Gruden" Zvonko Legisa in profesor Dusan Krizman.

OBVESTILA

DRUŠTVO SLOVENSkih UPOKOJENCEV vabi člane, da se v nedeljo, 12. t.m., množično udeležijo pohoda Steverjan-Gonjace-Stevejan.

V DOMU A. BUDAL v Standrežu bo v petek, 10. maja, ob 20.30 tradicionalno tekmovanje v briskoli. Bogate gastronomske nagrade.

KRUT prireja letovanje na Malem Losinju v treh 10-dnevnih izmenah od 20. junija do 20. julija. Vpis in informacije do 15. maja pri g. Anamariji, ul. Malta 2, tel. 531644 od 9. do 12. ure.

IZLETI

MLADINSKI ODSEK KD SOVODNJE organizira 19. maja avtobusni izlet v Gardaland. Informacije in vpisovanja: Mauro (tel. 882358) od 13. do 14.15, Magda (tel. 882032) v popoldanskih urah.

UPOKOJENCI IZ DOBERDOBA sporočajo udeležencem izleta v Cinque Terre, da bo odhod v sredo, 15. maja, ob 6. uri s Trga sv. Martina.

KINO

GORICA CORSO 17.30-19.45-22.00 »La lettera scarlatta«.

TRZIC COMUNALE 21.00 »Sostiene Pereira«. Rež. Roberto Faenza. Igrajo Marcello Mastroianni, Daniel Auteuil, Nicoletta Braschi. Predvajanje filma sodi v okvir glasbenega festivala "Nell'aria della sera".

PIREDITVE

PO ZSSDI ZA GORISKO vabi sportnike in trenerje na srečanje s sportnim psihologom Matejem Tuskom iz Ljubljane, ki bo predaval o važnosti psiholoske priprave mladega sportnika za doseganje vrhunskih rezultatov. Ob teoretskem izvajanju bodo prikazane tudi praktične vaje. Srečanje bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici jutri, 9. maja, ob 18. uri.

KD SOVODNJE vabi na ogled igre Temni pajcolan v izvedbi dramske družine SKPD "F.B.SEDEJ" iz Steverjana. Predstava bo v petek, 10. maja, ob 20.30.

NA PEČI bosta v soboto, 11. t.m., ob 20.30 nastopila moski pevski zbor Skala iz Gabrij in dekliski pevski zbor Jezero iz Doberdoba. Koncert bo na dvorišču domacije Cantoni (Nardinkina hiša).

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBCINSKA 2 pri Sv.Ani, Ul. Garzarolli 154, tel.522032.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes: 10.00, Margherita Mocenigo iz splosne bolnišnice v Trzic; 10.00, Novellino Micheli iz splosne bolnišnice v Trzic.

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA
BIOPRIMA[®]
COSMETICS ITALY

gospodarstvo in finance

Sreda, 8. maja 1996

FARCO s.r.l.
FINE CHEMICALS
34132 TRST UL. DEL LAVATOIO 4
TEL. 040 - 365424 FAX 040 - 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA
KOZMETIKA
BIOPRIMA[®]
COSMETICS ITALY

ANTITRUST / POROČILO PREDSEDNIKA GIULIANA AMATA O LANSKEM DELOVANJU

Pred privatizacijo morata Enel in Stet skozi temeljito reorganizacijo

»Skesani oče« zakona o fundacijah javnih bank za sprostitev kreditnega trga

RIM - Privatizacije s polno paro, vendar pozor na Enel in Stet, ki ju pred korenitim preustrojem ni mogoče privatizirati niti samo delno. To je srž poročila, ki ga je imel predsednik antitrusta, oblasti za nadzor nad trgom in konkurenco Giuliano Amato na včerajšnjem obcnem zboru ustanove, katerega so se udeležili tudi predsednik republike in predstavniki najvisjih drzavnih oblasti. Za Amata, ki je porocal o dejavnosti nadzornega organa v lanskem letu, je treba prepriicati, da bi se umik drzave iz gospodarstva za banke spremenil v prenos nadzora v notranjost javne sfere.

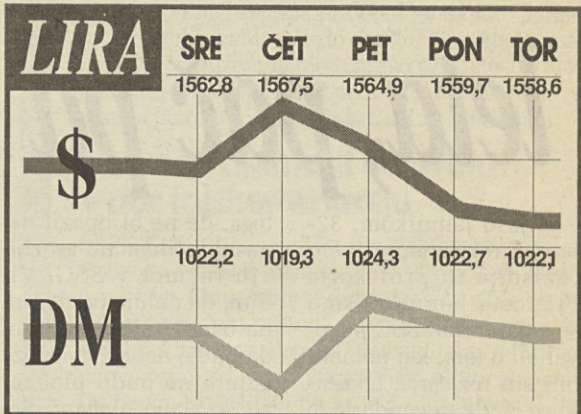
»Kakrsenkoli nacrt za reorganizacijo, katerega namen bi bil spreminjati trzne razmere, bo neizogibno izgubil ucinek, ce bo sprejet po privatizaciji, tudi delni, javnih monopolov nad telekomunikacijami in elektricno energijo. Po prvih privatizacijah se bo povecalo nasprotovanje vsakrsnemu predlogu za reformno konkurenčnosti. Potrebni so torej nujni

posegi, ki bodo investitorjem zagotovili gotovost, in to tudi v pogledu pravil,« je dejal Giuliano Amato, ki je dva dni pred umestitvijo parlamenta trezno sprozil alarmni zvonec za privatizacije. Opozoril je namrec na postopno pojenjanje intenzivnosti privatizacijskega procesa v lanskem letu (ne toliko po dohodkovni plati, kolikor po realnem umikanju drzave iz prodanih podjetij), na statutarne omejitve najvisjih delniskih delezev za posamezne investitorje in na zamujanje pri celoviti reformi trga javnih storitev.

O »velikih« javnih sluzbah ima predsednik antitrusta cisto svoje ideje. Ustvariti dejansko konkurenco v fazah generacije, proizvodnje in distribucije elektricne energije (opcija enotne navpicne strukture ni edina) ter dejanski pluralizem na trgu telekomunikacij je za Amata prednostna naloga, vendar predsednik antitrusta ne pozablja na banke, ki so z velikimi privatizacijami v najtesnejši zvezi. Tudi te je tre-

ba privatizirati, zacensi s hranilnicami, katerih le navidezno privatizacijo prek fundacij je sprozil prav zakon Giuliana Amata. »Skesani oče«, kot se je pred casom sam definiral, predlaga zdaj odlocno politiko privatizacije bank, ki naj bi privedla do resnicne konkurence med njimi in koncno tudi do trznega uravnavanja kreditne politike. Kar pa zadeva koncentracije, je predsednik antitrusta kriticno pripomnil, da gre v prevec primerih bolj za resovanje bank ali za krepitev njihove ozemeljske prisotnosti kot pa za ustvarjanje resnicno kompetitivnih agregacij na sirsem nivoju.

Nadzor nad koncentracijami in podjetniskimi strategijami je podrocje, kjer ima antitrust se velike potencialne moznosti, zato je Amato napovedal ustanovitev posebnega observatorija, na koncu pa se je ustavil se pri trdovratnem pojavu koncesije, ki je danes popolnoma prezvela in v nasprotju z elementarnim konceptom konkurence.

Lira stabilna, borza pozitivna

MILAN - Medtem ko je lira včeraj na italijanskih denarnih trgih ohranila stabilni tecaj, si je delniski trg nekoliko opomogel. Obseg poslov je bil nekoliko večji kot na zadnjih dveh borznih sestankih (600 milijard lir vrednosti), indeksi pa so rahlo napredovali, caprav v zaključku sestanka manj kot med njim. Posli so bili zelo selektivni, razgibalo pa jih je samo oznanilo o brezplačnem povišanju kapitala zavarovalne grupe Generali, kar je delnice njenih družb poglalo kvisku. Zadnji Mibtel je pridobil 0,45, Mib-30 pa 0,38 odstotka.

BANKE / DO JESENI PREMIRJE MED DELNIČARJI VIDEMSKJE LJUDSKE BANKE

Veliki manevri Antoniane v Vidmu

VIDEM - V Furlaniji je ostalo bolj malo samostojnih bank. Poleg zdruznih kreditnih bank (nekdanih posojilnic), ki se sicer vse bolj podrejajo politiki enotne strategije, ki jih diktira novo ustanovljen holding Icrea v Rimu, ostajajo le se tri samostojne ljudske banke: v Pordenonu, Vidmu in Ceadadu. Vec kot sto let stara Banka del Friuli je koncala v velikem loncu novega bolonskega holdinga Banca Rolo (stari naslov Banca del Friuli je na proceljnih stavb napisan z majhnimi crkami). Videmsko-pordenonska hranilnica Crup je v tesnih stikih s hranilnico Cariverona (ta ima 25 odstotkov njenih delnic) in ker v Veroni hocejo poslovanje centralizirati, so se v zadnjem casu zaceli v Vidmu upirati: spor je dosegel takšno razseznost, da veronski delnicarji niso odobrili lanskega obračuna.

Ostajajo torej ljudske banke. Od devetih, ki so bile pred leti združene v konzorcij ljudskih bank v Codroipu, so ostale le tri. Goriška Kmečka banka ni več banka ljudske tipa, temveč delniška družba. Po povezavi s holdingom Caer iz Bologne je njena prisotnost v konzorciju ljudskih bank najbrž le še vprašanje casa. Ljudska banka v Ceadadu se je lani povezala z

mogočno Deutsche Bank. Gre le za servise, trdijo v Ceadadu, kjer so imeli 5. maja letni občni zbor. Z Deutsche Bank bodo v San Giovanni al Natisone kmalu odprli skupno servisno družbo, v kateri naj bi bilo na začetku 40 uradnikov, kasneje pa kar 200. Gre torej za veliko stvar. Nameravajo se razsiriti na Gorisko, kjer naj bi letos odprli podružnice v Gorici, Gradežu in Krminu. Z njihovo pomočjo bo torej Deutsche Bank prišla na mejo s Slovenijo. V ljudski banki v Ceadadu imajo sedem tisoč članov in so lani ustvarili 8 milijard in pol čistega dobička.

Veliki manevri pa so že nekaj casa okrog ljudske banke v Vidmu - Banca Popolare Udinese. V njej je 8259 članov. Njihove delnice so bile vredne 11.200 lir, po sobotnem obcnem zboru pa je vrednost narasla na 11.700 lir. V soboto, 4. maja so tudi sklenili, da bodo na vsako delnico placali dividendo 500 lir. Lani je BPU za 10,5 odstotka povisala vsoto zbranih neposrednih hranilnih vlog (1.367 milijard), za 17 odstotkov posojila (1.016 milijard). Cisti dobiček je znasal 20 milijard lir, predlanskim pa 13 milijard. Uspeh torej, velik uspeh ce upostevamo, da je bila banka pred nekaj leti

v velikih tezavah in je brez uspeha iskala partnerja v videmski hranilnici Crup.

Ta uspeh je zbudil apetite drugih bank. Najprej sorodne ljudske banke Friul Adria iz Pordenona, ki si zeli zdruzitve. V tem primeru bi se center odlcanja iz Vidma preselil v Pordenon. Potem je tu apetit ljudskih bank iz Padove, Vicenze in Bergama. Najbolj realne moznosti ima nova zdruzena ljudska banka iz Padove, Banca Antoniana - Veneta. Ta se je pred nekaj tedni zdruzila s se eno prejsnjo Banca Popolare Veneta, prav tako iz Padove. Ze pred leti je Antoniana kupila nekatere ljudske banke v Furlaniji, ki so kot samostojne ustanove izginile iz bancnih registrov, pa ceprav operativno sodijo v takoimenovano »furlansko skupino« Antoniane. V Padovi kazejo veliko zanimanje tudi za prej omenjeno banko Friul Adria in zadnje izjave upraviteljev pordenonske banke kazejo, da tu ni velikih zazdrkov. Se posebno zato, ker naj bi Padova kazala pripravljenost, da preplaca delnice pordenonske banke, kot je ze naredila v primeru kupljenih furlanskih bank.

Prav s tem v zvezi je v Vidmu v zadnjih dneh prislo do

pravega pretresa. Zdi se, da so iz Padove prisle ponudbe, da bi za vsako delnico placali 20.000 namesto njene vrednosti 11.700 lir. Brez dvoma bi bilo v takem primeru veliko delnicarjev, ki bi svoje delnice prodali - in lepo zaslužili.

Stara garnitura videmske ljudske banke se upira. V njej so vodilni upravitelji banke in uslužbenci, ki sodijo med delnicarje. Ti se dobro zavedajo, da bi z odpravo samostojnosti banke odslo tudi marsikatero delovno mesto. Na sobotnem obcnem zboru, ki je bil razumljivo zelo dobro obiskan, je prevladala teza, da za sedaj spor zamrznejo in da se takoj po poletju delnicarji spet zberejo na izrednem obcnem zboru. Do tedaj naj bi izdelali strategijo za prihodnost banke, tudi s pomočjo komaj ustanovljenega sindikata delnicarjev, ki zelijo s povezavo z drugo banko mastno zaslužiti s prodajo svojih delnic. Na jesen bomo torej izvedeli, ali bo tudi ta videmska banka, ena redkih, ki je ohranila samostojnost, izginila v velikem kotlu italijanskih bancnih povezav. Do takrat pa se bo najbrž vedelo tudi to, ali bo do cesa podobnega prislo tudi s pordenonsko ljudsko banko.

Marko Waltritsch

NOVICE

Brezplačno povišanje kapitala zavarovalnice Generali

MILAN - Upravni svet tržaske zavarovalne družbe je včeraj v Milanu pregledal lanski poslovni obračun in sprejel sklep o brezplačnem zvišanju kapitala za več kot 160 milijard lir. Od sedanjih 1.603, 25 milijarde lir se bo glavnica povečala na 1.763, 6 milijarde lir, in to s podelitvijo brezplačne nove delnice za vsakih 10 delnic v posesti. Druga razveseljiva vest za delnicarje je povečanje dividende na 375 lir za delnico (lani 360 lir), kar je omogočil povecan cisti poslovni dobiček, ki je dosegel 428, 7 milijarde lir (lani 440, 9 milijarde). Zelo ugodni so tudi ostali bilančni podatki, tako za matično hišo kot za kontrolirane družbe, s katerimi se bodo delnicarji podrobno seznanili na obcnem zboru, ki bo 29. junija v Trstu.

Prodaja na drobno januarja za 5,7 odstotka večja

RIM - Po podatkih zavoda Istat se je prodaja na drobno v veliki in srednji distribuciji januarja v primerjavi z enakim mesecem lani povečala za 5,7 odstotka. Zvišanje v veliki distribuciji je bilo obcutno vecje (+6,1%) kot v srednji (+1,4%), najbolj pa so sli v promet sportni rekviziti, nakit in igrace (+11,8%), zivila (+8,8%), gospodinjski stroji, radijski in TV sprejemniki (+7,3%) ter medicinski artikli (+6,6%). Upadla pa je prodaja v kino-foto-opticnem sektorju (-0,4%), v sektorju oblacil in obutve (-2,1%) ter knjig in papiriskih potrebiscin (-10,8%).

Investicijski skladi aprila dosegli rekordno premoženje

RIM - Vzajemni investicijski skladi so aprila že peti mesec zapored dosegli zvišanje čistih zbranih sredstev, njihovo premoženje pa je v preteklem mesecu doseglo rekordno vrednost 139.498 milijard lir. Priliv svežih vlog (7.375 milijard) je presegel dezinvestirane naložbe (5.434 milijard) za 1.941 milijard lir. V Italiji deluje 489 investicijskih skladov.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE BCKB TRŽAŠKA KREDITNA BANKA		7. MAJ 1996		v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni	
Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Sava minica: tel. +39/40/63311 Agencija Romani: tel. +39/40/411611 Agencija Domjo: tel. +39/40/631131		ameriški dolar	153700	1578,00	
		nemška marka	1012,00	1038,00	
		francoski frank	298,00	307,00	
		holandski gulden	902,00	930,00	
		belgijski frank	48,80	50,80	
		funt šterling	2314,00	2384,00	
		irski šterling	2395,00	2468,00	
		danska krona	261,00	269,00	
		grška dramma	6,20	6,60	
		kanadski dolar	1124,00	1158,00	
		japonski jen	14,50	15,10	
		švicarski frank	1240,00	1278,00	
		avstrijski šiling	143,20	147,60	
		norveška krona	234,00	244,00	
		švedska krona	224,00	231,00	
		portugalski escudo	9,70	10,10	
		španska pezeta	12,00	12,60	
		avstralski dolar	1223,00	1260,00	
		madžarski florint	11,00	14,00	
		slovenski tolar	11,20	11,70	
		hrvaška kuna	265,00	290,00	

KMEČKA BANKA - GORICA		7. MAJ 1996		v LIRAH	
		valuta	nakupni	prodajni	
		ameriški dolar	1542,00	1572,00	
		nemška marka	1016,00	1034,00	
		francoski frank	298,00	308,00	
		holandski gulden	900,00	925,00	
		belgijski frank	48,92	50,72	
		funt šterling	2309,00	2389,00	
		irski šterling	2391,00	2486,00	
		danska krona	261,00	271,00	
		grška dramma	6,23	6,83	
		kanadski dolar	1121,00	1156,00	
		švicarski frank	1239,00	1264,00	
		avstrijski šiling	142,86	147,36	
		slovenski tolar	11,10	11,60	

MILANSKI DEVIZNI TRG		7. MAJ 1996		v LIRAH	
		valuta	nakupni	srednji	prodajni
		ameriški dolar	—	1585,650	—
		ECU	—	1919,790	—
		nemška marka	—	1022,070	—
		francoski frank	—	302,420	—
		funt šterling	—	2352,780	—
		holandski gulden	—	916,700	—
		belgijski frank	—	49,726	—
		španska pezeta	—	12,275	—
		danska krona	—	266,940	—
		irski funt	—	2435,860	—
		grška dramma	—	6,420	—
		portugalski escudo	—	9,951	—
		kanadski dolar	—	1140,530	—
		japonski jen	—	14,840	—
		švicarski frank	—	1253,340	—
		avstrijski šiling	—	145,250	—
		norveška krona	—	237,580	—
		švedska krona	—	228,140	—
		finska marka	—	323,570	—
		avstralski dolar	—	1244,270	—

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG		12. APRIL 1995		v DEM	
		valuta	nakupni	srednji	prodajni
		ameriški dolar	1.5007	1.5047	1.5087
		funt šterling	2.2676	2.2746	2.2816
		irski funt	2.3436	2.3506	2.3576
		kanadski dolar	1.1055	1.1095	1.1135
		nizozemski gulden	89.387	89.497	89.607
		švicarski frank	23.120	123.220	23320
		belgijski frank	4.8587	4.8687	4.8787
		francoski frank	29.375	29.435	29.495
		danska krona	25.850	25.910	25.970
		norveška krona	23.078	23.138	23.198
		švedska krona	22.345	22.405	22.465
		italijanska lira	0.9534	0.9574	0.9614
		avstrijski šiling	14.200	14.220	14.240
		španska peseta	1.1912	1.1952	1.1992
		portugalski escudo	0.9700	0.9730	0.9760
		japonski jen	1.3805	1.3820	1.3835
		finska marka	31.940	32.020	32.100

PRED DANAŠNJO PREMIERO SSG / POGOVOR Z MLADIM REŽISERJEM JAŠO JAMNIKOM

»Ne smemo življenju dodajati leta, pač pa letom več življenja«

Z Jašo Jamnikom, 32-letnim režiserjem, sinom režiserja in profesorja Franceta Jamnika, smo se v garderobi SSG pogovarjali o tem, kaj pomeni biti sin režiserja. Izkazalo se je, da to vendarle je pritisk - biti Jamnikov sin. Do neke mere bom zmeraj ostal Jamnikov sin, je dejal. Otroci iz umetniških družin so pač izpostavljeni primerjavam. (»Večkrat sem mu v sali rekel: Bos videl, zdaj sem se jaz tvoj sin, nekega dne pa bodo rekli, da si ti moj oče.«) Vendar se o skupni stroki niti nista toliko pogovarjala, ker je med njima kar za dve generaciji razlike; to pa je hkrati se osnova za razlike v pogledih na gledališče in umetnost. Jaša Jamnik je doslej režiral okrog 12 predstav v poklicnih gledališčih, (delal je tudi z amaterji, s srednjesolci); za dosežek pa ima le tiste režije, v katerih je uresnil to, kar si je zastavil, ne glede na odziv pri kritiki in občinstvu. V zadnjem času sta bili to režiji Pinterjevega Hisnika (v Kranju) in Malega Princa (PDG Nova Gorica).

Prvic pa režirate v Trstu. Najbrž imate zanimive vtise.

»Ja, prvič delam v Trstu. Jasno, na neki način gre za simbolno defloracijo, saj imaš vsakik malo treme, neko strahospoštovanje, ko vstopiš prvič v neko gledališče. Drugače pa se mi zdi zanimivo delati tukaj, ker je to sicer slovensko gledališče, a ozračje je drugačno, razmere so drugačne, tuja država je, vse je drugače. Pozitivno je, da je odprto v pribl. 60-milijonski prostor, ki je - zgodovinsko gledano - umetniško zelo močan. Zal pa ne morem mimo

ttega, da ne bi opazil današnjih finančno grozljivih razmer v SSG. Vidim, da deluje predvsem na osnovi silne volje in da ljudje delajo stvari, za katere ne bodo plačani ali so slabo plačani. Seveda, to je zdrav entuziazem, vendar pa tako stanje brez državne podpore ne more trajati večno. Tu je treba pričakovati podporo italijanske, predvsem pa slovenske države. Če ima ta polna usta neke skrbi za Slovence po svetu, kjer pač bode rekel, da si ti moj oče.« Vendar se o skupni stroki niti nista toliko pogovarjala, ker je med njima kar za dve generaciji razlike; to pa je hkrati se osnova za razlike v pogledih na gledališče in umetnost. Jaša Jamnik je doslej režiral okrog 12 predstav v poklicnih gledališčih, (delal je tudi z amaterji, s srednjesolci); za dosežek pa ima le tiste režije, v katerih je uresnil to, kar si je zastavil, ne glede na odziv pri kritiki in občinstvu. V zadnjem času sta bili to režiji Pinterjevega Hisnika (v Kranju) in Malega Princa (PDG Nova Gorica).

Preidiva k delu. Kako ste razumeli Izpraznjeno vrni, igro Maurizia Costanza?

»Maurizia Costanza prej nisem poznal, razen iz reklam za srajce, ko mi je ostal v spominu kot neka markantna figura. Seveda njegov tekst najbrž ni visoka umetnost, ima tudi neke tehnične in dramaturške vize. Spretno pa je napisan in je delo človeka, ki pozna človeško dušo, predvsem odnos med spoloma. Odnos moski-zenska pa je eno pomembnejših gibal zgodovine. Z njim so se ukvarjali tako rekoč vsi avtorji. Ob poplavi napisanega je dosegel svežino s to temo gotovo uspeh; svežina pa pri Costanzu gotovo je. Največja kakovost teksta so igrice v igri. Dva človeka v poznem

Mladi režiser Jaša Jamnik (foto KROMA)

večeru življenja preigravata svoje življenje. Vidita vse, kar bi lahko bilo, pa ni bilo, ali je bilo, pa bi bilo bolje, če bi bilo drugače. Vsa reč se konča optimistično kljub izpraznjenosti in praznosti, ki gre v dvopomenkost: na eni strani stanovanje, ki ga zapuščata po sili razmer, na drugi strani njuno življenje, ki je bilo bolj ali manj prazno. Optimizem je pač v tem, da je treba ne glede na to, koliko časa jim (ali nam vsem) je ostalo v življenju, ta čas preživeti z optimizmom, z lahkostjo, z igro.«

Kaj je za vas običajno najvažnejše pri režiji?

»Zmeraj igralci. Tudi pri predstavah drugih najraje gledam igralce. To se morda grdo slisi, a oni so najboljše izrazno sredstvo režiserja. Umetnost režije se začne v delu z igralcem. Za to so

svoj režijski postopek ob tej igri?

»Ne, prejšnje delovne izkušnje sem prinesel s sabo. Ena takih je na neki način revnost gledališča, stranskih efektov je malo, gre mi predvsem za igralca in za rekvizite, ki se transformirajo, ki mu služijo in niso zgolj sebi namen. V tem je že neka moja stalnica, poleg te pa se morda rahlost uprizoritve. Jaz vidim gledališče kot nekaj svetlega, ne kot nekaj zamolklega, "globokega".«

Maurizio Costanzo je v tem vašem smislu svetel.

»Od začetka do konca, zelo je svetel.«

In vaši sodelavci?

»Nastopata Polona Vetrin in Adrijan Rustja kot glavna oziroma edina igralca. Kostumografki in scenografki sta Karin Kosak in Simona Perne, Gregor Strniša pa je avtor glasbe. Res so stvari v začetku bile zastavljene širše in scenosko bogatejše, kar bi zahtevalo veliko večja finančna sredstva. Na koncu pa smo sprejeli kompromisno rešitev, ki je pač bila edino možna v gledališču, ki je brez denaja. Če rečem "brez", pomeni brez brez.«

Zakaj naj bi si ljudje po vašem prisli ogledat predstav?

»Ja, zabavali se bojo, gotovo. Stvar je komična, na neki način tudi melodramatska. Igra ima dovolj pametno sporočilo, ki bi ga podal z mislijo (to sem slisal, pa ne vem več od koga): Ljudje zmeraj iscemo možnost, da bi svojemu življenju dodajali leta, pa je treba ravnati ravno nasprotno, namreč svojim letom dodajati več življenja.«

Pogovarjala se je Ivanka Hergold

OB VRSTI RAZSTAV NA GORIŠKEM

Podjetni slovenski goriški fotograf Anton Jerkič

Njegove razglednice živ prikaz življenja v prejšnjem stoletju

Ime fotografa Antona Jerkica je tesno povezano z zgodovino goriškega slovenstva. Na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja je svoj fotoatelj odprl v Gorici, tik pred koncem stoletja pa se podružnico v Trstu. Takrat smo sicer v Gorici imeli se vrsto drugih fotografov, tako Slovencev kot Nemcev in Italijanov. Vsakdo je v svojem okolju znal spretno izkoriscati poznanstva in tudi naklonjenost političnih prvakov, da je siril svoje obzorje in seveda večal tudi svoje posle.

Zelo v modi so takrat bile razglednice raznih krajev povsod v Evropi. Te so bile tako narejene, da so jih generali izkoriscali tudi v svoje namene. Zaradi tega je bila zelo razumljiva odločitev avstrijskih vojskarskih oblasti, da so takoj po izbruhu 1. svetovne vojne prepovedale prodajo tovrstnih razglednic. Nasprotnik bi bil lahko s njihovo pomočjo ugotavljal položaj raznih postojank. Se zlasti zaradi tega, ker so na razglednicah bile prikazane tudi vojašnice, večje palače, zvoniki, vsi vaski objekti, ki so bili tudi vojaško pomembni.

Takrat smo, vsaj za glavne kraje Goriške, imeli kar veliko razglednic, izdelek znanih fotografskih mojstrov, ne samo iz Gorice, marveč tudi iz Trsta, Ljubljane in se od marsikje. Se zlasti so bile razširjene razglednice, ki so k nam prihajale iz nemških Leipziga in Dresdena. S temi svojimi izdelki so od tam zalagali vso srednjo Evropo. Vsi trgovci, založniki razglednic, so v

svojem delu bili zelo spretni. Tudi tam, tak je bil goriški primer, kjer so ljudje govorili več jezikov. Prav zaradi tega za Gorico dobimo isto razglednico v več jezikovnih variantah: samo z nemskim napisom, samo s italijanskim, samo s slovenskim, ali pa z dvema od teh treh omenjenih ali pa celo z vsemi tremi. Treba je bilo pač ugoditi okusu in zahtevi vseh. Tako so delali tudi slovenski fotografi, tako je delal tudi Anton Jerkič, pa čeprav je njegovo delovanje bilo povsem usmerjeno v slovensko sfero.

Domaci fotografi so veliko hodili tudi na nase podeželje. Dokaz za to smo dobili na razstavah in v knjigah, ki so pri nas bile ter izšle v zadnjih dvajsetih letih. Se zlasti smo to videli na lanski razstavi na gradu Dobrovo v Brdih, kjer je bilo razstavljenih kar 800 razglednic s tega področja. Anton Jerkič je veliko zahajal na goriško slovensko podeželje. Delal je panoramske slike, veliko slikal gostilničarja ali trgovca pred svojim poslopjem. Tudi takšne razglednice so se takrat zelo prodajale. Bile so reklama za gostilničarja ali trgovca. Seveda je Jerkič, kot drugi fotografi, skrbel tudi za drugo klientelo, za takšno, ki se je dala fotografirati ob raznih priložnostih. Največ zaslužka je imel v takih primerih, pa čeprav dejavnost fotografa ocenjujemo predvsem zaradi njegovih zunanjih slik, takšnih ob raznih prireditvah ali na razglednicah.

Kakšnih 200 njegovih fotografskih izdelkov, predvsem razglednic, smo videli na razstavi, ki je v teh dneh bila, najprej v Dobravljah, zatem pa v Križu na Vipavskem, se do jutri pa je na ogled v avli županstva v Novi Gorici. Gre za prikaz zbirke Kristjana Maverja, ki se je za Jerkiča pričel zanimati že pred leti. V Dobravljah je razstava bila prirejena zato, ker se je tam Jerkič rodil. Razstava nam potrjuje že znano dejstvo, da je bil Jerkič zelo podjeten, saj je na teh razglednicah prikazanih skoraj 90 krajev na Primorskem, od tistih v zgornji Solski dolini pa do onih, ki mejijo že na Istro. Ob tej razstavi je Društvo zbiralcev Ajdovščina - Nova Gorica izdalo tudi postno karto z vtisnjanim slovenskim reklamnim napisom Jerkicevega ateljeja (Jerkič je uporabljal tudi podobni italijanski ter nemski napis) ter jo opremilo s spominskim zigom.

Marko Waltritsch

Posebna atmosfera Debussyjevega glasbenega sveta v odlični izvedbi francoskega pianista Michela Dalberta

Mednarodni trziški festival, ki nosi naslov »Nell'aria della sera«, se tudi letos predstavlja tako preko filmskih in gledaliških pobud kot tudi s številnimi koncerti. Za celotni potek festivala je že vrsto let odgovoren Carlo de Incontrera, katerega izbire so na glasbenem področju po navadi zelo kakovostne. Ta svoj glasbeno-manazerski cut je Incontrera potrdil tudi na koncertu, ki se je odvijal prejšnji teden v Občinskem gledališču v Trzinu. Na koncertni oder je stopil priznani francoski koncertant Michel Dalberto, ki je odigral spored Debussyjevih in Chopinovih skladb. Dalberto, ki ima za sabo že zelo uspešno solistično kariero, je v zadnjih letih veliko koncertiral in gostoval tudi na številnih festivalih si-

rom po svetu, in sicer v Aix-An Provenceu, Edimburgu, Honk Kongu, Montrealu, Montreauxu, Yokohami itd.

Svoj koncertni spored je Dalberto pričel s štirimi skladbami iz zbirke »Images«, ki jo je Claude Debussy napisal v prvem desetletju našega stoletja, sledile so skladbe »Refletes dans l'eau«, »Cloches à travers les feuilles«, »Et la lune descendente« in »Poisson d'or«. V svoji izvedbi je Dalberto uspešno pricaral posebno atmosfero Debussyjevega umetniškega sveta: slisali smo v lahkotnosti njegovega podajanja zvočnosti carillona, sunke vetra, odseve na vodi itd. S tehničnega vidika je Dalberto dokazal, da izvrstno obvlada prstno igro. Po Debussyjevih utrinkih je francoski pianist

ponudil občinstvu stiristavno drugo Chopinovo sonato op. 35. V tem delu je Dalberto dosegel izvajalski višek večera; njegova izredna tehnična priprava mu je namreč omogočila izpovedovanje svojega jaza in izražanje svojega čustvenega sveta. Ta dva elementa pa sta bistvena temelja kateregakoli umetniškega oblikovanja tako na ustvarjalnem kot na poudarjalnem področju.

Prav tako dovršeno je Dalberto podal tudi preostali dve Chopinovi skladbi na sporedu, to sta bili druga Balada op. 38 in prva Mazurka iz opusa 41. V prvi skladbi je bil francoski pianist brez navideznega napora kos tehničnim težavam in nas je uspešno pripeljal do pomirjujočega konca skladbe, kjer se septi-

ma na dominantni razveže v toniko. V krajsi mazurki pa smo bili priča spajanju elementov iz poljske ljudske tradicije s Chopinovim »avantgardnim« cutom. Ne gre pozabiti, da je tako upoštevanje ljudske barvitosti, ki se odraža v Chopinovi glasbi, tesno povezano s tistim gibanjem iz prejšnjega stoletja, ki ga danes poznamo kot nacionalno prebujanje.

Pianist Dalberto je svoj koncertni spored zaokrožil se z izvedbo vseh dvanajstih Debussyjevih preludijev iz drugega zvezka. V podajanju Debussyja se ni Dalberto toliko oziral na timbricne in zvočne nianse, ki jih lahko dobimo iz instrumenta; na teh namreč temelji izvedba glasbenika, ki se danes ukvarja z Debussyjevim opu-

som, v katerem ni take vidne običajne kompozicijske strukture, ki bi omogočala drugačno glasbeno oblikovanje. Nas vtis ob Debussyjevem podajanju je bil, da je Francoz želel postaviti v ospredje predvsem idejo o razvoju, ki vodi od Chopinovega do Debussyjevega opusa. Ta razvojna pot pa naj bi pomenila predvsem razkrivanje glasbenega in kompozicijskega besedisa. V sosedici dvanajstih preludijev smo tako lahko slisali različne glasbene miniaturre, v katerih nas je Dalberto prepeljal od ironičnega utrinka posvečenega Generalu Lavineu preko španskih atmosfer do »La puerta del vino« tja do zadnje sugestije ognjemeta v »Feux d'artifice«.

Luisa Antoni

ZDA / PO OBČUTNEM ZVIŠANJU CENE POGONSKEGA GORIVA

Republikanci vpletni bencin v svojo volilno kampanjo

Dole predlaga ukinitve davka na bencin, ki so ga uvedli demokrati

WASHINGTON - V ameriški prestolnici se je razvijala prava krizarska vojna z izrazito volilnim priokusom: v iskanju konsenza med državljani, ki jih vse bolj vznemirja dražitev bencina, so se republikanci spravili nad »gas tax«, davek na bencin, ki ga je leta 1993 uvedel kongres z demokratsko večino. Ukrep je zdaj v razpravi senata, ki ga bo po vsej verjetnosti razveljavil, saj Clintonova stranka nima moči, da bi ga zavarovala, Bela hiša pa ne kaže pripravljenosti, da bi uporabila svojo možnost veta.

Federalne takse na bencin, ki trenutno znašajo 18,3 centa na galon (približno 4,5 litra), torej okrog 70 lir na liter, bi se po namerah republikancev znižale na 14 centov. Po načrtu Boba Dola, ki mrzlično išče načine za oživitve svoje uvele predsedniške kandidature, naj bi davek na bencin za zdaj zamrznili do konca leta, prihodnje leto pa naj bi ukinitve dokončno uveljavili z državnim proračunom. Samo letos naj bi ta ukrep osiromasil federalno blagajno za 2,8 milijarde dolarjev, zato republikanci mrzlično preučujejo vrsto predlogov, s katerimi naj bi nadomestili manjkajoči državni priliv.

Za uradno lansiranje svoje krizarske vojne si je Dole zamislil Tax freedom day, ki ga proslavljajo v teh urah, ko naj bi povprečni davkoplacevalec dosegel tako raven dohodka, ki mu omogoča plačati federalne, državne in krajevne davke za vse leto. Ker pa so jih demokrati prisilili v obrambo s svojim uspešnim predlogom o povišanju minimalne plače, so se republikanci odločili za ofenzivo na drugo temo, ki globoko posega v ameriško občutljivost: bencin. Cene tega pogonskega goriva so se od februarja povisale v povprečju za 91 lir na liter, kar že povzroča vidne posledice za zepe avtomobilistov: liter bencina stane zdaj »kar« 600 lir, kolikor ni veljal že od zalivske vojne sem.

ROTTERDAM - Globalna žeja po nafti ne kaže niti najmanjših znakov pojenja, in to kljub velikim razpravam o alternativnih virih energije. Od kriz, ki jih je povzročila grožnja o izčrpanju naftnih rezerv v začetku sedemdesetih let, do strmoglavljenja deležev nacrpane nafte zaradi njene preobilice v naslednjem desetletju, je »crno zlato« vselej obkrožala avreola nepredvidljivosti. Skrivnost, ki jo le redki razumejo, pa so navidezne nedoslednosti pri cenah bencina v različnih državah. V Italiji so se na primer v zadnjem času začela preverjanja o konkurenčnosti med različnimi bencinskimi znamkami, glede na to, da kljub sprostitvi trga ostajajo rahle razlike med cenami bencina na crpalkah. Obstajajo pa tudi veliko bolj krice nasprotja. Avtomobilisti v ZDA se te dni pritožujejo zaradi podražitev, ki se jim zdijo pretirane, a bi se jim Evropejci gladko nasmejali. Ti so namreč navajeni plačevati trikrat ali skoraj stokrat višjo ceno za liter bencina. V bojazni pred protesti v volilnem letu, je ameriški predsednik Bill Clinton dal prodati nekaj strateških zalog nafte, vendar je bil v zameno deležen obtožb naftne industrije, da rusi ravnovesje na trgu. Evropskim in severnoamerikanskim avtomobilistom pa po drugi strani ne gre v glavo tisto, kar se dogaja v Venezueli, kjer je pred nekaj tedni prislo do velikih neredov z ranjenimi in aretiranimi osebami. Povod je bila podrazitev nafte za 500 odstotkov, vendar je treba upoštevati, da cena bencina niti zdaj ne presega 160 lir za liter, kar je manj kot tretjina ameriške cene 550 lir. Res je, da je Venezuela med največjimi proizvajalci nafte na svetu, vendar enako velja tudi za Norveško, pa morajo tam za liter bencina vseeno odšteti 2.000 lir. V Rotterdamu, nevtralni točki svetovnega trga ogljikovih hidratov, se letošnji osnovni trend usmerja navzgor, se posebno za ZDA, kjer pohajajo zaloge, medtem ko bi morala ostati cena bencina v Evropi stabilna, če se seveda ne bodo podražili davki.

Med krizami in paradoksi ostaja žeja po nafti še naprej nepotešljiva

ROTTERDAM - Globalna žeja po nafti ne kaže niti najmanjših znakov pojenja, in to kljub velikim razpravam o alternativnih virih energije. Od kriz, ki jih je povzročila grožnja o izčrpanju naftnih rezerv v začetku sedemdesetih let, do strmoglavljenja deležev nacrpane nafte zaradi njene preobilice v naslednjem desetletju, je »crno zlato« vselej obkrožala avreola nepredvidljivosti. Skrivnost, ki jo le redki razumejo, pa so navidezne nedoslednosti pri cenah bencina v različnih državah. V Italiji so se na primer v zadnjem času začela preverjanja o konkurenčnosti med različnimi bencinskimi znamkami, glede na to, da kljub sprostitvi trga ostajajo rahle razlike med cenami bencina na crpalkah. Obstajajo pa tudi veliko bolj krice nasprotja. Avtomobilisti v ZDA se te dni pritožujejo zaradi podražitev, ki se jim zdijo pretirane, a bi se jim Evropejci gladko nasmejali. Ti so namreč navajeni plačevati trikrat ali skoraj stokrat višjo ceno za liter bencina. V bojazni

pred protesti v volilnem letu, je ameriški predsednik Bill Clinton dal prodati nekaj strateških zalog nafte, vendar je bil v zameno deležen obtožb naftne industrije, da rusi ravnovesje na trgu. Evropskim in severnoamerikanskim avtomobilistom pa po drugi strani ne gre v glavo tisto, kar se dogaja v Venezueli, kjer je pred nekaj tedni prislo do velikih neredov z ranjenimi in aretiranimi osebami. Povod je bila podrazitev nafte za 500 odstotkov, vendar je treba upoštevati, da cena bencina niti zdaj ne presega 160 lir za liter, kar je manj kot tretjina ameriške cene 550 lir. Res je, da je Venezuela med največjimi proizvajalci nafte na svetu, vendar enako velja tudi za Norveško, pa morajo tam za liter bencina vseeno odšteti 2.000 lir. V Rotterdamu, nevtralni točki svetovnega trga ogljikovih hidratov, se letošnji osnovni trend usmerja navzgor, se posebno za ZDA, kjer pohajajo zaloge, medtem ko bi morala ostati cena bencina v Evropi stabilna, če se seveda ne bodo podražili davki.

ROTTERDAM - Globalna žeja po nafti ne kaže niti najmanjših znakov pojenja, in to kljub velikim razpravam o alternativnih virih energije. Od kriz, ki jih je povzročila grožnja o izčrpanju naftnih rezerv v začetku sedemdesetih let, do strmoglavljenja deležev nacrpane nafte zaradi njene preobilice v naslednjem desetletju, je »crno zlato« vselej obkrožala avreola nepredvidljivosti. Skrivnost, ki jo le redki razumejo, pa so navidezne nedoslednosti pri cenah bencina v različnih državah. V Italiji so se na primer v zadnjem času začela preverjanja o konkurenčnosti med različnimi bencinskimi znamkami, glede na to, da kljub sprostitvi trga ostajajo rahle razlike med cenami bencina na crpalkah. Obstajajo pa tudi veliko bolj krice nasprotja. Avtomobilisti v ZDA se te dni pritožujejo zaradi podražitev, ki se jim zdijo pretirane, a bi se jim Evropejci gladko nasmejali. Ti so namreč navajeni plačevati trikrat ali skoraj stokrat višjo ceno za liter bencina. V bojazni

pred protesti v volilnem letu, je ameriški predsednik Bill Clinton dal prodati nekaj strateških zalog nafte, vendar je bil v zameno deležen obtožb naftne industrije, da rusi ravnovesje na trgu. Evropskim in severnoamerikanskim avtomobilistom pa po drugi strani ne gre v glavo tisto, kar se dogaja v Venezueli, kjer je pred nekaj tedni prislo do velikih neredov z ranjenimi in aretiranimi osebami. Povod je bila podrazitev nafte za 500 odstotkov, vendar je treba upoštevati, da cena bencina niti zdaj ne presega 160 lir za liter, kar je manj kot tretjina ameriške cene 550 lir. Res je, da je Venezuela med največjimi proizvajalci nafte na svetu, vendar enako velja tudi za Norveško, pa morajo tam za liter bencina vseeno odšteti 2.000 lir. V Rotterdamu, nevtralni točki svetovnega trga ogljikovih hidratov, se letošnji osnovni trend usmerja navzgor, se posebno za ZDA, kjer pohajajo zaloge, medtem ko bi morala ostati cena bencina v Evropi stabilna, če se seveda ne bodo podražili davki.

NOVICE

Liechtenstein naj bi financiral češko stranko

PRAGA - Po pisanju nekega prškega dnevnika naj bi vlada v Liechtensteinu financirala češko ljudsko stranko (Kdu-Čsl) vicepremiera Josefa Luxe, s čimer naj bi si v Pragi skušala pridobiti morebitno podporo pri svojih zahtevah do Češke. Nesoglasja med Prago in Vaduzom namreč segajo še v leto 1918, ko je tedanja českoslovska oblast na Moravskem zaplenila premoženje, ki je bilo last Liechtensteina.

Največji diamant na svetu v dar tajskemu kralju

BANGKOK - Konzorcij bangkoskih bogatih poslovnežev bo največji diamant na svetu podaril tajskemu kralju Bhumibolu Adulyadeju, in sicer ob 50-letnici njegovega prihoda na prestol, katerega je zasedel kot devetnajstletnik. Diamant tehta 545,7 karatov, kupili so ga pri južnoafriški multinacionalni De Beers, kar tri leta pa se je z njim ukvarjal Belgijec Gabi Tolkowski.

»Vojna napoved« kadilcem

VARSAVA - Poljska vlada je pricela pravo vojno proti kadilcem, saj je kajenje prepovedala v javnih lokalih, v solah, bankah, kinematografih, bolnišnicah, za prstopnike pa so predvidene visoke denarne kazni (350 tisoč lir).

Zaplenili so celo zdravniški aparat

NIKOZIJA - Na letališču v Larnaki je grško-ciprska carina zaplenila aparat za kontrolo srčnih utripov, ki je bil namenjen »predsedniku« turske republike Severnega Cipra Raufu Denktas. Aparat so poslali na popravilo na Finsko, nakar bi ga moralo prevzeti osebje ZN in ga dostaviti 72-letnemu Denktasu.

Vohunili za levičarji

KOPENHAGEN - Tajna služba norveške policije naj bi kar 50 let vohunila za državljani, o katerih je sumila, da so levičarji. V posebnem seznamu naj bi bilo leta 1964 20 tisoč imen, med katerimi tudi 11-letni otroci, leta 1981 pa kar 40 tisoč (z vohunjenjem naj bi bili prenehali leta 1991). Verjetno bodo poročilo, ki ga je izdelala posebna parlamentarna komisija, objavili.

WASHINGTON / SILOVIT POŽAR

Plameni neustavljivo pustošili

V pokrajini Hondo uničenih več kot tri tisoč hektarov gozda

WASHINGTON - V pokrajini Hondo, okrog 20 kilometrov severno od Taosa, v državi New Mexico, je izbruhnil silovit požar, ki je opustošil več kot tri tisoč hektarov gozda. Kaze, da so se plameni razširili z nekega javnega odlagaliska, zaradi močnega vetra pa jim gasilci in drugi, ki so jim priskocili na pomoč, nikakor niso bili kos. Ogenj je pustil po obsežnem področju državnega gozda Carson, v katerem je bilo tudi precej poslopij, od katerih so ostala samo pogorišča. Reševalci se tako niso borili samo proti plamenom, morali so poskrbeti za evakuacijo številnih prebivalcev: iz kraja red River so morali na vrat na nos kreniti na varno vsi prebivalci, okrog dva tisoč oseb.

Zbornik, ki odkriva drugo plat medalje.

"NA OBROBJU - ALI JE PRIMORSKA KLONILA?"

Knjiga ponuja v razmislek v nebo vpijoče primere, ki so zajeli naš obmejni prostor v zadnjih petih letih.

Naročniki Primorskega dnevnika imajo pravico do 25% popusta s tem, da izrežejo priloženi kupon in ga izročijo v knjigarni dopolnjenega s svojimi osebnimi podatki.

Knjigo lahko kupite v naslednjih knjigarnah:

Tržaška knjigarna - ul. Sv. Frančiška, 20 TRST

Papirnica Žerjal Josip - Boljunec

Knjigarna Terčon - Nabrežina, 103

Papirnica Chessa - Narodna ulica, 48 Opčine

Katoliška knjigarna - Trg Vittoria, 20 Gorica

PODATKI NAROČNIKA PRIMORSKEGA DNEVNIKA

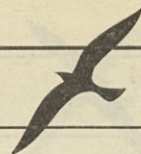
IME _____

PRIIMEK _____

NASLOV _____

Kupon velja za nakup knjige **NA OBROBJU Ali je Primorska klonila?** s 25% POPUSTOM.

RUSKA VARNOSTNA SLUŽBA NAPOVEDALA IZGON DEVETIH BRITANSKIH DIPLOMATOV

Moskva v predvolilni vročici hladne vojne

Britanski zunanji minister še pripravlja »primeren odgovor«

MOSKVA (Reuter, M. S.) - Ruska varnostna služba je včeraj po izbruhu vohunskaga skandala uradno zahtevala, naj devet britanskih diplomatov zapusti državo, saj naj bi v Rusiji organizirali in vodili vohunsko mrežo. Velika Britanija se je na najhujši-vzhodno-zahodni diplomatski zaplet po hladni vojni odzvala z opozorilom, da pripravlja »oster« odgovor na obtožbe, ki naj bi bile popolnoma neresnične.

Predstavniki Ruske varnostne službe (FSB) so sporočili, da so britanskemu veleposlaniku v Moskvi, siru Andrewu Woodu, predali noto, v kateri so devet diplomatov označili za persono non grato. »Veleposlanik Velike Britanije je prejel seznam devetih britanskih obveščevalcev, ki so tajne operacije izvajali pod krinko diplomatov,« trdi FSB. Diplomati naj bi bili v navezi z ruskim obveščevalcem, ki ga je prejšnji mesec FSB aretirala pod obtožbo, da je sodeloval z britansko tajno obveščevalno službo M16. »Vsi, za katere smo zahtevali izgon, so od ruskega agenta dobivali politične, obrambne in strateške informacije,« je izjavil tiskovni predstavnik FSB Aleksander Zdanović in dodal, da so v noti britanskemu veleposlaniku natančno pojasnili, kaj je kate-ri od diplomatov zagrešil. Ambasador Wood se je kasneje sešel s sefom ruske diplomacije Primakovom,

ki ni želel potrditi navedb FSB-ja. Tiskovni predstavnik ruskega zunanjega ministrstva Grigorij Karasin je le pozval London, naj se vzdrži »pretiranih emocij in nepremišljenih reakcij«. »Najpomembnejše je, da se zadeve umirijo in da ne dopustimo, da nas zapeljejo čustva. Ne smemo dovoliti, da zaplet pokvari dobro vzdušje v rusko-britanskih odnosih,« je dejal Karasin. V Londonu britanski uradni predstavnik Rusijo obtožujejo »pretiravanja«. »Če bodo Rusi nase diplomate v resnici izgnali, se ne bomo mogli izogniti primernemu odgovoru,« je izjavil britanski zunanji minister Malcolm Rifkind, ki je prepričan, da ruska varnostna služba nima dokazov, s katerimi bi lahko podkrepiła svoje obtožbe.

Diplomatski zaplet v slogu hladne vojne je izbruhnil manj kot šest tednov pred ruskimi predsedniškimi volitvami, zato številni diplomati domnevajo, da

zeli Jelcin volilcem dokazati svojo neodvisnost od Zahoda. FSB namrec vodi Mihail Barsukov, eden najzvestejših predsednikovih zaveznikov. »Problem je iz političnega zornega kota povsem jase. Jelcin se v predvolilni kampanji bori proti očitkom komunistov, da je domovino razprodal Zahodu,« je za BBC izjavil

nekdanji britanski obrambni minister Tom King.

FSB je včeraj v sibirskem mestu Krasnojarsk aretirala tudi nekega znanstvenika, ki naj bi proizvajal in tihotapil jedrske surovine za vojaške namene, vendar za zdaj ni podatkov, ki bi govorili o tem, da je aretacija povezana z izgonom diplomatov.

Je bilo britansko veleposlaništvo v Moskvi res »vohunsko gnezdo«? (Reuter)

SREČANJE OBRAMBNIH IN ZUNANJIH MINISTROV DRŽAV ZAHODNOEVROPSKE UNIJE

ZEU ne bo postala Natov tekmeec

BIRMINGHAM (Reuter, B. Z.) - Včeraj so se sli obrambni in zunanji ministri sedemindvajsetih evropskih držav, ki so razpravljali, kako Zahodnoevropski uniji (ZEU) zagotoviti večjo varnostno vlogo na Stari celini.

Velika Britanija, gostiteljica srečanja in predsedujoča ZEU, vztraja, da poskusi, da bi Evropski uniji (EU) dodelili večjo moč v obrambnih in zunanjih zadevah, ne smeje spodkopati Severnoatlantske zveze. »Ključni cilj ZEU mora biti razvijanje sposobnosti za izvajanje političnega nadzora nad operacijami, ki bi jih opravljala v tesnem sodelovanju z Natom in EU,«

je na otvoritvenem zasedanju dejal britanski zunanji minister Malcolm Rifkind in dodal, da bo morala imeti ZEU v prihodnosti večjo vlogo, kot jo je imela v preteklosti. Vsi ministri so se v nadaljnji razpravi strinjali, da vzpostavitev omejene operativne sposobnosti, ki bi ZEU v obdobju po hladni vojni omogočala izvajati njeno novo poslanstvo, ne sme potekati

na račun Nata, ki naj bi tudi v naslednjih letih predstavljal temelj evropske obrambe.

London se je med sedmesečnim predsedovanjem osredotočil na vprašanje, kako opremiti ZEU, da bo lahko izvajala omejene mirovne operacije in misije za obvladovanje kriznih situacij. Članice ZEU bodo skupaj s pridruženimi članicami in opazovalkami zacele priprave na ustanovitev politično-vojaškega središča, ki bo organiziralo misije in različne programe za usposabljanje.

Razprava o novi vlogi

Evrope pri zagotavljanju njene varnosti so dobile nov zagon pred kratkim, ko se je Francija odločila, da se bo bolj približala Natovim vojskim strukturam, v Natu pa so začeli razpravljati o siritvi na vzhod. Po Natovih načrtih, ki so jih oblikovali v Bruslju, naj bi ZEU opravljala misije, v katerih ZDA ne bi želele sodelovati, pri tem pa bi imela na voljo Natovo infrastrukturo.

Generalni sekretar ZEU Jose Cutileiro je dejal, da bo Francoska odločitev o zblizanju z evropskimi zavezniki po-

magala pri dokončni določitvi vloge te organizacije in odpravila dvome, da zeli ZEU postati Natov tekmeec. Cutileiro in nekateri visoki evropski uradniki so odločno zavrnili namigovanja, da bi ZEU svojo prvo akcijo izvedla v Bosni, ko se bo konec leta iztekel mandat Natovih sil. »Pomembno je, da opravljamo naloge, ki smo jih sposobni izvesti, in da pri tem ne precenimo svojih zmognosti. ZEU do konca leta preprosto ne bo pripravljena za takšno operacijo,« je dejal eden od evropskih diplomatov.

PREDSTAVNIKOM ZAHODNOAFRIŠKIH DRŽAV V GANI NI USPELO NAJTI REŠITVE ZA KRIZO V LIBERIJ

Streljati tudi na ameriško veleposlaništvo

MONROVIA (Reuter, B. Z.) - Medtem ko so včeraj zahodnoafriški zunanji ministri v Akri razpravljali o rešitvi krize v Liberiji, so spopadi v Monroviiji - predvsem zaradi močnega deževja - skoraj ponehali.

Manjši spopadi so potekali predvsem v okrožju Mamba Point. Da bi zaščitili svoje veleposlaništvo, ki stoji na tem območju, so ameriški marinci streljali na sprte liberijske borce. O morebitnih žrtvah ni poročil. Predstavnik ameriškega obrambnega ministrstva je dejal, da se marinci sicer ne nameravajo vme-

šavati v notranje liberijske spore, vendar pa bodo posredovali vedno, ko bodo ogroženi njihovi interesi. Pripadniki zahodnoafriških mirovnih sil (ECOMOG) pa so si pri- zadevali, da bi pripadnike sprtih milic zadržali zunaj mestnega središča.

Medtem ko se v Akri, prestolnici Gane, kjer se bo danes začelo srečanje

zahodnoafriških državnih voditeljev, včeraj sli zunanji ministri teh držav. Diplomati so dejali, da zunanji ministri niso imeli možnosti, da bi lahko hitro našli alternativo lanskemu krhkemu sporazumu o premirju. Brzko- ne tudi zahodnoafriškim voditeljem ne bo uspelo doseči vidnejšega uspeha. Zahodnoafriški mirovni posrednik je dejal, da bi morali voditelji, ce že drugega ne, vsaj podaljšati roke za razorožitev in izvedbo splošnih

volitev, do katerih naj bi po lani podpisanem mirovnem sporazumu prišlo že čez pol leta.

Voditelj glavne liberijske milice Charles Taylor je dejal, da se pogajanj v Gani ne namerava udeležiti. Toda višji diplomati v Gani so dejali, da mu s tem ne bo uspelo onemogočiti mirovnih naporov. »Voditelji devetih zahodnoafriških držav se morajo sestati v vsakem primeru, najsi bodo voditelji sprtih frakcij tu ali ne,« je dejal nigerijski zunanji minister Tom Iki-mi. Sprte liberijske milice je včeraj k čimprejšnji vzpostavitvi premirja pozval tudi ganski predsednik Jerry Rawlings, ki je hkrati tudi predsedujoči Zahodnoafriške gospodarske skupnosti (ECOWAS).

Zaradi spopadov se v monrovijskem pristanišču zbira vse več civilistov, ki si želijo zapustiti državo. Tako se je v začetku tedna na zarjaveli in preobteženi nigerijski tovorni ladji odpeljalo v Akro in Lagos več kot dva tisoč Liberijcev. Nigerija poveljuje zahodnoafriškim mirovnim silam v Liberiji, pomagala pa je tudi oblikovati lani podpisani sporazum med sprtimi liberijskimi milicami, ki naj bi po mnenju pogajalcev predstavljal osnovo, na kateri naj bi temeljili tudi novi predlogi za rešitev krize.

ŠEST LET VOJNE V LIBERIJ

V liberijskem glavnem mestu Monrovii se kljub pogajanjem, ki so jih v Gani pripravili zahodnoafriški mirovni posredniki, medetnični spopadi nadaljujejo.

oktober: ECOMOG prežene Taylorjeve sile iz večjega dela Monrovie.

november: ECOWAS vzpostavi začasno liberijsko vlado. Taylor privoli v premirje.

9. september: Johnsonova vojska ujame Doeja in ga muči do smrti.

oktober 1992: Taylorjeva vojska obstreljuje Monrovia. Novembra vnovič izbruhnejo spopadi.

19. november: Varnostni svet ZN uvede prepoved prodaje orožja.

6. junij 1993: V begunskem taborišču Carter je pobitih 547 civilistov, večinoma žensk in otrok.

22. september: Združeni narodi oblikujejo opazovalno misijo.

20. avgust 1990: Predstavniki sprtih strani v nigerijski Abuji podpišejo že trinajsti mirovni sporazum.

1. september: Oblast prevzame prehodni vladni svet, ki naj bi v letu dni organiziral svobodne volitve.

december: ECOMOG se spopada s silami Roosevelta Johnsona, ki prvi prekrši sporazum. Ubityh je več pripadnikov mirovnih sil.

6. april 1996: Izbruh spopadov v Monrovii, ker poskuša policija aretirati Johnsona. Več tisoč civilistov zbeži iz mesta.

3. maj: Američani prepeljejo Johnosona na pogajanja v Gano in ukažejo voditeljem sprtih strani, da se jih morajo udeležiti.

Borci liberijskih sprtih strani se še niso naveličali vojne, ki traja že šest let (Reuter)

PRVI PROCES NA MEDNARODNEM SODIŠČU V HAAGU

Začetek sojenja Dušanu Tadiću

Obtožen je sistematičnega mučenja nesrbov

HAAG (Reuter, B. S.) - Včeraj je Mednarodno sodišče za vojne zločine s sedežem na Nizozemskem začelo soditi prvemu osumljencu, 40-letnemu bosanskemu Srbu Dusanu Tadiću, ki je obtožen sistematičnega mučenja nesrbskega prebivalstva na območju mesta Prijedor. Priče so Tadićeva dejanja označile kot »neopisljivo grozo«. Tadić je obtožen ubijanja, mučenja in posiljevanja Muslimanov in Hrvatov med etničnim čiščenjem na območju Prijedora, ki se je začelo maja leta 1992.

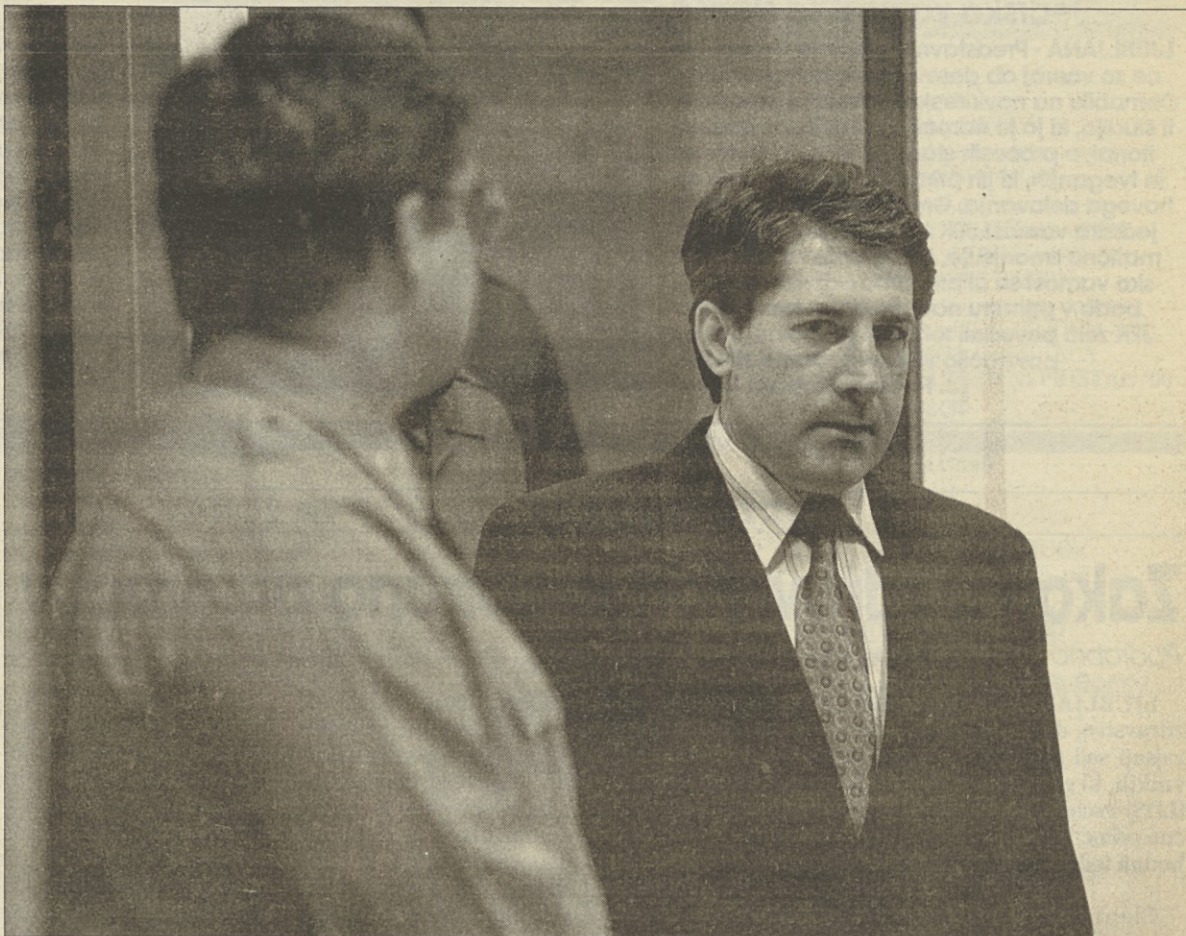
Tožilci trdijo, da je Tadić vojaskim enotam bosanskih Srbov pomagal zbrati več tisoč hrvaških in muslimanskih civilistov, ki so jih nato zaprli v tri taborišča: Omarsko, Keraterm in Trnopolje. Tadić je obtožen umora šestnajstih (imenovanih) civilistov v Omarski in okolici mesta Prijedor. Tadića je februarja leta 1994 policija aretirala v Nemčiji, potem ko so ga begunci in nekdanji zaporniki iz teh taborišč prepoznali in ga prijavili kot krvnika. Tadić je v haaskem priporu čakal na sojenje dve leti in tri mesece, se vedno pa

trdi, da teh zločinov ni zakrivil, saj po njegovih besedah ni nikoli prestopil praga taborišča v Omarski in Keratermu, priznava pa, da je dvakrat obiskal taborišče v Trnopolju.

Tozilec Grant Niemann je zatrdil, da bodo gradivo, ki ga je zbralo toilstvo, brez trohice suma dokazalo, da je Tadić zakrivil te zločine in da je sodeloval pri sistematičnem mučenju nesrbskega prebivalstva na območju Prijedora. Sojenje, med katerim bodo zaslišali več kot sto prič, bo trajalo nekaj mesecev. »Nepopolna dejanja, ki jih je (Tadić)

zakrivil v imenu nacionalizma oziroma etnicne hegemonije na območju nekdanje Jugoslavije, presegajo vsako doumljivo logiko človeškega razuma,« je pred sojenjem dejal Niemann. Tadićev odvetnik Michail Waldimiroff pa je dejal, da ima njegova stranka mešane občutke ob začetku sojenja; njegovo razpoloženje je Waldimiroff opisal kot mešanico napetosti in olajšanja, pri čemer Tadićev odvetnik se dodaja, da stranka zločinov, ki so se zgodili, ne zanika, trdi le, da on ni bil tam, kjer so se zgodili.

Tadić bo prvi obtoženec, ki mu bo sodilo sodišče za vojne zločince na območju nekdanje Jugoslavije. To se je od ustanovitve pred tremi leti srečevalo z različni težavami in ovirami - med najbolj perečimi v zadnjem času je bilo Iforjevo vztrajno zavračanje, da bi v Bosni aretirali osumljence. Pred kratkim je bilo pri delovanju sodišča sicer opaziti določen napredek, zlasti po aretaciji dveh Muslimanov prejšnji teden. Profesor Cherif Bassiouni iz univerze DePaul v Chicagu meni, da je sodišče sicer pridobilo verodostojnost, čeprav sta aretacija in sojenje Karadžiću in Mladiću se naprej njegov najpomembnejši izživ. »Po mojem mnenju bosta sele ta dva primera dokazala legitimnost sodišča in Natovo voljo v mirovni operaciji v BiH,« dodaja Bassiouni.

Proces proti Tadiću je prvo sojenje obtožencu za vojne zločine po koncu druge svetovne vojne (Reuter)

V OSPREDJU

Haaško Mednarodno sodišče za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije

Temeljni podatki o Mednarodnem sodišču za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije s sedežem v Haagu:

- maja 1993 ga je z resolucijo 827 ustanovil Varnostni svet Združenih narodov

- to je prvo mednarodno telo, ki po drugi svetovni vojni - po sojenjih v Nürnbergu in Tokiu - sodi vojnim zločincem

- resolucija 827 določa, da so vse države v celoti dolžne sodelovati s haaskim sodiščem

scem

- sodišče je pristojno za sojenje posameznikom, ki so po 1. januarju leta 1991 na območju nekdanje Jugoslavije zagrešili genocid, vojne zločine in zločine proti človeštvu

- sodišče nima svojih policijskih enot, saj se pri aretacijah zanaša na sodelovanje republik nekdanje Jugoslavije, drugih držav in pripadnikov Iforja

- sodišče sestavljata dva sodniška kabineta - v vsakem so trije so-

dniki - in kabinet za pritožbe, v katerem je pet sodnikov

- predsednik sodišča je italijanski sodnik Antonio Cassese, vodilni tozilec pa Richard Goldstone iz Južnoafriške republike, ki ga bo 1. oktobra na tem položaju zamenjala Kanadčanka Louise Arbour

- sodišče nima pristojnosti za sojenja osumljencem v odsotnosti in ne sme izreči smrtno kazni. Najvišja kazen je dosmrtni zapor

- od 7. maja je sodi-

sce imenovalo 57 osumljencev: 46 Srbov, 8 Hrvatov in 3 Muslimane, med katerimi sta najbolj razvpita vodja bosanskih Srbov Radovan Karadžić in poveljnik vojske bosanskih Srbov, general Ratko Mladić, ki sta oba se vedno na prostosti

- v priporu haaskega sodišča, v katerem je 24 zaporniskih celic, so trije osumljenci: bosanski Srb Duško Tadić, bosanski Hrvat Tihomir Blaskić in Zdravko Mucić.

Avtobusna povezava med Banjaluko in Zenico

BANJALUKA (Reuter) - Visoka komisarka Združenih narodov za begunce Sadako Ogata, ki se mudi na šestdnevem obisku BiH, je po sestanku s premierom Republike Srbije Rajkom Kasagićem povedala, da se je dogovorila za prvo avtobusno povezavo med mesti na območju BiH pod srbskim nadzorom in tistimi na območju muslimansko-hrvaske federacije. Avtobusi bodo odslej iz Banjaluke vozili v Drvar in Zenico in nazaj, s tem pa bodo prvič po daytonskem mirovnem sporazumu »prebite« meje znotraj BiH. Ogatova je poudarila, da bodo avtobusi po dogovoru z avtobusnimi družbami vozili dvakrat na teden. Visoka komisarka za begunce je se zatrdila, da je dobila uradno zagotovilo vseh strani, da bodo beguncem dovolile obiskati njihove domove.

PROCES MIRNE PRIKLJUČITVE VZHODNE SLAVONIJE HRVAŠKI POTEKA PO NAČRTIH

Avtocesta Zagreb-Beograd je znova oživila

Po štirih letih in pol so poleg cestne povezave med hrvaško in srbsko prestolnico spet odprli tudi jadranski naftovod

ZAGREB - Po starih letih in pol je avtocesta, ki povezuje hrvaško in srbsko prestolnico, od včeraj znova odprta za redni mednarodni javni promet. Opoldne so na simbolični slovesnosti »prerezali trak« podpredsednik hrvaske vlade Ivica Kostović, minister za promet Zvezne republike Jugoslavije Zoran Vujević in ameriški general Jacques-Paul Klein, glavni organizator tega podviga in vodja začasne uprave ZN v vzhodni Slavoniji (Untaes).

Obnova cestne povezave med Zagrebom in Beogradom sodi v okvir procesa mirne reintegracije vzhodne Slavonije, Baranje in zahodnega Srema v ustavnopravni sistem Republike Hrvatske. Vnovična vključitev teh ozemelj poteka po etapah, skladno s sporazumom, ki so ga decembra sklenili lokalni Srbi in predstavniki hrvaških oblasti, s posebno resolucijo pa ga je kmalu po tem potrdil tudi Varnostni svet ZN, ki je hkrati podelil mandat mirovnim silam Untaes.

Včeraj pa niso znova odprli le avtoceste Zagreb-

Beograd, ki je najkrajša povezava med zahodno in jugovzhodno Evropo, marveč tudi jadranski naftovod, medtem ko je vnovična uvedba rednega prometa po železniski progi, ki povezuje glavni prestolnici Hrvatske in ZRJ, napovedana za prvi junij. Del proge med Vinkovci in Sidom je namreč treba se usposobiti.

Na Hrvaskem je le redkokdo skrival zadovoljstvo, da je končno - po večkratni preložitvi odprtja ceste - spet mogoče potovati v Beograd, in to prek pravkar odprtega mednarodnega mejnega prehoda Bajakovo, na katerem vihrata na eni strani hrvaška, na drugi pa jugoslovanska zastava. S tem je hrvaška oblast znova prevzela nadzor nad vzhodno mejo države, v Zagrebu pa se je okrepilo upanje, da bo do 15. januarja leta 1997 vzhodna Slavonija brez zapletov postala del Hrvatske, da bodo izpolnjeni vsi pogoji za vrnitev več kot 80 tisoč slavonskih pregnancev in da se bo začelo gospodarsko okrevanje tega območja, ki sta ga vojna in večletna okupacija zelo prizadela.

Gordana Gojak

Časi, ko je najkrajša cestna vez med zahodno in jugovzhodno Evropo samevala, so minili

NOVICE

Hrvaška zanikala novico o srečanju Tuđman-Karadžić

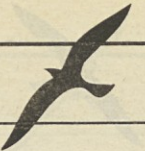
ZAGREB (STA) - Urad hrvaskega predsednika je včeraj odločno zanikal vest, da naj bi se Franjo Tuđman pred dnevi neuradno sestal z Radovanom Karadžićem. Ker so se podobna poročila pojavila ne le v bosansko-hercegovskem, ampak tudi v slovenskem tisku in tisku drugih držav, gre očitno za poskus mednarodnega kompromitiranja daytonskega mirovnega sporazuma, krivdo pa naj bi prenesli na Hrvasko in predsednika Tuđmana, piše ob koncu sporočila za javnost, ki ga je izdal urad hrvaskega predsednika.

Izrael vztraja, da ni namemo granatiral begunskega zatočišča

JERUZALEM (Reuter) - Izraelski premier Simon Peres je kritike Izraela obtožil, da pozabljajo, da se so izraelske vojske enote, ki so izstrelile granato na begunsko taborišče ZN v Libanonu in ubile več kot sto ljudi, branile pred napadi Hezbolahovih gverilcev. Uradni Jeruzalem se vedno odločno zanika poročila strokovnjakov ZN, da je izraelska vojska namerno granatirala zatočišče, Butros Gali pa je že v ponedeljek obljubil, da bo poročilo dal na vpogled javnosti, čeprav tega se ni storil, saj ZDA nad poročilom - zlasti na pragu izraelskih volitev - menda »niso navdušene«.

Jordanski kralj Husein na obisku v Egiptu

AMAN (Reuter) - Jordanski kralj Husein se danes mudi na krajšem obisku v Egiptu, kjer se bo srečal s predsednikom Hosnijem Mubarakom. Kljub poročilom egiptovske tiska, da naj bi se državnik sesla tudi s palestinskim voditeljem Jaserjem Arafatom, datum tega sestanka se ni znan. Tiskovni predstavnik kralja Huseina je dejal, da se Husein v Egiptu mudi na povabilo egiptovskega predsednika, s katerim se bo pogovarjal o dogodkih na Bliznjem vzhodu in odnosih med Jordanijo in Egiptom. Mubarak je pred srečanjem z jordanskim gostom dejal, da se morata državnik pred zaključkom pogajanj med Izraelom in PLO, ki so se prejšnjo nedeljo začela v Tabi, posvetovati o dokončnem statusu Zahodnega brega in Gaze.

Jedrska varnost se slabša

LJUBLJANA - Predstavniki gibanja Greenpeace so včeraj ob deseti obletnici katastrofe v Černobilu na novinarski konferenci predstavili študijo, ki jo je naročil Greenpeace International, o procesih staranja jedrskih elektrarn in tveganjih, ki jih prinaša podaljševanje njihovega delovanja. Greenpeace meni, da se jedrska varnost JEK zaradi dotrajanosti dramatično zmanjšuje, da se Uprava RS za jedrsko varnost še ni primerno odzvala in da se bodo v primeru nadaljnjega obratovanja JEK zelo povečali tehnični problemi, kar bo povzročilo visoke dodatne stroške. (J. P., foto: Barbara Reya)

Vrt miru tudi v Ljubljani

LJUBLJANA - V parku Tivoli so včeraj odprli Vrt miru, kakršnega imajo nekatere prestolnice po svetu kot priznanje za prizadevanje za mir. Lani je Ljubljano za ustanovitev mednarodnega vrta miru predlagal Strasbourg, Ljubljana pa je za gostiteljico naslednje leto predlagala Prefetura, zato sta se slovesnosti v Tivoliju udeležila tudi prefektiški župan Councillor P. J. Olivier in veleposlanica Južnoafriške republike na Dunaju Joyce Mxakato Diseko. Ob stoletnici županovanja Ivana Hribarja je včeraj ljubljanski župan Dimitrij Rupel na Hribarjevi hiši v Rožni dolini slovesno odkril spominsko ploščo. (T. U., foto: U. Potočnik)

DRŽAVNI ZBOR / ODBOR ZA ZDRAVSTVO

Zakon o zdravnikih je končno priromal v parlament

Podrobna obravnava prihodnji teden - Ali bo treba dodatne tri milijarde za plače zdravnikov zagotoviti iz proračuna?

LJUBLJANA (STA) - Odbor državnega zbora za zdravstvo, delo, družino in socialno politiko je na včerajšnji seji začel obravnavati predlog zakona o zdravnikih, ki ga bodo na predlog poslanca Janeza Kopača (LDS) vsebinsko podrobneje obravnavali in se dokončno odločili o njegovi potrditvi za prvo obravnavo prihodnji teden na seji odbora.

Clani odbora so namreč sele danes dobili na mizo številne pripombe sekretariata za zakonodajo in pravne zadeve, skladno s katerimi naj bi ministrstvo za zdravstvo omenjeni predlog zakona se uskladilo in pripravilo za prvo obravnavo na 39. seji državnega zbora. Minister za zdravstvo dr. Bozidar Voljc je predstavil zakon, ki urejuje poseben poklic - poklic zdravnika, ki mu je družba že od nekdaj dala pravico, da odloča o vprašanih boleznih, načinih zdravljenja, rehabilitacije in podobno. Zakon med drugim opredeljuje pogoje in zasebno dejavnost, ki pa je zaenkrat še v nasprotju s sedanjim zakonom o zdrav-

stveni dejavnosti, ki ga bo treba spremeniti. Voljc je poudaril, da zakon nekatere specialiste omogoča izvajanje zasebnega dela zunaj njihovega delovnega časa, poleg tega pa za vse oblike zdravniškega poklica predpisuje standardiziran obseg dela. Andreja Kurent s sekretariata za zakonodajo in pravne zadeve je izrazila pomisleke glede skladnosti zakona z obstoječim pravnim sistemom. Prav tako je menila, da ni natančno razdelana odgovornost zdravnikov za njihovo delo, poleg tega pa je ne celovito urejeno in časovno nedefinirano tudi vprašanje licenice in koncesije. Zastavlja se se vprašanje določanja plac

po tem zakonu, ki se ravna po sistemu plac poslancev v državnem zboru, vendar kot sestavino zdravniške plače uvaja tudi del plače za delovno uspešnost, ki pa ga v sistemu plac poslancev ali sodnikov ni. V predlogu so urejeni splošni okviri za določitev osnovne plače in dodatkov, medtem ko za del plače za delovno uspešnost kot tretjega elementa plače zakon ne določa meril. Če se namreč ta del plače primerja s sistemom javnih uslužbencev, od katerega se zdravniška plača po predloženem zakonu posla- vlja, je treba pojasniti, je poudarila Andreja Kurent, da je za javne uslužbenke ta del plače omejen na tri odstotke in da zakon določa temeljna merila za njegovo dodelitev. Pri tem je opozorila na vprašanje financiranja, ki s predlagano ureditvijo izstopa iz sistemskega financiranja izvajalcev ja-

vnihih služb in v bistvu z oblikovanjem cene zdravnikovega dela tega postavlja v položaj izvajalca storitvene dejavnosti. Vendar je vprašanje, kako bo plačan zdravnik, ki na primer zaradi izobraževanja ali drugih razlogov ne bo delal. Pa tudi kolektivna pogodba za določen poklic za zdravnike odstopa od siceršnje ureditve, saj navadno kolektivne pogodbe urejajo razmerja v določeni panogi oziroma dejavnosti. Sekretariat tudi meni, da s tem zakonom zdravstvena zbornica dobiva takšna pooblastila, da ne bo mogla več zagotavljati vpliva države na zdravnike oziroma zdravstvo, poleg tega pa ne omogoča nadzora nad zasebnimi zdravniki. Komisija DZ za negospodarske dejavnosti sicer podpira zakon o zdravnikih, vendar meni, da bi bilo treba pri tem opozoriti na vprašanje konkurenčne klavzule, v

predlogu zakona pa pogoša tudi stališče o evtanaziji. Podpredsednik DZ Vladimir Topler je menil, da zdravnikov v zakonu ne bi smeli deliti na zasebne in javne. Poleg tega je opozoril na vprašanje vloge Zavoda za zdravstveno zavarovanje v Sloveniji. Danica Simsić (DS) je vprašala, ali bo treba dodatne tri milijarde tolarjev za osnovne plače zdravnikov zagotoviti iz državnega proračuna ter kolikšen delež sredstev za zdravstvo gre za plače in kolikšen za druge namene. Zanimalo jo je tudi, v kakšni smeri bo šla slovenska politika za zdravstvo ter kaj bo sploh se financirano iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Mateja Kozuh-Novak (-ZLSD) pa je kot ključni problem navedla reševanje odvisnosti pacienta od zdravnika, saj če je zdravnik odvisen od pacientovega denarja, ne more več suvereno odločati.

Kdaj sklicati kolegij državnega zbora?

LJUBLJANA (STA) - Predsednik državnega zbora je dolžan sklicati kolegij, če se pobuda člana kolegija za sklic seje nanasa na zadevo, o kateri se mora na temelju izrecne poslovniške določbe posvetovati kolegij. Kolegij naj se posvetuje čimprej oziroma v času, ki ne bo predstavljal ovire pri delu državnega zbora. Takšno tolmachenje prvega odstavka 116. člena poslovnika je sprejela komisija državnega zbora za poslovnik, ko je na včerajšnji seji obravnavala zahtevo poslanske skupine Socialdemokratov Slovenije (SDS) za razlago tega člena poslovnika.

Zahtevo za tolmachenje o tem, ali je predsednik DZ dolžan sklicati kolegij na pobudo kateregakoli člana kolegija in ali je dolžan upoštevati tudi časovni predlog, podan v pobudi, je poslanska skupina SDS naslovila na komisijo, potem ko je njen vodja in član kolegija Ivo Hvalica na 38. redni seji zahteval sklic kolegija, preden bi DZ presel na odločanje o »razvpitem« predlogu SDS za noveliranje volilne zakonodaje v prvi obravnavi. Predsednik DZ Jozef Skolc takrat seje kolegija ni sklical, Hvalica pa mu je očital, da krši poslovnik, ki določa, da predsednik DZ skliče kolegij na pobudo kateregakoli člana kolegija.

Kolegij predsednika DZ je posvetovalno telo, pobudo za njegov sklic predsednik lahko upošteva, ni pa ga zavezan sklicati in tudi mnenje kolegija ni zavezujoče. Poslovnik pa vsebuje tudi določbe, kdaj je predsednik kolegij zavezan sklicati, je v uvodu v razpravo ocenil predsednik komisije in poslanec Združenje liste socialnih demokratov (ZLSD) Ciril Ribičič. Ignac Polajnar, vodja poslanske skupine slovenskih krščanskih demokratov (SKD), se je s tem sicer strinjal, vendar je tudi ugotovil, da predsednik DZ kolegija kljub pobudam že večkrat ni sklical, zato bi bilo mogoče 116. člen razlagati, kot da je zavezan sklicati, saj ima pobuda navadno razlog. Včasih je seja kolegija nujna za rešitev zapleta na tekoči seji DZ ali v zvezi z njo, je dodal Polajnar.

Miro Cerar je v imenu parlamentarnega sekretariata za zakonodajo in pravne zadeve povedal, da 116. člen poslovnika ni jasno napisan, pomeni pa možnost predsednika za sklic kolegija. Člen je treba uporabljati v zvezi z drugimi določbami, poleg tega pa poslovnik jasno razlikuje med pobudo in zahtevo. S tem se je strinjal vodja poslanske skupine ZLSD Miran Potrč, ki je poudaril, da je treba 116. člen vedno razlagati v povezavi z drugimi določbami. Med njimi je tudi 117. člen, ki določa, da predsednik DZ skliče sejo kolegija, da se posvetuje o predlogih dnevnega reda sej in zakonskih postopkih na njih, ustanovitvi poslanskih skupin, razmerah za delo poslancev in nekaterih drugih zadevah.

Tone Persak, vodja poslanske skupine Demokratske stranke Slovenije (DS), pa se je vprašal, ali je smiselno s poslovnikom urejati zadeve, ki so vezane na vsebinsko usklajevanje poslanskih skupin. Predsednik DZ se s tem ne bi smel ukvarjati, je ocenil Persak, medtem ko je Vladimir Topler, podpredsednik DZ iz vrst Liberalne demokracije Slovenije, poudaril posvetovalno funkcijo kolegija, ki »ga je predsednik po potrebi doslej se vedno sklical«. Osem od devetih navzočih članov komisije je to tolmachenje nato podprlo, le Robert Battelli, predstavnik narodnosti, ni dal glasu za, saj je po njegovem mnenju sklic seje kolegija diskrecija predsednika in bi vse razlage lahko povzročale le razprave, kdaj predsednik DZ kolegij mora sklicati.

O Hitu konec maja

LJUBLJANA - Preiskovalni komisiji državnega zbora pod vodstvom Polone Dobrajc (SNS) na včerajšnji seji za zaprtimi vrati kljub napovedim ni uspelo sprejeti končnega poročila o delu preiskave o sumu zlorabe javnih pooblastil pri poslovanju novogoriškega podjetja Hit.

»Seja preiskovalne komisije se prekine in nadaljuje 27. maja ob 11. uri,« je v skopi izjavi po seji sporočila predsednica Dobrajc. Podobno redkobesedni so bili tudi drugi člani preiskovalne komisije, razen Toneta Persaka (DS), ki je sejo protestno zapustil že pred koncem, in sicer zaradi nedopustnega ravnanja snovalca obravnavanega poročila Iva Hvalice (SDSS). Kot je ob odhodu pojasnil poslanec je Hvalica po daljšem uvodu izrazil nezaupanje do drugih članov komisije in pri tem opozoril predvsem na Toneta Persaka. Ko je ta od predsednice komisije zahteval, naj pojasnijo omenjeni očitki, Hvalica tega ni dopustil, nakar je predsednik demokratov sejo zapustil. Preiskovalna komisija, ki poleg novogoriškega podjetja raziskuje domnevne zlorabe javnih pooblastil se v starih drugih primerih, je bila ustanovljena spomladi 1993 in je državnemu zboru doslej predložila tudi dve vmesni poročili o ugotovitvah, do katerih so poslanci prišli na temelju številnih zaslišanj in obsirne dokumentacije, ki jo je priskrbel tudi varnostno-informativna služba.

MESTNI SVET MOL / STRATEGIJA PRIMARNEGA ZDRAVSTVA

V okviru osnovnega zdravstva naj bi zagotovili tudi skrb za mentalno zdravje?

LJUBLJANA - Mestni svetniki so včeraj v nadaljevanju 18. seje sprejeli strategijo primarnega zdravstvenega varstva v Ljubljani in predlog mreže javne zdravstvene službe na primarni ravni. Kot je uvodoma povedala načelnica oddelka za zdravstvo in socialno varstvo Zdenka Palcić-Likar, naj bi strategija opredelila le glavne strateske usmeritve, pozneje pa naj bi jo dopolnjevali z novimi akti.

Kljub temu so svetniki razpravljali o tem, ali ne bi mogli že v strategiji natančneje določiti delovanja javnih zdravstvenih zavodov in zasebnih zdravstvenih delavcev - tako v osnovni zdravstveni dejavnosti kot lekarništvu. Viljem Celestina (SKD) je predlagal, da bi mrežo lekarn oblikovali svobodno. Po njegovem mnenju bi motrale lekarnne popolnoma privatizirati. Janez Žagar (SLS) je menil,

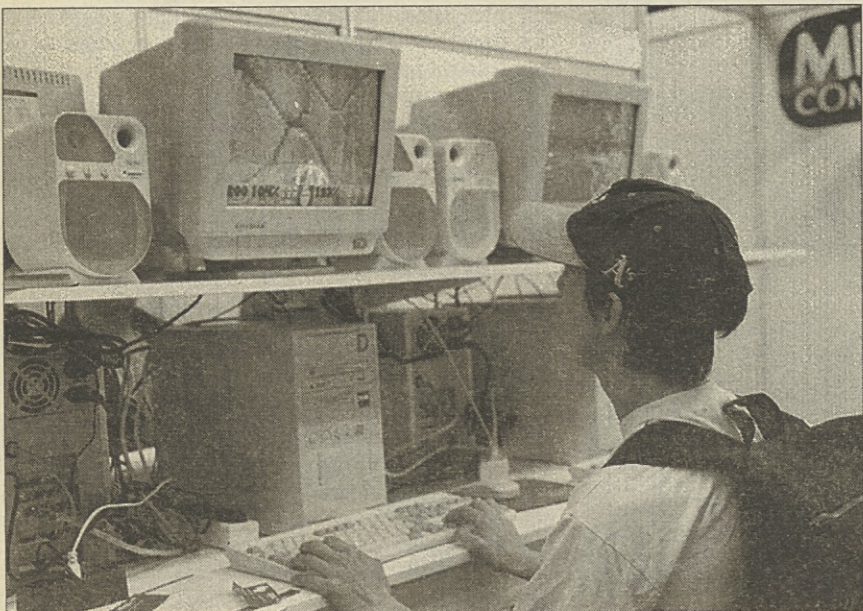
da bi morali v okviru osnovnega zdravstva zagotoviti tudi skrb za mentalno zdravje, saj so tovrstne zdravstvene storitve zdaj organizirane le v okviru bolnišnic. Vasilij Cerar (ZLSD) je opozoril, da tudi sekundarno zdravstvo sodi v isto ustanovo kot osnovno, zaradi česar ga ne smemo pozabiti pri pripravi strategije. Poleg obeh dokumentov so sprejeli sklep, da naj pristojni oddelek pripravi ustrezen osnu-

tek odloka o ustanovitvi in preoblikovanju javnega zavoda Zdravstveni dom Ljubljana. Pri obravnavi delovnega osnutka statutarnega sklepa o krajevnih skupnostih so svetniki razpravljali predvsem o problemu premoženja. Peter Zajc (SLS) je predlagal, naj mestna občina od krajevnih skupnosti ne prevzame premoženja, ustvarjenega s samopriskrbo krajanov in njihovim prostovoljnim delom. Peter Sušnik (neodvisen) je bil celo prepričan, da krajevnih skupnosti sploh ne potrebuje, a se večina svetnikov z njim ni strinjala, saj je bil delovni predlog statutarnega sklepa na koncu le sprejet.

Tanja Urdrih

Sejma se predstavljata

LJUBLJANA - Včeraj so na Gospodarskem razstavišču odprli sejma Informatika in Učila 96, ki sta naogled do 10. maja. V okviru sejma Učila 96 potekajo Slovenski izobraževalni dnevi, na katerih inovacije in razvoj pri vzgojnoizobraževalnem delu predstavlja 157 sol in drugih vzgojnoizobraževalnih ustanov. Na sejmu Informatika, ki so ga pripravili s pomočjo Združenja za računalništvo in informatiko pri GZS, pa sodeluje 166 razstavjalcev iz šestnajstih držav. Poleg sejmov potekajo tudi številne obsejemske dejavnosti. (J. P., foto: U. P.)

GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom
SSG - V soboto, 11. t.m., ob 20.30 (abonma red B): Maurizio Costanzo »Izpraznjeno vrni«. Režija Jasa Jamnik. Nastopata Polona Vetrici in Adrian Rustja. Ponovitev v nedeljo, 12. t. m., ob 16. uri (red C); TSFestival: odrezek F4.
Gledališce Verdi - Dvorana Tripovich
Operna in baletna sezona 1995/96
Operna in baletna sezona - »Trst v plesu« - v sodelovanju s Trzasko trgovinsko zbornico: Danes, 8. t. m., ob 20. uri (red H) - zadnja ponovitev: P.I. Cajkovski »Evgenij Onegin«. Režija I. Stefanutti. Dirigent Nikša Bareza.
V torek, 21. t.m., ob 20. uri (red A) - G. Verdi »La Traviata«. Dirigent Tiziano Severini. Režija Ulisse Santicchi. Predstave bodo trajale do 2. junija

Gledališce Rossetti

Danes, 8. t. m., ob 16. uri (red sreda popoldan): »Shakespeareiana«, tekst in režija Giorgio Albertazzi. Predstava v abonmaju: osrežek 10 rumen.
Jutri, 9. t. m., ob 17.30 srečanje z izvajalci. Vstop prost.
V teku je predprodaja vstopnic za pred-

stavo P.P. Pasolinija »I Turcs tal Friul« (od 14. do 19.5.) in vse predstave festivala (gledališce tel. 54331, Pasaža Protti tel. 630063).

TS FESTIVAL

Gledališca dei fabbri
Danes, 8. t. m., ob 16. in ob 21. uri (red prost): Stalno gledališca F-JK »La notte della vigilia«. Režija Guglielmo Ferro. Predstava v abonmaju: odrezek 22 bel (po izbiri).

Gledališce Miela

»Kdo so drugi?«
Danes, 8. t.m., ob 21.00 - bo nastopila skupina Teatro de los Andes v »Da lontano (Canzoniere del mondo)« in »Soltanto gli ingenui muoiono d'amore«.
Jutri, 9. t.m., ob 21.00 - monodrama »Alma« v slovenscini in v petek, 10. t.m., ob 21.00 v anglescini. Igra Polona Vetrici. Produkcija Cankarjevega doma iz Ljubljane.

Avditorium Muzeja Revoltella

Danes, 8. t. m., ob 21. uri: Moby Dick Teatri della Riviera »Racconto del Vajont« Marca Paolinija in Gabrieleja Vacisa. TSFestival: odrezek F8.

BOROVLJE

Kletna dvorana Posojilnice-Bank: v torek, 14. t. m., ob 19.30 informacijski večer »Varčevalni pakete - kako in kaj?« - predava davčni svetovalec Hermann Klokari.

TINJE

Dom prosvete Sodalitas: v torek, 14. t. m., ob 19.30 predavanje Klausu Zellhoferja »Desničarski teror v Avstriji«.

ŠENTJAKOB V ROŽU

Regionalni center - Katoliško žensko gibanje: v sredo, 15. t. m., ob 19.30 srečanje z domaćimi ustvarjalkami in odprtje razstave.

GLASBA

Jutri, 9. t.m., ob 20.45 - Goricakinema bo na sporedu film »Palermo - Milano solo andata«, v prireditbi Kinoateljaja.

Avditorij Muzeja Revoltella

Nedeljski koncerti - V nedeljo, 12. t.m., ob 11. uri - nastop »L'ensemble instrumentale«.

BOLJUNEC

Pivnica III. Generazione
V petek, 10. t.m., ob 21. uri bo nastopila skupina Midnight Express Blues Band; v petek, 24. t. m. ansambel Back door Blues; 31. t.m. pa ansambel Toxian.

RICMANJE

V nedeljo, 12. in 19. t.m., ob 17.00 - 10. izvedba Promenadnih koncertov. Nastopajo Mladinski pihalni orkester Glasbene sole Viva - Zagorje, Pihalni orkester Videm - Krško, Godba Ricmanje in Delavska godba - Trbovlje.

KOROŠKA

CELOVEC

Deželna Galerija: se danes, 5.5. je na ogled razstava »Vojna«.
Galerija Freund: razstavlja Herbert Schügerl.
Galerija Carinthia (Stari trg 30): razstavlja Gottfried Fabian.

BELJAK

Galerija Freihausgasse: razstavlja Bruno Girioncoli.
Galerija Holzer: razstavlja Oswald Oberhuber.

ŠENTJANŽ V ROŽU

k-k center: na ogled je razstava slik Gustava Kerscheja »Zlato, srebro, modro, črno«.

ROŽEK

Galerija Sikorinja: do 12.5. razstavlja Hugo Wulz.

TINJE

Galerija Tinje: razstavlja Peter Gsettnar.

BISTRICA NA ZILJI

Galerija Druml: razstavlja Oskar Rotovnik - Oki.

ŠPITAL OB DRAVI

Galerija v gradu Porcia: do 12.5. razstavlja ceski slikar Jan Pistek.

GLEDALIŠČA

SNG DRAMA

Erjavčeva 1, Ljubljana
tel: 061/221-511

Sobota, 11. maja, ob 19. uri:
W. Shakespeare: **HAMLET**,
za IZVEN in KONTO.
ZADNJC V SEZONI!

Mala drama

P. Ridley: **DISNEY RAZPARAC**
Danes, 8. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.
Ponovitvi v četrtek, 9., in v petek,
10. maja, ob 20. uri.

SNG OPERA IN BALET
Župančičeva 1, Ljubljana
tel: 061/331-950

Pavel Sivic: **CORTESOVA VRNITEV**
Jutri, 9. maja, ob 20. uri. PREMIERA.
Sobota, 11. maja, ob 19.30,
za abonma SOBOTA.
Torek, 14. maja, ob 19.30,
za abonma TOREK.

MESTNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANSKO, Čopova 14
tel: 061/210-852

ARTHUR MILLER

Pogled z mostu

Danes, 8. maja, ob 20. uri,
za abonma MLADINSKI 4 in IZVEN.

Jean-Jacques Bricaire: **DOHODNINA**
Jutri, 9. maja, ob 20. uri,
za abonma RED B in IZVEN.

A. Jarry: **KRALJ UBU**
Petek, 10. maja, ob 20. uri,
za abonma K in IZVEN.
ZADNJC V SEZONI!

Mala scena

T. Dunham:

CANKARJEV DOM

Glasba

Danes, 8. maja, ob 19.30:
ABONMA MLADI
MLADIM: Irena Koblar,
klavir. Program: W. A.
Mozart, S. Rahmaninov,
L. van Beethoven,
F. Liszt.

Jutri, 9., in petek,
10. maja, ob 19.30:
MODRI ABONMA I in II:
Orkester Slovenske
filharmonije, Slovenski
komorni zbor in Zbor
Consortium musicum.
Dirigent Uros Lajovic.
Zborovodja: Mirko
Cuderman. Solisti: Ernst
Kovacic, violina; Robert
Vrcon, Marjan Trcek,
Juan Vasle, Irena Baar,
Sabira Hajdarovic,

Jure Kusar in drugi.

Sobota, 11. maja,
ob 11. uri: OTROSKA
MATINEJA: Otroški
musical VESELI
KABARE

Film

Slovenska premiera filma
UNDERGROUND
(PODZEMLJE), 1995.
Režija Emir Kusturica.
Danes, 7., in jutri, 8., ter
od petka, 10., do petka,
17. maja, ob 20. uri.

Razstave

Marc Chagall
(1887-1985): 96 jedkanic
na temo knjige Nikolaja
V. Gogolja Mrtve duše.
Razstava bo na ogled
do 31. maja.

Blagajna je odprta od 11. ure do 13.30 in od 16. do 20. ure, ob sobotah od 10. do 13. ure in uro pred začetkom prireditev. Telefon: 061/222-815, faks: 215-015.

GLASBA

CENTER KULTURNIH
DEJAVNOSTI
Sejmišče 4, Kranj

Petek, 10. maja,
ob 20. uri
v avli Zavarovalnice
Triglav Kranj: LETNI
KONCERT: MOSKI PEV-
SKI ZBOR KRANJ.
Zborovodja Milan Bajzel.

ZVEZA KULTURNIH
ORGANIZACIJ KOPER
Verdijeva 3

Petek, 10. maja, ob 20.30,
večerni koncert:
BACALA BLUES BAND.

GRAND HOTEL UNION
Miklošičeva 1,
Ljubljana

Nedelja, 12. maja:
Slovenski baročni trio:
Irena Baar, Tomaz Lo-
renc, Maks Strmicnik.

KULTURNI DOM
NOVA GORICA

Petek, 10. maja:
HITOVE MUZE
NA GRADU DOBROVO.
Franco Gulli, violina;
Enrica Cavallo, klavir;
KVARTET TARTINI,
Ljubljana.

KLUB ŠKUC
Stari trg 21,
Ljubljana

Jutri, 9. maja, ob 20. uri:
EPPUR SI ROLA
Nastop znanega sloven-
skega tenorsaksofonista
Primoža Schmidta. Na
elektrici baskitari ga bo
ob izvajanju skladb
Schmidta, Coltranea,
Volarica, Cagea in Puc-
ha spremljal Ales Jost.

LJUBEZEN & SEX & TERAPIJA

Danes, 8. maja, ob 21.30,
za IZVEN in KONTO.
Petek, 10. maja, ob 22. uri,
za IZVEN in KONTO.

I. Cankar:

MOJE DELO JE KNJIGA LJUBEZNI,
ODPRI JO, DOMOVINA
Sobota, 11. maja, ob 18. uri,
za IZVEN in KONTO.

SLOVENSKO MLADINSKO
GLEDALIŠČE
Vilharjeva 11, Ljubljana
tel: 061/125-33-12

H. Achternbusch: SUSN
Danes, 8. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
LJUBLJANA
Krekov trg 2
tel.: 061/314-962

Veliki oder

E. Umek: CAPEK IN KLARA
Jutri, 9. maja, ob 17. uri.
Sobota, 11. maja, ob 11. in 17. uri.

Nedelja, 12. maja, ob 20. uri:
J. Lorenci: ANTIGONA.
Predstava je v okviru 50. obletnice
AGRFT.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE
Krekov trg 2, Ljubljana
tel: 061/312-860

F. Sehočič: KURBE
Petek, 10. maja, ob 20. uri.
Gostovanje v Izoli.
Sobota, 11. maja, ob 20. uri.
Gostovanje v Ajdovscini.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE
MARIBOR, Ročovski trg 2
tel.: 062/26-748

Petek, 10. maja, ob 19.30,
v Minoritski cerkvi v Mariboru:
Lutkovna skupina MI SMO MI
iz Celovca: T. Dorst: EVGEN,
za otroke od sedmega leta naprej.
Poletni lutkovni pristan.

Sobota, 11. maja, ob 10. uri:
Bina Stampe-Zmavc:
URE KRALJA MINA,
za otroke od petega leta naprej.
Poletni lutkovni pristan.

Nedelja, 12. maja, ob 15. uri:
TEATRO MUF, MEXICO CITZY:
LUTKOVNA CAROBNOST-
POGOVOR BREZ BESED,
za otroke od tretjega leta naprej.
ODPRTE 7. MEDNARODNEGA
LUTKOVNEGA FESTIVALA
POLETNI LUTKOVNI PRISTAN '96

SNG MARIBOR
Slovenska 27
tel: 062/221-206

Opera in balet

G. Donizetti:
LUCIA DI LAMMERMOOR
Nedelja, 12. maja, ob 18. uri,
za abonente in IZVEN.

PRIMORSKO DRAMSKO
GLEDALIŠČE

Trg E. Kardelja 5, Nova Gorica
tel: 065/25-326

Mary Chase: HARVEY
Petek, 10. maja, ob 14.30.
Gostovanje v Kopru.
Sobota, 11. maja, ob 20.30,
za abonma SOBOTA A in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE
KRANJ

Glavni trg 6
tel.: 064/222-681, 222-701

G. Lesnjak - B. Kobal:
DOMOVINA, LJUBEZEN MOJA
Danes, 8., in jutri,
9. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.

Andrej Hieng: IZGUBLJENI SIN
Petek, 10. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.

Zijah A. Sokolović: GLUMAC... JE
GLUMAC... JE GLUMAC
Sobota, 11. maja, ob 20. uri,
za IZVEN in KONTO.

SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE
Petronio 4, Trst
tel: 040/632-664

Danes, 8. maja, ob 20.30
v Kulturnem domu v Trstu:
Maurizio Costanzo:
IZPRAZNJENO VRNI

RAZSTAVE

GALERIJA Š.O.U. KAPELICA
Kersnikova 4, Ljubljana

Vlasta Delimar
Performans iz cikla I'M LOOKING FOR A WOMAN
Danes, 8. maja, ob 21. uri.

GALERIJA ZAVODA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA TRANSFUZIO KRVI
Slajmerjeva 6,
Ljubljana
Joze Čiuha
Razstava slik bo na
ogled do 3. junija.

ŠAVINOV LIKOVNI
SALON ZALEC
V galeriji je do 16. maja
na ogled razstava liko-
vni del akademskega
slikarja Franca Košca
Karasa.

DOLENJSKI MUZEJ
Muzejska 7,
Novo mesto

Drago Trsar
Bronaste in keramične
skulpture. Razstava bo
na ogled do 19. maja.
AVLA NOVE
LJUBLJANSKE BANKE
Trg republike 2,
Ljubljana
Janez Knez, A. D. Knez
in Janez Mišo Knez
Digitallure. Zapisi.
Motiv. Skupinska

razstava iz cikla Očetje
in sinovi, matere in
hcere (do 17. maja).
GALERIJA KAPELICA
Kersnikova 4,
Ljubljana
Rajko Bizjak: Fotografije
Razstava bo na ogled do
21. maja.

KUD
FRANCE PREŠEREN
Karunova 14, Ljublja-
na

Marjan Gregorič
Rock izre(a)zi
Razstava bo na ogled do
20. maja.
AVLA OBČINE LITIJA
Lejebova 4
Rajko Kernc: Slike
Razstava bo na ogled
do 17. maja.
NARODNA GALERIJA
Puharjeva 9,
Ljubljana
HRVASKA
FOTOGRAFIJA
1848-1951
Razstava bo na ogled
do 16. junija.

NOVICE

Danes v finalu pokala pokalnih zmagovalcev PSG - Rapid Dunaj

BRUSELJ - Na prenovljenem stadionu Heysel v Bruslju bo danes ob 20.15 na sporedu finalno nogometno srečanje v pokalu pokalnih zmagovalcev med Paris Saint Germainom in dunajskim Rapidom. V obeh taborih napovedujejo zmago. PSG je v zadnjih treh letih v pokalu UEFA, pokalu pokalnih zmagovalcev in pokalu prvakov vsakih izpadel v polfinalu, zdaj pa hočejo na vsak način osvojiti lovoriko.

Rapid se je za svoje drugo finale v pokalu pokalnih zmagovalcev (leta 1985 je z 1:3 izgubil proti Evertonu) pripravljaj povsem sproščeno. Imajo tudi razlog za samozavest, kajti v polfinalu so izločili nizozemski Feyenoord s skupnim izidom 4:1. Neposredni TV prenos srečanja bo ob 20.10 po RAIDUE.

Steffi Graf izenačila rekord Navratilove

MIAMI - Nemka Steffi Graf je izenačila rekord Američanke Martine Navratilove po številu tednov na prvem mestu svetovne računalniške lestvice WTA. Grafova je na prvem mestu že 331. teden. Tretja najuspešnejša po obstanku na prvem mestu lestvice je Chris Evert (262 tednov), jugoslovanska Američanka Monika Seles pa je na prvem mestu prebila 151 tednov.

V prologu zmagal Olano

BASEL - Spanec Abraham Olano (Mapei) je zmagovalec prologa kolesarske dirke po Romandiji okrog Basla v Švici. Olano je 4.3 kilometra dolgo progo prevozil v 5 minutah, 5 sekundah in 67 stotinkah. Rus Vjacslav Dzavanijan je bil drugi (+ 2.73), Italijan Davide Rebellin pa tretji (+ 2.78).

KOŠARKA / MLADINSKA PRVENSTVA

Borovi dečki osvojili 3. mesto

Za konec zmaga in poraz - V propagandi Polet in Jadran izgubila

DEČKI
Bor Ediauto A - Ricreato-ri 117:28 (58:10)

BOR: Kafol 21 (0, 9:11, 1:2), Tolentino 5 (0, 1:2, 1:2), Gaburro 21 (1:1, 10:18, 0:1), Stokelj 20 (3:5, 7:8, 1:1), Cossutta 16 (0, 8:11, 0:1) Krmec 8 (0:2, 4:10, 0), Bettio 9 (1:2, 4:13, 0), Romano 17 (1:4, 8:20, 0); trener: Krecic.

PM: 6:14, 2 točki 51:93, 3 točke 3:7, skupno 54:100; SON 13. 3 točke: Kafol, Stokelj, Tolentino 1.

Panauto - Bor Ediauto A 61:44 (29:25)

BOR: Kafol 6 (2:4, 2:6, 0), Tolentino 2 (0, 1:1, 0:2), Gaburro 10 (2:12, 4:7, 0:2), Stokelj 17 (3:7, 7:11, 0), Cossutta 4 (0, 2:7, 0), Krmec (0:2, 0, 0), Lombardo 3 (1:2, 1:1, 0), Bettio 10, Romano 2 (0, 1:2, 0); trener: Krecic.

PM 8:27, 2 točki 17:33, 3

Obvestila

SD PRIMOREC sklicuje v petek, 10. t. m., ob 20.30 v Ljudskem domu v Trebach REDNI OBCNI ZBOR.

JK CUPA vabi clane, da se udeležijo delovne akcije za ureditev društvenega sedeza, ki bo v soboto, 11. t. m., s pricetkom ob 10. uri.

SD BREG - NOGOMETNA SEKCIJA sestavlja ekipo amaterjev. Vabljeni so vsi bivši igralci. Javijo naj se na sedežu društva ali naj pokličejo na tel. st. 227044 v večernih urah.

SK DEVIN vabi na 22. OBCNI ZBOR, ki bo na sedežu v Cerovljah v petek, 10. t.m., ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabimo clane, da se obnega zbora aktivno udeležijo in da predlagajo kandidate za novi izvršni in nadzorni odbor.

točke 0:4, skupno 17:37. PON Kafol, SON 20.

Borovi dečki so prvenstvo sklenili z eno zmago in enim porazom. Proti najslabši ekipi v prvenstvu Ricreatoriju so visoko slavili (najboljša sta bila Romano pod košem in Kafol pri metu), v zadnji tekmi pa so povsem zasluženno izgubili proti miljskemu Panautu, ki je igral zelo borbeno in vodil od prve do zadnje minute. Toda naši so nedvomno odigrali eno slabših prvenstvenih tekem.

Kljub porazu bodo borovci obdržali končno 3. mesto, saj imajo v skupnem seštevku boljšo razliko v kosih s Kontovelom (+3) in Panautom (+36), ki imata na lestvici ravno toliko točk kot Svetoivancani. Za uvrstitev in dobro delo, ki so ga opravili med letom, zaslužijo vsi Borovi kosarkarji in trenerja Krecic ter Filipci, pohvalo. (Niko)

Bor B Autocarrozzeria Boris - Santos 61:74 (30:39)

BOR: Krizmančič 3 (3:6), Mirčeta, Pison 6, Kodric 35 (7:9), Milošević, Viler, Premru 4 (2:4), Dedagic 4, Sadlowski, Družina, Verri 1 (1:2), Sunerga 8 (4:5), Cosmo.

Trener: Canciani.

PM 19:26, SON 23.

Borovci B ekipe so proti enakovrednemu Santosu po precej odprtem srečanju zapustili igrišče poraženi. Svetoivancani so obdržali stik z gosti vse do zadnje četrtine, ko je Santos izkoristil nekaj naivnih napak Cancianijeve posadke in zanesljivo povedel. Naj omenimo, da se je tudi tokrat izkazal Kodric, ki je bil nedvomno najboljši kosarkar na igrišču. (NIKO)

PROPAGANDA
Elitna skupina
Libertas - Bor Dentalax 90:54 (50:22)

BOR: Posar 12, Floridan, Kemperle 12, Peric 5, POzar, Dolhar, Krcalič, Pe-

gan, Zanon, Rebula, Baruca 10.

Nasprotnik je bil za borovce premočen, predvsem s fizičnega vidika, poznalo pa se je, da so igralci starejši. Libertas si je takoj priigral prednost petnajstih točk. Povsem enakovreden nasprotniku pa je bil Bor v zadnji četrtini.

Polet - Santos 30:100 (16:45)

POLET: Malalan 2, Daneu 12, Milic 10, Rebecchi, Sancin 2, Vodopivec, Starec 4.

Poletovci so ponovno doživeli visok poraz. O tekmi ni dosti kaj povedati. Spodbudno je le dejstvo, da so nekateri igralci pokazali napredek, predvsem Jurij Daneu, ki iz tekme v tekmo vidno napreduje. (Andrej Pavlica)

Jadran - Azzurra 47:75 (22:45)

JADRAN: Gustin 4, Mitja Suhadolc 3, Matjaz Suhadolc 5, Grilanc 8, Piccini 11, Pavat 2, Ferfolja 8, Peric 2, Svab 4, Berdon, Jerman, Vidali.

Tekma med Jadranom in Azzurro je potekala zelo enosmerno. Azzurra je takoj povedal jadranovci pa so igrali tudi slabo v obrambi. Reci pa moramo, da so imeli tudi veliko smole pri zkaljučkih. V drugem polcasu so se jadranovci, tokrat pod vodstvom Cehovina, le nekoliko zbrali, uspešneje zadevali in v obrambi igrali bolj zagriženo. Najbolje je bilo v tretji četrtini, ko so nasprotniki dosegli le 12 točk, kar je glede na končni izid dober uspeh. (Martin Gustin)

PO ZSSDI za Gorisko vabi

sportnike in njihove trenerje na srečanje s priznanim sportnim psihologom, MATEJEM TUŠKOM iz Ljubljane, ki bo predaval o važnosti psihološke priprave mladega sportnika za doseganje vrhunskih tekmovalnih dosežkov. Ob teoretskem izvajanju bodo na večeru prikazane tudi nekatere praktične vaje. Srečanje bo v mali dvorani Kulturnega doma v Gorici, v četrtek, 9.5.1996 s pricetkom ob 18. uri

KOŠARKA / POLFINALE KONČNICE V ITALIJI

Milanski Stefanel 2:0 v zmagah

V Milanu včeraj povsem nadigral bolonjski Buckler - Bodiropa 25 točk - Jutri 3. tekma

Stefanel - Buckler 90:71 (44:35)

STEFANEL: Bodiropa 25, Gentile 8, Blackman 16, Fučka 12, Cantarello 1, Portaluppi 20, De Pol 4, Alberti 4, Baldi, Sanbugaro.

BUCKLER: Coldebella 5, Komazec 20, Moretti 8, Woolridge 8, Binelli 20, Orsini, Morandotti 2, Carera 8, De Piccoli, Brunamonti.

Sodnika: D' Este (Mestre) in Reatto (Feltre). Prosti meti: Stefanel 28:34, Buckler 17:19. PON:Morandotti (28), Coldebella (39). Tri točke: Stefanel 6:13 (Gentile 0:3, Portaluppi 2:3, Bodiropa 2:2, Blackman 2:5); Buckler 2:6 (Komazec 0:1, Coldebella 0:2, Moretti 2:3). Gledalcev: 8.400 (184 milijonov lir dobička).

Milanski Stefanel je v drugi polfinalni tekmi končnice italijanskega kosarkarskega prvenstva pred svojimi gledalci povsem nadigral bolonjski Buckler in pred jutrisnjo tretjo tekmo v Bologni vodi 2:0 v zmagah.

Sinočnje srečanje je bilo povsem enosmerno in je Milančanom prineslo

se peto zapredno zmago proti Bucklerju v letošnji sezoni. Gostje so bili Tanjevičevemu mostvu enakovredni samo prvih deset minut (16:16), potem so povsem popustili fizično in mentalno. Stefanel je, nasprotno, deloval kot homogen celota, v kateri so blesteli zlasti Bodiropa, Blackman in Portaluppi. Srbski as, ki ga poleg Real Madrida snubi tudi turski Efes Pilsen, je zaigral sijajno (25 točk, 8:11 v metih iz igre in 7:7 v prostih metih), Blackman pa je povsem onespособil Komazeca, ki je večino svojih točk (20) dosegel, ko je bil izid tekme že zapечат. Razocaral je tudi Woolridge (osem točk, 3:9 v metih, en sam skok). Najvisje vodstvo v prvem delu so Milančani dosegli v 17. minuti (34:26), po rezultatu 39:35 pa je Portaluppi v zadnjih sestih sekundah dosegel pet točk! Takoj na začetku drugega polcasa si je Stefanel priigral prednost 18 točk. Kljub temu, da gostitelji v naslednjih petih minutah niso dosegli kosa, je bilo tekme tedaj že konec in na igrišče so stopile rezerve.

HITRA HOJA / NA MEDNARODNI TEKMI PRI MILANU

Lep uspeh Ruzzierja v hudi konkurenci

Osvojil je zelo dobro 18. mesto - Junija ga čaka svetovno prvenstvo veteranov

V sredo 1. maja, se je v kraju Sesto S. Giovanni pri Milanu odvijala 39. izvedba mednarodnega tekmovanja v hitri hoji na razdalji 30 Km. To je obenem tudi eno najprestižnejših tekmovanj na svetu sploh, saj so na njem že sodelovali praktično vsi najboljši predstavniki te discipline že od njegove prve izvedbe leta 1957.

Letos je tekmovanje veljalo obenem tudi kot 2. tekma za državno društveno prvenstvo, kar je prineslo na start poleg številnih tujcev tudi vse najboljše italijanske atlete.

Seveda ni manjkal niti naš Fabio Ruzzier, ki je že na razdalji 50 km v Neaplju pokazal, da doživlja svojo drugo mladost, toda tokrat se je se bolj izkazal, saj

je v tako hudi konkurenci (praktično sami profesionalci) zasedel med 45 tekmovalci odlično 18. mesto (13. med Italijani) v času novega osebnega rekorda na tej progi - 2.25:30, kar je za poldrugo minuto bolje od casa izpred starih let! Glede na to, da ima Ruzzier konec junija v Bruggeu (Belgija) svetovno prvenstvo veteranov prav na tej razdalji, bo s takim časom le težko našel pravega nasprotnika (samo Belgijec De Jonckee je sposobne trenutno takega casa med njegovimi sovrstniki).

Ruzzier je na cilju prehitel atlete kot sta Romanzi ter Bianchi, ki sta pred 10 dnevi nastopila z državno reprezentanco na evropskem pokalu v hoji v Spa-

niji. Za drugo presenečenje tekmovanja pa je poskrbel Jugoslovčan iz Nisa Aleksandar Raković, ki je v izrednem finisu prehitel Madzara Urbanika in tako premočno zmagal (sicer ni tako neznan, saj je bil lani v Göteborgu 6. na 50 km), razocarali pa so atleti kot Spanec Garcia (svetovni prvak iz Stuttgarta), ki je bil sele 6. ter Francoz Langlois tudi sam komaj 5., medtem ko je prijetno presenetil Italijan Parsecsepe, ki je bil 3. za Rakovičem in Urbanikom v končnem sprintu s Slovakom Tichyjem.

Omenimo naj se, da so med ženskami na 10 km popolnoma prevladale Italijanke, ki so osvojile z Giordanovo, Peronejevo ter Alfridijevo vsa prva tri mesta.

NAMIZNI TENIS / KONČANO DEŽELNO PRVENSTVO V ZGONIKU

Krasovci nasprotnikom prepustili samo drobtinice

Ekipni naslov in vrsta prvih, drugih in tretjih mest za Kras

V Zgoniku se je v nedeljo zaključilo deželno prvenstvo v namiznem tenisu. Potekalo je v treh fazah, od 25. aprila dalje v 33. kategorijah, to je ločeno po starosti (štiri mladinske kategorije in veterani) in po jakosti (4., 3. in absolutna kategorija).

Kras je nastopil v vseh kategorijah. Zlasti številcen je bil v mladinskih, kar poudarja skrb zgoniskega društva za nadaljevanje uspešne športne tradicije, v višjih kategorijah pa je prisla do izraza njegova kvaliteta. Zato je Kras v konkurenci trinajstih društev iz Furlanije - Julijske krajine tudi premocno

zmagal. Skupno je zbral 768 točk, sledita pa mu Trieste Sistiana s 184 in Chiadino s 164 točkami. Kras je osvojil 19, 5 deželnih naslovov, od tega 10 v individualnem tekmovanju in 9, 5 v igri dvojic, nadalje 15 srebrnih in 32, 5 bronastih medalj. S temi uspehi je potrdil vodilno vlogo najboljšega namiznoteniskega društva v deželi, izkazal pa se je tudi kot organizator te zahtevne in najpomembnejše prireditve na deželni ravni.

V soboto in nedeljo so potekala se zadnja tekmovanja v 3. in absolutni kategoriji. Vsi prvaki so bili iz Krasovih vrst. Ana Bersan je potrdila svoj lanskoletni naslov deželne prvakinja v absolutni kategoriji, edini Krasov moski predstavnik Andrea Bertolotti pa v moski konkurenci. Bertolotti je bil zmagovalec tudi med tretjekategorniki, pri ženskah pa je naslov osvojila Nina Milic. V isti kategoriji

sta si tretje mesto delili krasovki Irena Rustja in Dasa Bresciani, 5. je bila Martina Milic, 7. Ivana Stubelj. Svoj nastop v 3. kategoriji so opravile se tri mlajše krasovke: Barbara Santini, Jasmin Kralj in Kristina Stubelj. V tekmovanje so se uvrstile kot prve tri uvrščene iz nižje kategorije.

V absolutni kategoriji smo videli vrsto zanimivih in lepih tekem. V finalnem delu razigravanja mest so vsi dvoboji potekali med klubskimi kolegicami. »Outsiderka« je bila le Gambinijeva iz videmske Cusa. Tako smo prisostvovali družinskim dvobojem med sestrami, med teto in necakinjo, med sestricnama ali med materjo in hčerko. Vsi pa so bili igrani z resnim športnim pristopom in skrajno zagriženostjo. Tudi v ženskih in mešanih dvojicah absolutne kategorije je bilo slavlje Krasa popolno, kjer so Krasovi pari

Ana Bersan (Kras)

popolnoma zasedli zmagovalni oder. Deželni naslovi so sli naslednjim dvojicam: Ana Bersan/Vanja Milic, Edoardo Bole/Andrea Bertolotti in Vanja Milic (Kras) /Carlo Rossetti (Latisana).

Absolutna kategorija - vrstni red:

Zenske: 1. Ana Bersan, 2. Vanja Milic, 3. Katja Milic, 4. Sonja Milic, 5. Dasa Bresciani, 6. Nina Milic, 7. Ivana Stubelj (vse Kras), 8. Francesca Gambini (Cus Udine).

Moski: 1. Andrea Bertolotti (Kras), 2. Carlo Rossetti (Libertas Latisana), 3. Stefano Di Cosimo (Chiadino), 4. Alessandro Flego (Chiadino). (J.J.)

NOGOMET / SEZONE ŠE NI KONEC

Juventina in Zarja še za superpokal

Primorje pa bo igralo dodatne tekme za določitev prednostne lestvice

Za nogometase Juventine in Zarje se ni konec sezone. Kot zmagovalca svojih skupin promocijske oziroma 1. AL se bosta pomerili z zmagovalci iz drugih skupin, prvakom elitne lige, deželnim pokalnim prvakom, finalistom pokala in zmagovalcem karnijskega prvenstva za superpokal Furlanije Julijske krajine.

Pravico do sodelovanja so si pridobili Cormonese (zmagovalca elitne lige), Tamai (promocijska liga, skupina A), Juventina (promocijska liga, skupina B), Flaibano (1. AL, skupina A), Capriva (1. AL, skupina B), Zarja (1. AL, skupina C), Porcia (zmagovalca pokala), Muggia (finalist pokala), Real I. C. (karnijski prvak).

V izločilnem delu se bo Juventina v sredo 15. (doma ob 20.30) in nedeljo 19. maja (v gosteh, ob 16.30) pomerila s Caprivo, Zarja pa bo že v nedeljo, 12. maja (ob 16.30) gostila Porcio, povratna tekma pa bo čez teden dni v Porcii.

V primeru skupne zmage s Caprivo se bo Juventina v polfinalu pomerila z zmagovalcem troboja Cormonese-Tamai-Flaibano, zmagovalcem dvoboja Zarja - Porcia

pa z zmagovalcem dvoboja Muggia - Real Imponzi Cadunea. Polfinalni tekmi bosta na nevtralnem igrišču v soboto 25. maja ob 20.30. Finale bo prav tako na sporedu 1. junija na nevtralnem igrišču, tekma pa bo ob 20.30.

Za nogometase Primorja, ki so s porazom v Forgarii zdrsnili na tretje mesto 1. amaterske lige v skupini C, ostaja še nekaj upanja, da si z dodatnimi tekmami priborijo napredovanje, a samo če se bo katera od enajstERIC odpovedala nastopu v promocijski ligi. Tako se bo Primorje skupaj z Virtusom iz Rovereda in Lignanom, ki sta prav tako v svojih skupinah 1. AL osvojila tretje mesto, potegovalo za morebitna prosta mesta v promocijski ligi.

Primorje bo že v nedeljo (12. maja) v Roveredu ob 16.30 igralo proti tamkajšnjemu Virtusu. Čez teden dni bo na sporedu druga tekma troboja, počivala pa bo ekipa, ki je zmagala v prvi tekmi, v primeru neodločenega izida pa ekipa, ki je igrala v gosteh. V tretji tekmi se bosta pomerili med seboj ekipi, ki se do takrat še nista srečali.

ODBOJKA / KONEC PRVENSTVA NARAŠČAJNIC NA TRŽAŠKEM

Sloga B po osvojenem setu na Kontovelu do naslova pokrajinskih prvakinj

Ekipa Sloga B (s trenerjem Peterlinom), ki je osvojila pokrajinski naslov (Foto KROMA)

miva. Sloga je v 3. setu vodila do 10:7, odtlej pa ni Kontovel naredil več niti ene napake in prvi prisel do petnajstice. Pri gostiteljicah se je v napadu, poleg bolj izkušenih igralk, tokrat se posebej izkazala mlada Deborah Vitez (letnik 1983).

Kontovel - NPT Area Immobiliare C 3:0 (15:2, 15:8, m 15:2)
KONTOVEL: Starc, Sossa, Antonini, Milic, Battigelli, Vitez, Kosmina, Bukavec.

Kontovelke so v zadnji tekmi v piclih 39 minutah povsem nadigrale NPT. Njihova premoč je bila več kot očitna, zato pa jim je lahko se toliko bolj žal, da so proti istemu nasprotniku v prvem delu izgubile set, kar jih je na koncu drago stalo.

Ricreatori - Sloga B 0:3 (4:15, 4:15, 1:15)

SLOGA B: Ban, Coretti, Crissani, Cvelbar, Maurel, Udovic, Zagar.

Po zmagi nad Kontovelom je Sloga B v zadnjem kolu nujno potrebovala gladko zmago, da bi potrdila svoj pokrajinski naslov. Tega so se igralk prav dobro zavedale in zaigrale odločno in zbrano od prve do zadnje akcije srečanja. Gladka zmaga pa je kronala njihovo zelo uspešno nastopanje v »play-offu«. (Inka)

Sloga A - Ricreatori 1:2 (15:9, 8:15, 6:15)

SLOGA A: Bianchi, Carli, Hrovatin, Mozina, Pangerc, Si-meone, Sossi, Sossi.

Sloga A je v tem predzadnjem kolu verjetno zamudila priložnost, da bi osvojila svojo prvo zmago. Po dokaj gladko osvojenem prvem nizu, so naše igralk potem popustile in so jih gostje premagale z enakim rezultatom kot v prvem delu prvenstva. Sloga A je po prvih tekmah v »play-offu« precej popustila in zaigrala dokaj demotivirano, kar je prava škoda, saj bi si dekleta glede na igro, ki so jo sposobne predvajati, zaslužile vsekakor višje mesto na lestvici. (Inka)

Ostali izid: Breg - NPT 2:1. Končni vrstni red: Sloga B 24, Kontovel 23, Breg 19, NPT 15, Ricreatori 3, Sloga A 1.

Od 7. do 12. mesta
Kontovel B - Altura 1:2 (13:15, 15:6, 12:15)

KOTOVEL: Hrovatin, Starrec, Kocjan, Kralj, Emili, Picciola, Praselj, Gustin, Agostini.

Kontovel je v prvem delu proti Alturi gladko izgubil, tokrat pa ji je bil povsem enakovreden, kar potrjuje stalen napredek ekipe, ki se kaže tudi v vse večji spretnosti pri gradnji igre. Tokrat jim je v končnici prvega in tretjega seta zmanjkalo nekoliko več sportne sreče, dekleta pa tudi se premalo zaupajo v svoje moči.

V naslednjem kolu so se Kontovelke pomerile se z ekipo OMA A in izgubile s 3:0 (15:11, 15:12, 15:8).

Ostala izida 6. kola: OMA A - Virtus 3:0, NPT Area Immobiliare B - Ricreatori 1:2. **Vrstni red:** Altura 16, OMA A 14, Ricreatori 10, NPT Area Immobiliare B 9, Kontovel 5, Virtus 0.

Od 13. do 17. mesta
Izida: OMA B - Sant'Andrea 2:1, Sgt - Nuova Pallavolo 0:3, Bor Friulexport ni igral. **Vrstni red:** OMA B 13, Bor Friulexport in NPT Area Immobiliare 8, Sant'Andrea 6, Sgt 2.

ODBOJKA / 1. ŽENSKA DIVIZIJA NA TRŽAŠKEM

Breg iztrgal vodilnemu set Bor dosegel obstanek

V 2. diviziji v play offu brez slovenskih šesterek

1. ŽENSKA DIVIZIJA
Breg - NPT 1:3 (16:15, 11:15, 15:13, 10:15)

BREG: Zeriali, Kosmac, N. Canziani, Laurica, M., F. in S. Sancin, Mauri, U. in I. Pettiroso.

Brežanke so pred vodilno ekipo zopet klonile. Že od samega začetka so nasprotnice nase igralk spravile v krizo. Domačinke so slabo sprejemale in zgrešile preveč servisov in tako dale priložnost nasprotnicam, da stalno vodijo in precej gladko osvojijo set. Tudi v drugem setu so bile nasprotnice stalno v premoci. Domačinke pa so pokazale veliko več. Dobra igra bodisi v napadu bodisi v obrambi se je nadaljevala tudi v tretjem setu do stanja 11:11, nakar so Brežanke z dobrimi servisi osvojile set. V četrtem setu se je ponovila ista slika do rezultata 10:10, nakar so domačinke zaradi slabega sprejema prepustile nasprotnicam zmago. Upajamo, da bodo Brežanke v zadnjih treh tekmah pokazale kaj več. (V.M.)

Bor Friulexport - Pallavolo Trieste 3:0 (15:1, 15:8, 15:9)

BOR: J. in Z. Milicevič, Flego, Macho, Rogelja, Sadowski, Faimann, Sternad, Virgiglio.

Borove odbojkarice so v eni uri igre odpravile sibkejšega nasprotnika ter se povzepele na lestvici na bolj varno mesto, ki bi moralo zadostati pred neljubimi možnimi presenečenji (glej nevarnost izpada). Naše igralk so vseskozi imele vajeti igre v svojih rokah. V prvih dveh setih ni bilo težav, tretji pa je bil bolj izenačen. Trajal pa je skoraj pol ure. Pri rezultatu 9:8 za gostje pa so se naše igralk spet zbrale, dosegle sedem zaporednih točk in

prepričljiva zmaga ni bila več v dvomu. (Dejan)

Kontovel - Sant'Andrea 0:3 (9:15, 4:15, 12:15)

KONTOVEL: Sossa, Stoka, Obad, Cerne, Furlani, Milic, Battigelli.

Kljub gladkemu porazu Kontovelke proti drugouvrščenemu nikakor niso igrale slabo, spet pa je bila opazna premajhna prodornost napada. Kontovelke so se sicer trudile, toda hitrim, borbenim in izkušenim nasprotnicam niso mogle priti do zivega.

Ostali izid 11. kola: Killjoy - Prevenire 3:0. **Vrstni red:** NPT Area Immobiliare 22, Sant'Andrea 18, Killjoy 16, Breg 12, Bor Friulexport 8, Pallavolo Trieste 6, Kontovel 2, Prevenire 0.

2. ŽENSKA DIVIZIJA
Skupina A
Virtus - Sloga 3:0 (15:7, 16:14, 15:4)

SLOGA: Canziani, Ferluga, Kufersin, Milic, Sossi, Strajn, Zagar, Cauter.

V nedeljo se je za Slogo končalo prvenstvo druge divizije. Prav s sklepni tekmi pa so se naše igralk pomerile s se nepremaganim Virtusom. Domaca ekipa je bila za naso premočna, vendar so se slogasice tokrat dobro upirale. Na zmago sicer niso mogle računati, vendar smo z igro, ki so jo predvajale, lahko povsem zadovoljni. Škoda le, da je Sloga proti nekaterim ekipam zaigrala preveč demotivirano, saj bi bil sicer njen položaj na lestvici bistveno boljši.

V petek so slogasice odigrale še zaostalo tekmo, ki je v rednem delu prvenstva odpadla zaradi volitev. Slogasice proti Julii tokrat niso zadovoljile, saj so zaigrale dokaj slabo in izgubile s 3:0 (16:14, 15:9, 15:4). V prvem setu so sicer bile na pragu

zmage, nato pa povsem popustile. Res škoda, saj bi lahko proti taki ekipi, kot je Julia, dosegle veliko več. (Inka)

Ostali izid 10. kola: Sgt - Julia 2:3. **Končni vrstni red:** Virtus 20, Ricreatori 14, Julia 12, Sloga 8, Sokol 4, Sgt A 0.

Skupina B
Izida 10. kola: Virtus B - Sgt B 3:0, Sant'Andrea - Altura 3:0, Breg ni igral. **Končni vrstni red:** Virtus 14, Sant'Andrea 12, Altura 8, Sgt 4, Breg 2.

ODBOJKA / TRŽAŠKI POKAL ZA MOŠKE

Körting prevzel vodstvo

Med dekleti Sloga in Bor uspešna, Breg pa premagan

Volley club - Körting 0:3 (3:15, 3:15, 1:15)
KÖRTING: Bogatec, Krmec, Mikolj, Milic, Peterlin, Savarin, Spetic, Stopar, Skabar.

Tudi v povratni tekmi ni imel Körting nobenih težav z Volley clubom, saj so naši igralci domačine povsem prekasali. Zaigrali so dobro in in odločno, izpeljali veliko lepih in učinkovitih akcij, za zmago pa so zaslužni prav vsi fantje. Borbeni in izenačeni je bila prva polovica drugega seta, kjer se je Volley club kljub skromni beri točk odločno upiral, potem pa je prisla na dan absolutna premoč Körtinga, ki je zmagal v rekordno kratkem času. (Inka)

Ostali izid: Volley 80 - Nuova Pallavolo Area Immobiliare 3:0. **Vrstni red:** Körting 6, NPT Area Immobiliare 4, Volley 80 2, Volley club 0.

ŽENSKI TRŽAŠKI POKAL
Skupina A

Sant'Andrea - Breg 3:0 (15:10, 15:4, 16:14)
BREG: Tercon, Bet, Druzina, Cok, Cossutta, Mingot, Kalc, Zeriali, Zeriali.

Brežanke so začele dobro (7:4), a potem popolnoma popustile, nekoliko bolj zbrano pa so spet zaigrale v tretjem setu, ki je bil stalno izenačen. Zmaga gostiteljic je vsekakor zaslužena, saj so igralk bolj borbeno in so zgrešile manj servisov. (Noemi)

Sloga - OMA A 3:1 (15:5, 15:5, 11:15, 15:8)
SLOGA: A. in J. Ban, Crissani, Cvelbar, Sossi, Sossi, Zagar.

V okviru tržaškega pokala smo lahko v ne-

Od 1. do 6. mesta

Z osvojitvijo enega seta proti Kontovelu in gladko zmago proti Ricreatoriju v zadnjem kolu so igralk Sloga B osvojile naslov pokrajinskega prvaka. Njihov uspeh predstavlja pravzaprav presenečenje, saj sta za favorita veljala Breg in Kontovel. Posebno razočaranje nad razpletom v finalni skupini so lahko Kontovelke, ki so ostale praznih rok, čeprav so doživele en poraz manj od prvakinj. A v tem prvenstvu vsak osvojeni set velja eno točko in skupni seštevek setov na obeh medsebojnih srečanjih med Kontovelom in Slogo je 4:2 v korist slogasice.

Deželni finale caka Sloga že v soboto in nedeljo, ko se bo v Maniagu pomerila z ostalimi pokrajinskimi prvaki naše dežele.

Kontovel - Sloga B 2:1 (15:6, 6:15, 15:11)

KONTOVEL: Starc, Sossa, Antonini, Milic, Battigelli, Vitez, Kosmina, Bukavec.

SLOGA B: Ban, Crissani, Coretti, Maurel, Zagar, Cvelbar, Udovic.

V odločilni tekmi za končno prvo mesto je zmagal Kontovel, a bolj vesele so bile slogasice, ki so z osvojitvijo enega seta izbojevale naslov pokrajinskih prvakinj. Tekma je bila na dobri ravni in je potrdila vrednost obeh ekip. Kontovelke so pricele bolj in prepričljivo osvojile prvi set, v drugem pa povedle s 5:0. Toda slogasice se niso zmedle in prav v zanje najtežjem trenutku pokazale zobe. Zagrizenost in dobro igro v polju so zaustavile nasprotnice, na mreži pa se je razigrala Staska Cvelbar. Slogasice so nadoknadile zaostanek in zasluženo prisle do predgrdoce-nega seta. Kljub temu, da je bilo tedaj že (skoraj) vse odločeno, je bila igra še naprej zani-

Danes prvi del olimpiade ŠŠT

Danes bo v telovadnici osnovne sole »Oton Zupancič« pri sv. Ivanu prvi del letošnje osnovnosolske olimpiade, katero prireja vsako leto Sportna sola Trst.

Letosnja olimpiada bo potekala v znamenju večjih vsebinskih sprememb. Organizatorji so namreč odločili, da bo odslej to tekmovanje potekalo tako, da se bodo učenci potegovali za sportno znacko. Na podlagi doseženih rezultatov bodo namreč vsi učenci prejeli znacko: oni z najboljšimi rezultati zlato, oni iz srednje skupine srebrno, ostali pa bronasto.

Poleg tega bodo učenci razdeljeni v dve starostni skupini: prvi trije razredi bodo nastopili v poligonu, kjer bodo morali pokazati določene spretnosti, četrto in petosolci pa bodo tekmovali v troboju, kot prejšnja leta (in to čez teden dni).

Novost letosnje osnovnosolske olimpiade je tudi v tem, da bosta oba tekmovalna dela prireditve potekala v solskih prostorih, le sklepna prireditve z nagrajevanjem bo v veliki dvorani Borovega sportnega centra.

-boj-

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Pričakovali boste prelomnico, vendar se ne bo zgodilo nič omembe vrednega. Vase življenje bo se kar lep čas teklo po utečenih tirnicah in valovalo tako, kot bodo hoteli drugi.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Razposajeni boste kot mladi telček. Ljudje vas bodo radi vabili medse in se naslajali z vašimi duhovitimi domislicami. Izkoristite prilžnost in jim nežno povejte, kar jim gre.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V potrebi po potrditvi boste svojega občudovalca se naprej držali na tmih in uživali v pozi težko osvojljive trdnjave. Če boste pretiravali, se vam zna zgoditi, da se bodo vloge obrnile.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Delo, ki naj bi vam omogočilo lažnejše življenje, vam bo pobralo toliko energije, da nazadnje ne boste imeli več dovolj časa niti za obnovo svojih telesnih moči. Kaj pa tedaj?

LEV 23. 7. - 23. 8.: Z obnovljeno energijo boste nadaljevali svojo pot. Ne boste več zapravljali časa z nepomembnimi malenkostmi, ampak se boste posvečali zgolj tistemu, kar vas pelje strmo navkreber.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Intuitivno boste začutili prihod temeljitih sprememb na službenem področju, se pravočano izognili katastrofi in si zagotovili napredovanje. Se se ravnajte po intuiciji.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Preplavljalo vas bo morje želja, uresničiti pa vam ne bo uspelo skoraj nobene. Nic hudega, kajti vse po vrsti so bile zgolj izraz vaše težnje po odsotnosti tistega, kar vas mori odznočaj.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: V domačem logu boste skušali doseči spremembo, vendar partner ne bo pokazal ustreznega navdušenja, vsaj ne dotlej, dokler boste svoje želje izrazili v obliki moralističnih zapovedi.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Popravili boste večino no no napak, ki ste jih uspicili zadnje čase in povrnili zaupanje v tiste, ki ste jih zaradi prepričanja, da rovarijo proti vam, postavili na neupravičeno distanco.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Začutili boste potrebo po gibanju, zato se boste podali na lačen sprehod. Med naključnimi sprehajalci boste spoznali nekoga, ki ga boste želeli spremljati po poteh življenja.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Če ste doslej delali približno toliko kot ste ramisljali, bo odslej drugače: delali boste več, v mislih pa boste neke povsem druge. Taka je pač usoda odtujenega garanja.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Čas usodnega preizkusa se nezadržno bliža, zato boste marsikdaj bolj na tmih kot v rožicah. Ampak vaše skrbi so popolnoma odveč, kajti uspeh vam je zagotovljen že vnaprej

BENJAMIN

Odstrta skrivnost
naše prihodnosti

Videc odgovarja na vprašanja bralcev

Brez gesla

Moj položaj je dokaj nenavaden. Ko sem pred leti prezivljala hudo preizkusnjo, sem naletela na napačnega cloveka. Po značaju in interesih sva si bila zelo različna. Vselej me je izrabljaj, ko sem ga potrebovala, pa je izginil. Ni bil odkrit, večkrat sem ga dobila na lazi, tako da mu nazadnje nisem mogla verjeti niti resnice. Ves čas sem vedela, da bi morala narediti konec, vendar me je vedno znova uspel prepričati. Odslovila sem ga na precej grob način. Sedaj sem mirna, medtem ko tiste čase nisem bila. Z mozem sva zgolj vljudna sstanovalca, ki morata zaradi določenih razlogov ostati skupaj. Povej mi, bom sploh kdaj srečala osebo, ki me bo vredna? Veliko se mi jih zeli približati, pa jih vljudno odslovim. Spolnost mi veliko pomeni, vendar se zavedam, da bo na tem področju ostala vrzel. Bom nasla »nadomestilo«? Se ti bom pisala; bodi samo toliko razumevajoč in mi odgovori. Moje pismo cim bolj skrajšaj.

Benjamin: Tvojega pisma nisem bistveno krajšal, sem ga pa priredil, tako da te zagotovo ne bo mogel nihče prepoznati; upam tudi, da se boš »nasla«, saj si svoji izpovedi pozabila pripisati geslo. Ves, tvoj položaj sploh ni nenavaden; pozorneje se ozri naokrog, pa boš brz spoznala, da je značilen za skoraj vsak par, ki dolga leta zanemarija osebne in

medsebojne težave ter upa na čudežno rešitev, nato pa se tako odtuji, da zapravi vse možnosti za »rešitev«, srečo pa začne iskati drugje. No, sreča »caka« vsakogar, vendar je treba zanj tudi kaj storiti; caka nje na princa žal ne zadoštuje, zato so tudi tvoji upi, da se bo nekega lepega dne prikazal in te osrečil, dokaj jalovi. Delas pa tudi napako, da odslavljas osvajalce, med katerimi je zagotovo kakšen, ki ni obremenjen s »klasičnim« pristopom k partnerstvu, ampak daje prednost notranjemu, osebnostnemu razvoju, vendar ga v prepričanju, da so prav vsi enake baze, niti ne opaziš. Znižaj torej nekoliko svoja iluzorna merila, pa ga boš brz odkrila. Ne zahtevaj od njega takojšnje harmonije, ampak poskrbi, da jo najdes najprej v sebi, pa ne bo nevarnosti, da bi se vajina zveza razdrila zaradi majcenih nesporazumov. In ne boj se, da boš prikrajšana v spolnem življenju, kajti osebi, ki se ujemata po duši, se praviloma uje-

mata in privlacita tudi teslesno. Bojim se le, da te bo še naprej mučil moralni macek zaradi nezvestobe zakonskemu partnerju - kar je tudi tvoj osebni problem. Bojis se namrec njegovih reakcij, ko bi izvedel za tvoje izvenzakonsko razmerje (zato tudi odbijas osvajalce in ze vnaprej omejujes obseg stikov z novim partnerjem, ki si ga zelis). Ampak iskreno povedano, ne vidim razloga za zaplete, saj tudi tvoj moz ni ravno nedolzen, kar se tice preplotnih razmerij. Vajin odnos je ze tako in tako samo odnos sstanovalcev, kar pa se zdalec ne pomeni, da bo tako tudi ostalo; ko se bosta vsak po svoje izzivela, bosta mogoce vzpostavila vsaj topel prijateljski odnos, v katerem bosta zacutila prijeten pristan, ki ga za nobeno ceno ne bosta hotela zapustiti. Daj si torej prednost in stori tako, kot ti veleva srce; dlje bos zavlačevala, dlje bos trpela in bolj se bo zavlekla tvoja kriza. Vso sreco ti zelim!

Rubrika Benjamin je namenjena vsem, ki poleg prijateljskih nasvetov zelite izvedeti se kaj o svoji prihodnosti. K sodelovanju smo povabili vidca Benjaminina, ki je doslej ze mnogim pomagal iz zivljenjskih zagat in jim odstrl prihodnje dogodke. Videc Benjamin se pri posvecanju dopisovalcem ne opira na varljive rekvizite, kot so karte, kristali ali astroloski izracuni; zanaša se izključno na svojo modrost in telepatsko prepletenost z vazo usodo. Razpisite se o svojih težavah, zastavite vprašanja in pismo z geslom pošljite na uredništvo Republike, Slovenska 54, 61000 Ljubljana (s pripisom ZA BENJAMINA). Podatki, po katerih bi vas lahko kdo prepoznal, bodo izločeni. Če ne zelite cakati na odgovor v Republiki ali zelite obsirnejši in cimhitrejši odgovor, vam lahko videc Benjamin ODGOVORI TUDI NA DOM. V tem primeru ne navajajte gesla; napisite zgolj svoj naslov.

Steven Spielberg
posvojil punčko

Družina Spielberg-Capshaw se je nedavno povečala še za enega člana. Slavni filmski režiser Steven in Kate sta namrec posvojila dekllico Mikaelo, tako da imata zdaj že 6 potomcev.

Podobnost med Jupitrovo luno
in Zemljo

WASHINGTON - Iz podatkov, ki jih je poslala vesoljska sonda Galileo, je mogoce sklepati, da ima Jupitrova luna Io, ki ima premer približno 3640 kilometrov, kovinsko jedro. Strokovnjaki so izmerili spremembe radijskih signalov, iz cesar sklepajo, da ima Io gravitacijsko polje. Po izracunih znanstvenikov ima Jupitrova luna Io kovinsko sredico iz zezeza in zelezovega sulfida premera približno devetsto kilometrov. Doslej je znanost menila, da ima v našem soncnem sistemu takšno jedro le Zemlja.

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

	MAJHNA COKOLADA	OPISI KONCA SVETA	SRINJE MESO	FRANC. MARSAL (MICHEL)	RADIJSKA NOVINARKA BAS	KAREL ERBEN	OKRASNI KAMEN RDECE BARVE	NEMSKI MATEMATIK (BERNHARD)	PRIVOTNI PREBIVALEC APENINSKEGA POLOTOKA	STIRIOGLAT RUMEN BOMBON (NARECNO)	ALOJZIJ VADNAL	SESTAVIL: MARKO DRESECEK	ITALJANSKI OBL. IMENA PAVEL	NASLOV	KAPELA V VATIKANU V CAST SIKSTA IV.	TANTAL	VAS PRI BOHINJSKI BELI (IZ CRK BOREN)	FRANC. SKLADATELJ (MAURICE)	BREZBARVNI PLIN BREZ VONJA	BREZNOG PLAZILEC
POKLICNA SODELOVKA CASOPISA												SIN IZ PREJSNJEGA ZAKONA								
NAVEDBA BISTVENIH ZNACILNOSTI POJMA												MATEMATICNA KRIVULJA SPREMENBE V DIAGRAMU								
TURSKO MESTO V JUŽNI ANATOLIJ						AM. FILIZOF (GEORGE H.) HOKEJSKI KLUB					JEKLEN KLIN ZA OZNACITEV TOCK	BOG SMRTI V RIMSKI MIT.				PRETEPAC				
VZDEVEK HINKA BRATUZA				CINICEN CLOVEK	GLAVNI JUNAK SHAKESPEA- ROVE DRAME							NARAVNI MATERIAL RDECE BARVILO				NEMSKA POP PEVKA NEM. ADMIRAL (ERICK)				
SLOV. SLIKAR (ALADIN)					PRASEK ZA BARV. LAS UKAZ ZA IZVRSITEV				SAMOSTREL Z. IME (KLARA)										VODITELJ ODDAJE VIDEO - SPON ZNIDARSIC	AVSTRUSKI PISATELJ (HERMANN)
FRANCOSKI IGRALEC DELON						VDOLBINA NA VALOVITEM SVETU (NARECNO)							KIRKIN OTOK, AJA MESTO V ROMUNJI				POPEVKA	JERNEJ BASAR GLAVNI STEVNIK		
DRAGO IBLER			NATRIJ IZPUSCAJ V USTIH DOJENCKOV			NEM. PESNICA SEIDEL ENOT. VEKTOR V MATEMATIKI				ZIVLJENSKA TEKOCINA INDUSTRIJSKA RASTLINA			MODER, IZKUSEN STAREC							
DRUGA NEZNANKA V MATEMATIKI								OMLAT. ZITNA STEBLA ANATOLIJ KARPOV					NEM. FILOZOF (THEODOR) TONE KUNTNER							
AVSTRUSKI KNJIZEVNIK (FRANZ TH.)							PISEC ANALOV						VELIKI AMERISKI ELEKTRONSKI RACUNALNIK							
GERMANSKI OREL				GEORG TRAKL				VISJI KATOLISKI DOSTOJAN- STVENIK							RICHARD GERE			SASO HRIBAR		

HS
RG
KANONIK
GT
CSOKOR
ADRONO
SLANVA
IPSILOIN
NESTOR
KRI
INA
NA
DI
JB
ALA
DNJACA
ALAIN
LOKOSTREL
KNA
LANC
NENA
LES
HAMLET
OKI
RVAC
ORK
MEAD
KONVA
ADIABATA
OPREDELITEV
PASTOREK
CASNIKARICA
Vodovarstvo:
RESITVE:

RAI 3 slovenski program	
Za Tatr: na kanalu 64 (Ferlugi) in 40 (Milje)	
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Koticek: Kljukceve dogodivscine
20.30	TV dnevnik

RAI 1	
6.30	Dnevnik, 6.45 aktualna oddaja Unomattina (vodita Livia Azzariti, Luca Giurato), vmes (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik
9.35	Film: L' allegra fattoria (glas., ZDA '50, i. Judy Garland, Gene Kelly)
11.30	Dnevnik
11.35	Aktualna odd.: Verdemattina - Nasveti (vodita L. Sardella, J. Majello)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem - Vodka z mrtvecem (i. Angela Lansbury)
13.30	Dnevnik, 13.55 rubrika Cover, gospodarstvo
14.10	Film: Un formidable week-end (kom., ZDA '87, i. C. Rilu, L. Holu)
15.55	Mladinski variete Solletico, risanke
17.30	Nan.: Zorro
18.00	Dnevnik
18.10	Aktualno: Italia Sera - Zanimivosti iz vsakdana
18.50	Variete: Luna Park (vodi Rosanna Lambertucci)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.35	Variete: Luna Park - La zingara (0769/73921)
20.50	Variete: Numero uno (vodi Pippo Baudo)
23.15	Dnevnik
23.20	Aktualno: Aspettando... «Positano»
0.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, nočni razgovori in vremenska napoved
0.30	Dok.: Magico e nero, 0.40 Media/Mente
1.00	Aktualni pogovori: Sottovoce - Potihoma
1.15	Film: Ho sognato un angelo (kom., ZDA '41, i. C. Grant, I. Dunne)

RAI 2	
7.00	Variete za najmlajše
9.20	Potrebujem te
9.30	Rubrika o aktualnih temah: Fuori dai denti
10.55	Ekologija v gospodinjstvu, 11.30 TG2 33
11.45	Dnevnik
12.00	Aktualni variete: I fatti vostri (vodi G. Magalli)
13.00	Dnevnik, 13.30 Navade in družba, rubrika o branju Bravo chi legge
14.15	Variete: I fatti vostri
14.40	Nad.: Quando si ama, 15.10 Santa Barbara
16.00	Dnevnik
16.05	Film: Il sogno di Alicja (kom., ZDA '95, i. G. Kemp), vmes(17.15) dnevnik
18.00	Sereno variabile
18.20	Sport in dnevnik flash
18.45	Nan.: Ispettore Tibbs
19.35	Sport in kratke vesti
19.50	Variete: Go-Cart, risanke
20.10	Nogomet: Paris St. Germain-Rapid Wien (pokal pokalov, finale), vmes (21.05) dnevnik
22.15	Aktualna odd.: L' errore - Napaka
23.15	Dnevnik, Neon, Knjige
23.55	Ponoci, na trgu Italija

RAI 3	
6.00	Jutranji dnevnik, drobci
8.30	Film: La ballata di Cable Hogue (western, '70)
10.30	Videosapere: Vstop prost, Kinematografija, Media/Mente, Zdravje, Faust, Potovanje po Italiji, Znanstveni dnevnik, Cestni pistelji
12.00	Dnevnik
12.20	Aktualno: Telesogni, 13.00 Kljub vsemu, moj Italija, VideoZorro
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.40	TGR Eurozoom
14.50	Lirika: Pred premiero
15.30	Sportno popoldne: tenis, kotalkanje, kolesarstvo
18.00	Nan.: Faber l' investigatore - Mikado
19.00	Dnevnik, dezalne vesti
20.00	Aktualno: 10 minut
20.10	Variete: Blob
20.30	Aktualno: Mi manda Lubrano
22.30	Dnevnik, dezalne vesti
22.55	Aktualno: LineA 3
23.50	Hollywood party
0.30	Dnevnik, pregled tiska
1.15	Kosarka

RETE 4	
7.00	Gospodarstvo
8.00	Nan.: Avvocati a Los Angeles, 9.00 nad. Un volto, due donne, 10.00 Zingara, 10.30 Renzo in Lucia, 11.45 La forza dell' amore, vmes (11.30) dnevnik
12.30	Nan.: Hisa v preriji
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
14.15	Nad.: Sentieri
15.30	Film: Cin Cin (kom., It. '91, i. M. Mastroianni)
17.45	Dnevne zanimivosti: Giorno per giorno, vmes (19.30) dnevnik in vreme
19.50	Variete: Game Boat
20.40	Dok.: Amici animali
22.45	Film: Best Seller (krim., ZDA '87, i. J. Woods, B. Dennehy), vmes (23.30) dnevnik
0.45	Pregled tiska
1.00	Rubrika o lepoti
1.10	Film: Mezzaestate ('91)

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani, vremenska napoved
8.45	Nan.: L' incredibile Hulk
9.45	Film: Lo scapolo (kom., It. '55, i. A. Sordi)
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče (vodita Rita Dalla Chiesa, Sante Licheri)
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful (i. Ron Moss, J. McCook)
14.15	Nan.: Robinsonovi - Plešalec (i. Bill Cosby, Lisa Bonet)
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroski variete Bim Bum Bam in risanke
17.25	Nan.: Il villaggio dei corsari
17.30	Risanke: Georgie
18.00	Kviza: OK, il prezzo è giusto! (vodi Iva Zanicchi), 19.00 La ruota della fortuna (vodita Mike Bongiorno, A. Elia)
20.00	Dnevnik
20.25	Variete: Striscia la notizia (vodita Lello Arena, Enzo Iacchetti)
22.40	Aktualna odd.: Amici di sera - Prijatelji
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (0.00) nočni dnevnik
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1	
6.10	Otroski variete
9.15	Nan.: Super Vicky, 9.45 Genitori in blue jeans, 10.20 MacGyver
11.25	Aktualnosti: Planet
11.30	Nan.: T.J. Hooker
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Otroski variete Ciao Ciao parade in risanke, 14.25 Ciao ciao mix
14.30	Varieteja: Colpo di fulmine, 15.05 Generazione X
16.05	Aktualno: Planet
16.20	Nan.: Bayside School, 16.45 Beverly Hills, 17.45 Primi baci
18.30	Odprti studio in vreme, 18.50 Sport studio
19.05	Nan.: Baywatch - Zaliv ljubezni, 20.00 Mr. Cooper - Resnične lazi (i. M. Curry)
20.30	TV film: Ragazzi, ci siamo ristretti (fant., ZDA '95, i. R. Hatch, G. LePorte, A. Johnson)
22.30	TV film: Buffy l' ammaz-zavampiri (fant., ZDA '93, i. Donald Sutherland, Rutger Hauer)
23.30	Aktualno: Fatti e misfatti
0.40	Italija 1 sport
1.50	Aktualno: Planet
2.00	Nanizanke

TELE 4	
13.30	19.30, 22.15, 00.20 Dogodki in odmevi
13.40	Dok.: lepote Hrvaske
13.50	Nan.: The Cat
14.55	Nad.: Fiori d' arancio
16.10	Nan.: Empire Inc.
17.55	Glasba: Slot Machine, 18.15 Parole e musica (vodi Valerio Fiandra)
20.30	Al lupo! Al lupo!
22.00	Gospodarstvo
23.45	Odprti prostor

MONTECARLO	
13.00	20.00, 22.30, 1.30 Dnevnik, 13.30 Sport
14.00	Film: Matrimoni a sorpresa (kom., ZDA '52)
15.55	Varieteja: Tappeto volante, 18.00 Zap zap
19.15	The Lion Trophy Show
20.30	Film: Lawrence d' Arabia (pust., VB '62, i. P. O'Toole, A. Guinness)

Slovenija 1	
10.00	Videostrani
10.10	Deklica Delfina in lisica Zvitorepka, 1. del
10.25	Hovi, 1. del
10.50	Roka Rocka
11.40	Izgubljene civilizacije, angleska dok. oddaja
12.30	15. republika revija MPZ Zagorje, 1. oddaja
13.00	Porocila
13.05	Kolo sreče, pon. tv igrice
13.35	Zgodbe iz skoličke
14.50	Dlan v dlani
15.05	Made in Slovenia
15.55	Slovenski utrinki, oddaja Madzarske TV
16.20	Ljudje in zemlja, pon.
17.00	TV Dnevnik 1
17.10	Male sive celice, kviz
18.00	Fallerjevi, 12. del
18.30	Kolo sreče, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV Dnevnik 2
20.05	Gospod Bean, 11. del
20.35	Igralec, ameriski film
Rezija: Robert Altman.	
Igrajo: Tim Robbins, Greta Scacchi, Fred Ward, Whoopi Goldberg in drugi.	
22.45	TV Dnevnik 3
23.15	SeaQuest, 18. del
0.00	Wimbledonski zastrupljavec, 1. del
0.50	Porocila

Slovenija 2	
8.00	Euronews
8.45	Bajke na Slovenskem
9.15	V zarišču
9.45	Obiski
10.35	Za narodov blagor, posn. predstave MGL
12.45	Kolesarska dirka po Sloveniji, reportaža
13.15	Finale EP v namiznem tenisu, posn.
14.15	Pony Express, pon. filma
15.55	Gospod Bean, 10. del angleske nanizanke
16.20	SeaQuest, 17. del
17.05	Angels Falls, 6., zadnji del ameriske nadaljevanke
17.55	Včeraj, danes, jutri
18.00	Po Sloveniji
18.45	Papez iz puščave, nemška dok. oddaja
19.15	V vrtincu
20.10	Finale PPZ v Nogometu: PSG - Rapid, prenos
22.05	Kolesarska dirka po Sloveniji, reportaža
22.35	Koncert Simfoničnega orkestra Slovenske filharmonije

Koper	
16.00	Euronews
16.30	Dialogi, oddajo vodi Ezio Giuricin
17.30	Ameriški avtorji: Hawthorne in Melville
18.00	Slovenski program
Bližnja srečanja tretje vrste	
18.30	TV stičisce
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedenes
19.30	Ameriški avtorji: Hawthorne in Melville
20.00	Euronews
20.30	Nočni sodnik, nanizanka
21.00	Piranski glasbeni večeri
22.00	Vsedenes
22.15	Spomnim se... - oddaja ob 25. letnici TV Koper
23.15	Leteci zdravniki, serija

Hrvaška 1	
7.15	TV koledar
7.20	Santa Barbara, 1251. del
8.15	Dobro jutro
10.00	Porocila
10.05	Ameriski pisatelji: Jack London
10.30	Portreti hrvaskih skladateljev
11.00	Hrvaški likovni ustvarjalci
11.30	Ko odrstem
12.00	Porocila
12.20	Ljubezen, 240. del
12.45	Bolečina v srcu, film
14.35	Pomembno in nepomembno, 9. del
14.50	Ljubim svoje mesto
15.05	Porocila
15.10	Portreti hrvaskih skladateljev: Franjo Lucić
15.40	Nasi likovni ustvarjalci
16.15	Otroski program
16.45	Hrvaška danes
17.45	Kristalno cesarstvo, 115. del nadaljevanke
18.15	Kolo sreče
18.50	Virus
19.30	Dnevnik
20.10	Poslovni klub
20.45	Ekran brez okvirja
21.45	Jaz sem pesem, glasbena oddaja
22.15	Dnevnik
22.35	Slika na sliko
23.05	Vse ima svoj namen
23.55	Porocila

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Porocila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.50 Biovreme; 8.05 Sreda vas gleda; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Glasbeni utrip; 21.05 festival Evroradica; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Etnoglasba sveta; 23.05 Literarni nokturno.

Slovenija 2

6.00, 6.30, 7.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.50 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 11.00 Moped Show; 11.35 Obvestila; 12.00 Opoldne; 14.00 Drobčinice; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.15 Popevki tedna, novice; 16.20 Modne novice; 19.30 Glasbeni večer z J. Webrom: Rock, Blues, Folk & Country; 22.00 Zrcalo dneva.

Slovenija 3

8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00 Porocila; 8.05 Glasba; 10.05 Literarna matineja; 11.05 Izbrali smo; 13.05 Za knjižne molje; 14.05 Izobraževalni program; 15.00

Glasbene revije; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Glasbeni utrip; 17.00 festivali; 20.00 Pota naše glasbe; 21.30 Arie musicali (G. Frescobaldi); 22.05 Okrogla miza; 23.00 Glasb. tradicija 20. st.; 23.55 Lirični utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

8.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.47 Evergreen; 8.05 Pozdrav; 8.15 Na rešetu; 8.45 Delo; 8.50 Pesem tedna; 9.00 Informacije; 9.45 Odgovor na Rešeto; 10.40 Power play; 10.45 Power play; 10.45 Zanimivost; 11.15 Včeraj, danes, jutri; 12.20 20 modrih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej; 15.00 Power play; 15.15 Hit dneva; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 16.55 6 prešernih; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Zabavno glasb. odd. A...O...A...; 19.30 Šport; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Iz diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.00 Modri val; 8.05 Horoskop; 8.40 32-322; 9.35 Pred našimi mikrofoni; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.40 Souvenir; 12.00 Ballo è bello;

13.00 Glasba po željah; 13.15 aurora in Maria Laura; 14.45 Igra za otroke; 16.00 Ob 16-ih; 18.45 Villa Ut; 19.15 Siigla singel.

Radio Trst A

8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in pravljica; 8.10 Primorski obzorik; 9.15 Odprta knjiga: Smrt v Benetkah (prip. Ivo Barišić, r. M. Sosič, 3.) 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Primorska poje; 13.20 Orkestri; 13.40 Smešni in greh; 13.50 Lahka glasba; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Krajevne stvarnosti: Na goriskem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba: Glasb. popoldnevi stare in sodobne glasbe; 18.00 Literarne podobe: Mlirabilia poetica; 18.30 Slov. lahka glasba; 19.20 Spored za naslednji dan.

Radio Opčine

7.15, 12.15, 18.15 Krajevna poročila; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila; 10.00 Matineja; 16.10 DJ F. Del Monte - Mix time; 19.00 Glasba po željah; 21.15 Samo za vas; 22.15 Ostali Trst - L' altra Trieste.

Radio Koroška

18.10-9.00 Domača glasbena mavrica; 21.04-22.00 Kulturni teden koroških Slovencev v Gmündu: Zborovski koncert.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržaškega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, Republika, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
Tel. in fax: 061-1262044

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 60 SIT
Naročnina za leto 1996 - 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, letna 15.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
žiro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad srednjo Evropo je območje enakomernega zračnega pritiska. Prek zahodne Evrope in zahodnega Sredozemlja se proti vzhodu počasi pomika ciklonsko območje s frontalnim valom, pred njim pa doteka nad naše kraje z jugozahodnimi vetrovi razmeroma toplega zraka.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 05.38 in zšlo ob 20.19. Dan bo dolg 14 ur in 41 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob - in zšla ob 10.21. Zadnji krajec bo 10. maja, ob 7. uri in 04 minut.

PLIMOVANJE

Danes: ob 7.35 najnižje -45 cm, ob 14.43 najvišje 25 cm, ob 20.09 najnižje -2 cm.
Jutri: ob 1.22 najvišje 20 cm, ob 8.37 najnižje -37, ob 16.14 najvišje 25 cm, ob 22.24 najnižje -1 cm.

BIOPROGNOZA

Obremenilni vpliv vremena se bo še dalje kreplil in vremensko pogojene težave s pocutjem bodo danes pogostejše in izrazitejše, kot so bile včeraj.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	-
Ribniško Pohorje	-
Golte	-
Vogel	60
Krvavec	30
Velika Planina	30
Kanin	90
Rogla	35

TEMPERATURE IN VIŠINAH SNEGA V GORAH

Višina	°C
500 m	18
1000 m	13
1500 m	11
2000 m	7
2500 m	4
2864 m	1

Snežna odeja je dokaj sesedena in utrjena, vendar zaradi toplega vremena zmehčana, v višjih legah pa ponoči zamrzne, tako da zjutraj in del dopoldneva drži človeško težo. Na območjih, kjer so se večje količine naplavljenega snega, je nevarnost proženja snežnih plazov 2., sicer pa je splošna nevarnost minimalna, 1. stopnje.

DANES

JUTRI

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Švicarji kupujejo obleko, ki ne krši človekovih pravic

ZENEVA - Švicarski kupci so že dolgo zelo pozorni na zaščito narave, zdaj pa so se odločili, da bodo prispevali tudi k zaščiti človekovih pravic. Zaceli so kar pri tekstilu: kupujejo na videz povsem normalne plašče, kostime, hlače, kratka oblačila, ki niso posebno elegantna in prihajajo po nizkih cenah iz uvoza. V zameno pa so to »moralno neoporečna« oblačila, kar kupcem jamci znamka DIP (Double income project), ki prica, da niso bila izdelana z izkoriščanjem delavcev tretjega sveta.

Znamka, ki si jo je zamislila neka fundacija, katere ustanovitelj je poslovnež iz mesta Winterthur, jamci, da so dobavitelji - pa naj si bodo iz Tajke, Koreje, Malezije ali iz drugih držav v razvoju - privolili v podvojitev plač svojih delavcev. »Samo pod tem pogojem smo pripravljeni kupiti njihovo blago in ga prodajati v Švici,« zagotavlja direktor fundacije Paul Ketterer.

V državi, v kateri je vsak dan manj odpadkov in kjer se vse reciklira v nedogled, si državljani torej prisvajajo novo civilno zavest. Se do včeraj so se omejevali na zavračanje nakupa proizvodov, pri izdelavi ka-

terih se uporabljajo rakotvorna barvila, pesticidi in druge snovi, ki škodijo okolju. Zdaj je njihova civilna zavest napravila korak naprej.

Povprasevanje po oblačilih, ki ne »kršijo« človekovih pravic, nazdrno raste. Obljubljena podvojitev plač v deželah tretjega sveta pa ne bo šla neposredno delavcem v zep, ampak bo vložena v izboljšanje delovnega okolja, v skrajšanje delovnega dne, v zdravstveno oskrbo in v odpravljanje izkoriščanja mladoletnih oseb. »Zelimo, da bodo podjetja v tretjem svetu delala po kompetitivnih cenah, vendar brez kršenja človekovih pravic, brez izkoriščanja delavcev, ki morajo delati v nehumanih razmerah,« poudarja Ketterer in dodaja, da so začeli švicarski odjemalci množično razmišljati o tem problemu. Njegove besede je potrdil tudi raziskovalec David Bosshard, ki ugotavlja, da so postali odjemalci bolj zahtevni in da narasča število tistih, ki so za »moralno neoporečno« blago pripravljeni seči tudi globlje v zep. Švicarji se zdaj zavzemajo za vse tisto, kar je »socialno korektno«.

Stari in novi kitajski plesi na pekinških ulicah

S pomladjo so tudi pekinške ulice oživele. Zgoraj star ples Jang Ko, ki zaradi ropota in glasnega petja sicer razburja meščane, spodaj pa promocija modne hiše Hangšan (AP)

Šestnajst mesecev s svinčenko v glavi

LONDON - Jutri pride v bolnišnico v Norwichu petletna Teneth Cole iz Sierre Leone. Pred šestnajstim meseci je dobila v glavo puškino kroglo, ki se ji je zarila globoko v lobanjo, a tega ni vedela, saj jo je dajal le hud glavobol. Ko je bila deloma ob vid in sluh ter začela imeti motnje pri govoru, je par, ki je siroto posvojil, mislil, da gre za posledico kakšnega hudega udara. Sele roentgenski pregled v Freetownu je pokazal, da ima za očesom zapičeno svinčenko, ki jo je treba brž odstraniti. Potovanje v Anglijo finansira humanitarna organizacija Hope and Homes for the Children.

Namesto miške vrečka z denarjem

TOKIO - Kenji Fukai, 73-letnik iz Sateja, je bil nemalo presenečen, ko mu je mlec Peru privlekel domov najlonsko vrečko s 160.000 jeni (približno poltretjim milijonom lir). Mozak pa denarja ni obdržal, temveč ga je izročil policiji; če se cez pol leta lastnik ne bo javil, bo vendarle njegov.

Kazen morajo poravnati s kravo

MBABANE - Državljanke Swazilanda (med Južno Afriko in Mozambikom) že od nekdaj ne smejo nositi hlače, kralj Mswati III. pa je pregon zoper grešnice se zaostri: če bodo katero zalotili s hlačami v neposredni bližini kraljevske palače ali parlamenta, bo plačala slano globo, a ne z denarjem, temveč v blagu - s kravo.

Rektor plesal s slačipunco

PAVIA - Bivši studentje univerzitetnega kolidža Ghislieri so tudi letos priredili pojedino s plesom in nanjo povabili tudi rektorja Andrea Belvedereja. Ko se je začel ples, se je k rektorju prilepila lepota v nabožnem oblačilu. Bil je ves zadovoljen, čes, to je kaksna studentka, ki se je ne spominjam, naenkrat pa si dekle snela obleko in ohranila na sebi le nekaj centimetrov blaga. Studentje so burno zaploskali, mož pa je užaljeno zapustil dvorano.

Natova letala za žirafe?

DUNAJ - V budimpeštanskem zivalskem vrtu imajo samo eno žirafu, zato so se odločili, da iz Zambije uvozijo tri samice. Toda kako naj potujejo? Madžari so se obrnili za pomoč na poveljstvo oporišča NATO v Tazsjarju, da jim posodi nekaj herculesov 130.

Kljub ločitvi morajo živeti skupaj

PEKING - Če se zakonski par loči, to pomeni, da ne mara več sobivati, toda na Kitajskem mora kar 27% ločenih se naprej živeti pod skupno streho, ker zaradi pomanjkanja stanovanj ne morejo drugam. Stanovanja niso zasebna last, temveč last delodajalcev, ki jih dajo na razpolago delojemalcem glede na družinske potrebe.